

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 28. oktoober 2021
(OR. en)

13245/21

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0341(COD)

EF 318
ECOFIN 1028
CCG 54
CODEC 1374

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	28. oktoober 2021
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2021) 663 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, millega muudetakse direktiivi 2013/36/EL seoses järelvalvevolituste, sanktsioonide, kolmanda riigi ettevõtja filiaalide ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega ning direktiivi 2014/59/EL

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2021) 663 final.

Lisatud: COM(2021) 663 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 27.10.2021
COM(2021) 663 final

2021/0341 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2013/36/EL seoses järelevalvevolituste, sanktsioonide, kolmanda riigi ettevõtja filiaalide ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega ning direktiivi 2014/59/EL

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEC(2021) 380 final} - {SWD(2021) 320 final} - {SWD(2021) 321 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Direktiivi 2013/36/EL (kapitalinõuete direktiiv) muudatusettepanek on osa seadusandlikust paketist, mis sisaldab ka määruse (EL) nr 575/2013 (kapitalinõuete määrus) muudatusettepanekuid.¹

Vastuseks 2008.–2009. aasta suurele finantskriisile viis liit ellu pankade suhtes kohaldatava usaldatavusraamistiku ulatuslikud reformid, et suurendada pankade vastupanuvõimet ja aidata seega ära hoida sarnase kriisi kordumist. Need reformid põhinesid suuresti rahvusvahelistel standarditel, mille Baseli pangajärelevalve komitee (edaspidi „Baseli komitee“)² on alates 2010. aastast vastu võtnud. Neid standardeid nimetatakse Basel III standarditeks, reformideks või raamistikuks.³

Baseli komitee välja töötatud üleilmsed standardid on muutunud üha olulisemaks, sest pangandussektor on oma olemuselt üha ülemaailmsema ja omavahel seotud. Kuigi üleilmastunud pangandussektor hõlbustab rahvusvahelist kaubandust ja investeringuid, tekitab see ka keerukamaid finantsriske. Ilma ühtsete üleilmsete standarditeta võivad pangad valida asutamiskohaks jurisdiktsiooni, mille regulatiivne ja järelevalvekord on kõige leebem. See võib viia riikides üha leebemate regulatiivsete nõuete kehtestamiseni, et panku oma jurisdiktsiooni meelitada, ent see õhustab üleilmset finantsstabiilsust. Üleilmsete standardite rahvusvahelise kooskõlastamisega piiratakse seda tüüpi riskantset konkurentsi suurel määral ja see on globaliseerunud maailmas finantsstabiilsuse säilitamisel keskse tähtsusega. Üleilmsete standarditega lihtsustatakse ka rahvusvaheliselt tegutsevate pankade (kelle seas on suur hulk ELi panku) elu, kuna nendega tagatakse, et maailma kõige olulisemates finantskeskustes kohaldatakse üldjoontes sarnaseid eeskirju.

EL on olnud panganduse reguleerimise valdkonnas peamine rahvusvahelise koostöö propageerija. Esimesed kriisijärgsed reformid, mis on osa Basel III raamistikust, on ellu viidud kahes etapis:

- kapitalinõuete määruse⁴ ja neljanda kapitalinõuete direktiivi⁵ vastuvõtmine 2013. aasta juunis;

¹ COM(2021) 664.

² Baseli komitee liikmed on keskpangad ja pankade üle järelevalve tegijad 28 jurisdiktsioonist üle maailma. ELi liikmesriikidest on liikmete seas Belgia, Hispaania, Itaalia, Luksemburg, Madalmaad, Prantsusmaa ja Saksamaa ning lisaks ka Euroopa Keskpank. Euroopa Komisjon ja EBA osalevad Baseli komitee kohtumistel vaatlajatena.

³ Basel III konsolideeritud raamistik on kättesaadav aadressil <https://www.bis.org/bcbs/publ/d462.htm>.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 321, 26.6.2013, lk 6).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

- määruse (EL) 2019/876 (tuntud ka kui teine kapitalinõuete määrus)⁶ ja direktiivi (EL) 2019/878 (tuntud ka kui viies kapitalinõuete direktiiv)⁷ vastuvõtmine 2019. aasta mais.

Seni ellu viidud reformides keskenduti pankade võimalike kahjude katmiseks nõutava regulatiivse kapitali kvaliteedi ja kvantiteedi kosutamisele. Samuti oli nende eesmärk vähendada pankade ülemäärast finantsvõimendust, suurendada pankade vastupanuvõimet lühiajalistele likviidsusšokkidele, vähendada nende sõltuvust lühiajalisest rahastamisest ja kontsentratsiooniriski ning tegeleda raskustesse sattumiseks liiga suurte probleemiga.⁸

Uute eeskirjadega karmistati aktsepteeritud regulatiivse kapitali kriteeriume, suurendati miinimumkapitalinõudeid ning kehtestati uued nõuded krediitdiväärtuse korrigeerimise⁹ riskile ja kesksete vastaspooltega seotud riskipositsioonidele.¹⁰ Lisaks kehtestati mitu uut usaldatavusnõuet: minimaalse finantsvõimenduse määra nõue, lühiajalise likviidsuse suhtarv (tuntud likviidsuskattekindajana), pikemaajalise stabiilse rahastamise suhtarv (tuntud stabiilse netorahastamise kindajana), riskide kontsentreerumise piirmäärad¹¹ ja makrotasandi usaldatavusega seotud kapitalipuhvrid.¹²

Nende esimeste liidus ellu viidud reformide tõttu¹³ on ELi pangandussektor muutunud majandusšokkidele märkimisväärselt vastupidavamaks ja toetus COVID-19 kriisi sisenedes suure finantskriisiga võrreldes oluliselt stabiilsemale alusele.

Peale selle rakendasid järelevalve tegijad ja seadusandjad COVID-19 kriisi alguses ajutisi leevendusmeetmeid. 28. aprilli 2020. aasta tõlgendavas teatises,¹⁴ milles käsitletakse arvestus- ja usaldatavusraamistiku kohaldamist ELis pangalaenude andmise edendamiseks, et toetada COVID-19 puhangu ajal ettevõtjaid ja kodumajapidamisi, kinnitas komisjon usaldatavus- ja arvepidamiseeskirjade paindlikkust, nagu on rõhutanud Euroopa järelevalveasutused ja rahvusvahelised organid. Selle alusel võtsid kaasseadusandjad 2020. aasta juunis vastu usaldatavusraamistiku konkreetsete aspektide ajutised sihtotstarbelised muudatused – kapitalinõuete määruse nn kiirete lahenduste paketi.¹⁵ Koos otsustavate raha- ja

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/876, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsvõimenduse määra, stabiilse netorahastamise kindajana, omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete, vastaspoole krediidiriski, tururiski, kesksetes vastaspooltes olevate positsioonide, ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates olevate riskipositsioonide, riskide kontsentreerumise, aruandlus- ja avalikustamisinõuetega ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/878, millega muudetakse direktiivi 2013/36/EL seoses vabastatud üksuste, finantsvaldusettevõtjate, segafinantsvaldusettevõtjate, tasustamise, järelevalvemeetmete ja -volituste ning kapitali säilitamise meetmetega.

⁸ Vt <https://www.bis.org/publ/bcbs189.htm>.

⁹ Krediitdiväärtuse korrigeerimine on tuletisinstrumendi hinna raamatupidamislik korrigeerimine, et võtta arvesse vastaspoole krediidiriski.

¹⁰ Need olid ainukesed olulised muudatused standardite selles osas, mis käsitleb riskipõhiseid kapitalinõudeid, mis kehtestati Basel III reformi esimeses etapis.

¹¹ Liidu õigusaktid hõlmasid juba riskide kontsentreerumise piirmäärade miinimumnõuet, kuid Baseli standardites oli see uudne.

¹² Täpsemalt kapitali säilitamise puhver, vastutsükliline kapitalipuhver, süsteemse riski puhver ning globaalsete süsteemset oluliste ja muude süsteemset oluliste pankade kapitalipuhvrid.

¹³ Need esimesed reformid on ellu viidud ka enamikus jurisdiktsioonides üle maailma, nagu võib näha Baseli õigusraamistiku vastuvõtmise 18. eduaruandes, mis avaldati 2020. aasta juulis (vt <https://www.bis.org/publ/d506.htm>).

¹⁴ Vt https://ec.europa.eu/info/publications/200428-banking-package-communication_en.

¹⁵ Vt <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0873&from=ET>.

eelarvepoliitiliste meetmetega¹⁶ aitas see pankadel jätkata pandeemia ajal kodumajapidamistele ja ettevõtjatele laenude andmist. See aitas omakorda leevendada pandeemiast tulenevat majandusšokki.¹⁷

Kuigi ELi pangandussüsteemi üldist kapitalitaset peetakse praegu keskmiselt rahuldavaks, ei ole mõnda suure finantskriisi järel tuvastatud probleemi veel lahendatud. EBA ja EKP tehtud analüüsid on näidanud, et kapitalinõuded, mille ELi pangand on arvutanud sisemudelite abil, on väga varieeruvad, mis ei ole aga tingitud arvutamise aluseks olnud riskide erinevusest ning mis lõppkokkuvõttes õõnestab nende omavahendite suhtarvude usaldusväärsust ja võrreldavust. Lisaks viib standardmeetodite kohaselt arvutatud kapitalinõuete riskitundlikkuse puudumine mõne finantstoote või -teenuse (ja seega peamiselt neil põhinevate konkreetsete ärimudelite) puhul ebapiisavate või põhjendamatult kõrgete kapitalinõuete ni. Baseli komitee leppis 2017. aasta detsembris kokku rahvusvaheliste standardite viimastes reformides,¹⁸ millega need probleemid lahendada. G20 rahandusministrid ja keskpankade juhid kiitsid need reformid 2018. aasta märtsis heaks ning kinnitasid korduvalt tahet need õigeaks ajaks täielikult ja põhimõtteühtselt ellu viia. 2019. aastal teatas komisjon oma kavatsusest esitada seadusandlik ettepanek nende reformide rakendamiseks ELi usaldatavusraamistikus.¹⁹

COVID-19 pandeemia tõttu on siinse ettepaneku koostamine viibinud. Viivitus kajastus Baseli komitee 26. märtsi 2020. aasta otsuses lükata Basel III reformi viimaste osade rakendamiseks kokkulepitud tähtajad aasta võrra edasi.²⁰

Eespool toodut arvesse võttes on käesoleval seadusandlikul algatusel kaks üldeesmärki: aidata kaasa finantsstabiilsusele ja majanduse stabiilsele rahastamisele COVID-19 kriisi järgsel taastumisel. Need üldeesmärgid võib jagada neljaks alaeesmärgiks:

- (1) tugevdada riskipõhiste kapitalinõuete raamistikku, ilma et kapitalinõuded kokkuvõttes märkimisväärselt suureneksid;
 - (2) suurendada usaldatavusraamistikus tähelepanu keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimisriskidele;
 - (3) ühtlustada veelgi järelevalvevolitusi ja -tööriistu ning
 - (4) vähendada pankade halduskulusid, mis on seotud avalikustamisega, ja parandada pankade usaldatavusalaste andmete kättesaadavust.
- (1) Riskipõhiste kapitalinõuete raamistiku tugevdamine

Ajutiselt pingeliste majandustingimuste tõttu ei ole muutunud vajadus see struktuurireform ellu viia. Reform on vaja lõpule viia selleks, et tegeleda lahendamata probleemidega ja tugevdada veelgi ELi pankade finantstervist, mis annab neile paremad võimalused toetada

¹⁶ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu on koostanud selliste meetmete täieliku loetelu, vt „[Policy measures in response to the COVID-19 pandemic](#)“ (*COVID-19 pandeemia reageerimiseks võetud poliitikameetmed*).

¹⁷ 2020. aasta juulis avaldatud analüüsis COVID-19-ga seotud haavatavuse kohta näitas EKP, et euroala suurimad pangad oleks piisavalt kapitaliseeritud, et tulla toime lühikese sügava majanduslangusega ja ebapiisavate kapitaliressurssidega pankade arv oleks rängema majanduslanguse korral väga väike (vt https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ssm.pr200728_annex~d36d893ca2.en.pdf).

¹⁸ Vt <https://www.bis.org/bcbs/publ/d424.htm>.

¹⁹ Vt https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_19_6269.

²⁰ Täpsemalt tõsteti kohaldamise alguskuupäev 1. jaanuarile 2023 ja reformi viimaste osade täieliku kohaldamise algus 1. jaanuarile 2028.

majanduskasvu ja tulla toime võimalike tulevaste kriisidega, ning samuti selleks, et muuta eri pankade kapitalimäärad paremini võrreldavaks. Basel III reformi viimased osad on vaja ellu viia ka selleks, et anda finantsinstitutsioonidele vajalik õiguskindlus ja viia kümne aasta pikkune usaldatavusraamistiku reform lõpule.

Reformi lõpuleviimine on kooskõlas ELi rahvusvahelise regulatiivse koostöö soovi ja konkreetsete meetmetega, mille mõni meie partner on reformi õigeaegseks ja kindlaks elluviimiseks välja kuulutanud või juba võtnud.

(2) Usaldatavusraamistikus keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimisriskidele pööratava tähelepanu suurendamine

Teine sama oluline reformivajadus tuleneb komisjoni käimasolevast tööst kestlikule majandusele üleminekul. Komisjoni teatistes „Euroopa roheline kokkulepe“²¹ ja „Eesmärk 55: ELi 2030. aasta kliimaeesmärgi saavutamine teel kliimanetraalsuseni“²² on selgelt sätestatud komisjoni võetud kohustus muuta ELi majandus kestlikuks, tegeledes samal ajal ka kliimamuutuste vältimatute tagajärgedega. Samuti kuulutati välja kestliku rahanduse strateegia,²³ mis tugineb varasematele algatustele ja aruannetele (nt jätkusuutliku majanduskasvu rahastamise tegevuskava²⁴ ja kestliku rahanduse tehnilise eksperdirühma aruanded²⁵), kuid tugevdab komisjoni jõupingutusi selles valdkonnas, et viia need kooskõlla Euroopa rohelise kokkuleppe ambitsioonikate eesmärkidega.

Komisjoni kestlikkuseesmärkide saavutamiseni viiva ülemineku jaoks on vaja enneolematut rahastamist, millega leevendada kliimamuutusi ja nendega kohaneda, taastada looduskapitali ning tugevdada vastupanuvõimet ja laiemat sotsiaalset kapitali. Ainult avaliku sektori vahenditest selleks ei piisa. Et jõuda eesmärkide saavutamiseks vajalike summadeni, on kestlikule, CO₂-neutraalsele ja õiglasele ringmajandusele ülemineku jaoks vaja rohkem erasektori investeeringuid. Komisjoni keskkonnahoidliku rahastamise strateegia eesmärk on seada keskkonnahoidlik ja jätkusuutlik rahastamine finantssüsteemi keskmesse. Seetõttu on kestlikumale majandusele ülemineku rahastamisel väga oluline roll pangapõhisel vahendamisel. Ühtlasi on tõenäoline, et selle üleminekuga kaasnevad pankade jaoks riskid, mida nad peavad korralikult juhtima, et viia finantsstabiilsust ohustavad riskid miinimumi. Selleks on vaja usaldatavusnõudeid, millel võib olla selles määrav tähtsus. ELi strateegias tunnistati seda ning rõhutati vajadust paremini integreerida ELi usaldatavusraamistikku keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid. Praegustest õiguslikest nõuetest üksi ei piisa, et motiveerida panku juhtima keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske süstemaatiliselt ja põhimõtteühtselt.

(3) Järelevalvevolituste ja -tööriistade suurem ühtlustamine

Veel üks tähtis valdkond on korralik usaldatavusnõuete täitmise tagamine. Järelevalve tegijatel peavad olema selleks vajalikud tööriistad ja volitused (nt volitused anda pankadele tegevuslubasid, hinnata nende juhtkonna sobivust või sanktsioneerida neid eeskirjade rikkumise korral). Kuigi ELi õigusaktidega on tagatud ühtlustamise miinimumtase, on

²¹ Vt <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?qid=1588580774040&uri=CELEX:52019DC0640>.

²² Vt <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=COM:2021:550:FIN>.

²³ Vt COM(2021) 390 final.

²⁴ Vt <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52018DC0097>.

²⁵ Vt https://ec.europa.eu/info/publications/sustainable-finance-high-level-expert-group_en.

järelevalve tööriistad ja kord liikmesriigiti väga erinevad. Selline killustunud õiguskeskkond liikmesriikides järelevalve tegijate teatavate volituste ja tööriistade määratlemise ja kohaldamise valdkonnas ei võimalda liidu siseturul võrdseid tingimusi ning tekitab kahtlusi ELi pankade arukas ja usaldusväärnes juhtimises ja järelevalves. See probleem on eriti terav seoses pangandusliiduga. Erinevused 21 õigussüsteemis takistavad ühtsel järelevalvemehhanismil oma järelevalvefunktsiooni tulemuslikku ja tõhusat täitmist. Pealegi peavad piiriülesed pangandusgrupid järgima ühe usaldatavusteema puhul mitut erinevat korda, mis aga suurendab põhjendamatult nende halduskulusid.

- (4) Pankade selliste halduskulude vähendamine, mis on seotud avalikustamisega, ja pankade usaldatavusalaste andmete kättesaadavuse parandamine

Käesolev ettepanek on vajalik ka turudistsipliini edasiseks tõhustamiseks. See on veel üks oluline tööriist, mille abil investorid saavad täita pankade käitumise järelevalvaja rolli. Selleks peab neile olema kättesaadav vajaminev teave. Praegused probleemid pankade usaldatavusalase teabe kättesaadavusega jätavad turuosalisel ilma neile vajalikust usaldatavusnõuete täitmise teabest. Lõppkokkuvõttes vähendab see pankade usaldatavusraamistiku tulemuslikkust ja võib tekitada kahtlusi pangandussektori vastupanuvõimes, eriti stressiperioodidel. Sel põhjusel on ettepaneku eesmärk tsentraliseerida usaldatavusalase teabe avalikustamine, et selline teave oleks kogu sektoris kättesaadavam ja võrreldavam. Samuti soovitakse teabe avalikustamise tsentraliseerimisega EBA loodud ühtsesse pääsupunkti vähendada finantsinstitutsioonide halduskoormust, eriti kui need on väikesed ja mittekeerukad.

Veel üks sektoriülene eesmärk – ELis pangandusteenuseid osutavate kolmandate riikide konsolideerimisgruppide jaoks tugeva raamistiku puudumine – on omandanud pärast Brexitit uue mõõtme. Kolmanda riigi ettevõtja filiaalide asutamisele kohaldatakse sisuliselt ainult riiklikke õigusakte ja kapitalinõuete direktiiv on neid ühtlustanud vaid veidi. EBA hiljutisest aruandest²⁶ nähtub, et selline kirju õiguskeskkond annab kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele ühelt poolt märkimisväärsed võimalused õiguslikuks ja järelevalvealaseks arbitraažiks oma pangandustegevuses ning viib teiselt poolt järelevalve puudumiseni ja ELi finantsstabiilsuse jaoks suuremate riskideni.

Järelevalve tegijatel ei ole sageli nende riskidega tegelemiseks vajalikku teavet ega volitusi. Ühtsete usaldatavus-, juhtimis- ja üksikasjaliku järelevalvelise aruandluse nõuete puudumine ning ebapiisav teabevahetus kolmanda riigi konsolideerimisgrupi eri üksuste/tegevuste järelevalve eest vastutavate asutuste vahel tekitab teabelünki. EL on ainus suur jurisdiktsioon, kus konsolideeritud järelevalvet tegeval asutusel ei ole täielikku ülevaadet nii tütarettevõtjate kui ka filiaalide kaudu tegutsevate kolmanda riigi konsolideerimisgruppide tegevusest. Need puudused mitte ainult ei ohusta ELi finantsstabiilsust ja turu usaldusväärset, vaid ei võimalda ka eri liikmesriikides tegutsevatele kolmanda riigi konsolideerimisgruppidele ega ELis asuvate peakontoritena pankadele võrdseid tingimusi.

²⁶ EBA/REP/2021/20. Kapitalinõuete direktiivis on nõutud, et EBA esitaks aruande õigusliku arbitraaži kohta, mis tuleneb kolmanda riigi ettevõtja filiaalide praegusest erinevast kohtlemisest. Aruandes antakse ülevaade riikides kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele kohaldatavast korrast ning kinnitatakse, et filiaalide kohtlemises ja tegevuskohariigis järelevalve tegemises esineb riigiti ikka märkimisväärsed erinevusi.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Kapitalinõuete direktiivi ja määruse muutmise ettepanekutes järgitakse mitmes kohas rahvusvahelisel tasandil või EBA tehtud tööd, aga teised usaldatavusraamistiku kohandused on muutunud vajalikuks praktiliste kogemuste tõttu, mis on saadud pärast kapitalinõuete direktiivi riiklikku õigusesse ülevõtmist ja kohaldamist (sh seoses ühtse järelevalvemehhanismiga).

Ettepanek sisaldab kehtivate õigusaktide muudatusi, viies direktiivi täielikult kooskõlla usaldatavusnõuete ja pankade järelevalve valdkonnas praegu kehtiva poliitikaga. Kapitalinõuete määruse ja direktiivi läbivaatamise eesmärk on viia ELis lõpule Basel III reform, kehtestades pangandussektori vastupanuvõime rohkemaks suurendamiseks vajalikud meetmed.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Peaaegu kümme aastat on möödunud sellest, kui Euroopa riigipead ja valitsusjuhid leppisid kokku pangandusliidu loomises. Paika on pandud kaks pangandusliidu sammast – ühtne järelevalve ja kriisilahendus –, mis toetuvad tugevale vundamendile ehk kõigile ELi finantsinstitutsioonidele kohalduvale ühtsele reeglistikule.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on tagada, et kõigile ELi finantsinstitutsioonidele kohaldatakse ka edaspidi ühtset reeglistikku nii pangandusliidu sees kui ka väljaspool. Algatuse üldeesmärgid, mida on kirjeldatud eespool, on täielikult kooskõlas ja sidusad ELi peamiste finantsstabiilsuse edendamise eesmärkidega, vähendades tõenäosust, et finantsinstitutsiooni suhtes kriisilahendusmenetluse algatamise korral on vaja maksumaksjate (mahukat) abi, samuti aidates kaasa majandustegevuse harmoonilisele ja kestlikule rahastamisele, mis soodustab konkurentsivõimet ja tarbijate kaitset.

Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide tunnistamise ning nende teemade lisamisega usaldatavusraamistikku täiendab see algatus ELi laiemat kestlikuma ja vastupanuvõimelisema finantssüsteemi strateegiat.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepanekus käsitletakse meetmeid, millega reguleeritakse liidus pankade asutamist, tegevust ja järelevalvet, et tagada liidu siseturu stabiilsus. Pangandus kui liidu finantssüsteemi üks põhiosa on praegu suurim liidu siseturu rahastaja. Liidul on selged volitused tegutseda oma siseturu valdkonnas ning need on sätestatud aluslepingu asjaomastes artiklites.²⁷

Muudatusettepanekud põhinevad samal õiguslikul alusel nagu muudetavad õigusaktid (st kapitalinõuete määruse muutmise määruse ettepanek ELi toimimise lepingu artiklil 114 ja

²⁷

Asjaomased aluslepingu artiklid, millega antakse liidule õigus võtta meetmeid, on need, milles käsitletakse asutamisvabadust (eelkõige ELi toimimise lepingu artikkel 53), teenuste osutamise vabadust (ELi toimimise lepingu artikkel 59) ning selliste eeskirjade ühtlustamist, mille eesmärk on liidu siseturu rajamine ja toimimine (ELi toimimise lepingu artikkel 114).

kapitalinõuete direktiivi muutmise direktiivi ettepanek ELi toimimise lepingu artikli 53 lõikel 1).

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Õiguslik alus on liidu siseturu valdkonnas, mida käsitatakse jagatud pädevusena (määratlus ELi toimimise lepingu artiklis 4). Enamik välja pakutud meetmetest hõlmab olemasolevate liidu õigusaktide ajakohastamist ja muutmist ning on seega seotud valdkondadega, kus liit on juba kasutanud oma pädevust ega kavatse selle kasutamist lõpetada. Mõne meetme (eelkõige kapitalinõuete direktiivi muutmise meetmete) eesmärk on suurem ühtlus, et saavutada kõnealuses direktiivis määratletud eesmärgid põhimõtteühtselt.

Kuna kavandatavate meetmete eesmärk on olemasolevate liidu õigusaktide täiendamine, on see ELi tasandil paremini teostatav kui liikmesriikide eraldi algatustega. Riigisisised meetmed, mille eesmärk on näiteks kohaldatavates õigusaktides selliste eeskirjade rakendamine, millele on omane rahvusvaheline ulatus (nt ülemaailmne standard nagu Basel III või keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide parem juhtimine), ei oleks finantsstabiilsuse tagamisel sama tõhusad kui ELi eeskirjad. Mis puutub järelevalvemeetmetesse, avalikustamisse ning kolmanda riigi ettevõtja filiaalidesse, siis juhul, kui algatus oleks ainult riiklikul tasandil, võiks see kaasa tuua läbipaistvuse vähenemise ja arbitraaži n-ö hinna suurenemise, mis võivad moonutada konkurentsi ja mõjutada kapitalivooge. Peale selle oleks riigisiseste meetmete vastuvõtmine juriidiliselt keeruline, kuna kapitalinõuete määрусega juba reguleeritakse pangandusteemasid (sh riskikaalud, aruandlus ja avalikustamine ning muud kapitalinõuete määрусega seotud nõuded).

Seega peetakse parimaks valikuks kapitalinõuete määрус ja direktiivi muutmist. Nii on reeglite ühtlustamine ja liikmesriikidele vajalik paindlikkus omavahel tasakaalus ega kahjusta ühtset reeglistikku. Muudatused edendaksid senisest rohkem usaldatavusnõuete rakendamise ja järelevalvetavade põhimõtteühtsust ning tagaksid liidu pangandusteenuste siseturul võrdsed tingimused. Eriti oluline on see pangandussektoris, kus paljud krediidiasutused tegutsevad ELi siseturul mitmes riigis. Et tagada toimiv krediidiasutuste konsolideeritud järelevalve, on ühtses järelevalvemehhanismis ning väljaspool seda tegutsevate järelevalvekolleegiumite ja pädevate asutuste jaoks hädavajalikud täielik koostöö ja usaldus. Riiklike õigusnormidega ei oleks neid eesmäärke võimalik saavutada.

- **Proportsionaalsus**

Proportsionaalsuse hindamine on käesoleva ettepanekuga kaasneva mõjuhinnangu lahutamatu osa. Proportsionaalsuse eesmärgi seisukohalt on hinnatud kõiki eri reguleerimisvaldkondade muudatusettepanekuid eraldi. Samuti on hinnatud olemasolevaid eeskirju ja leitud, et neis ei ole proportsionaalsust mitmes valdkonnas, ning analüüsitud konkreetseid valikuvariante, et vähendada väiksemate finantsinstitutsioonide halduskoormust ja nõuete täitmisega seotud kulusid.

Näiteks muudatusettepanekutele, millega lisatakse pankade jaoks kohustus anda eelnevalt teada usaldatavuse seisukohalt tähtsatest sündmustest, kohaldatakse olulisuse lävesid, millest allapoole jäävatest sündmustest pole vaja teada anda. Kolmanda riigi ettevõtja filiaalide jaoks mõeldud uue raamistiku kohaselt kohaldatakse väikseks ja vähem riskantseks liigitatud filiaalidele (kolmanda riigi ettevõtja filiaalid, mis kuuluvad 2. klassi) suhteliselt leebemaid usaldatavus- ja aruandlusnõudeid. Viimasena on uued sobivuse ja nõuete vastavuse eelneva

hindamise nõuded kalibreeritud nii, et neid kohaldatakse ainult suurtele finantsinstitutsioonidele.

- **Vahendi valik**

Kavandatavaid meetmeid tuleks rakendada kapitalinõuete määrase muutmise määrase ja kapitalinõuete direktiivi muutmise direktiiviga. Kavandatavad meetmed viitavad nende õigusaktide juba olemasolevatele sätetele või arendavad neid edasi (st riskipõhiste kapitalinõuete arvutamise raamistik, volitused ja tööriistad, mis tehakse liidus kättesaadavaks kõigile järelevalve tegijatele).

Mõni sanktsioneerimisvolitusi mõjutav kapitalinõuete direktiivi muudatusettepanek jätkaks liikmesriikidele teataval määral paindlikkust, et säilitada riiklikku õigusesse ülevõtmisel teatav eeskirjade erinevus.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Komisjon on astunud samme ja viinud ellu algatusi, et hinnata, kas ELi praegusest panganduse usaldatavusraamistikust ja seni rakendamata rahvusvaheliste standardite rakendamisest piisab, et ELi pangandussüsteem oleks stabiilne, suudaks majandusšokkidele vastu panna ning jääks kestlikuks ELi majanduse stabiilse rahastamise allikaks.

Komisjon kogus sidusrühmade arvamusi konkreetsetel teemadel seoses krediidiriski, operatsiooniriski, tururiski, krediidiväärtuse korrigeerimise riski, väärtpaperite kaudu finantseerimise tehingute ja riskitundlike varade riskikaalu minimaalse väljundmääraga. Peale nende Basel III rakendamisega seotud osade on komisjon konsulteerinud ka teatavates muudes küsimustes, et tagada kogu liidus järelevalve tavade sarnasemaks muutumine ja põhimõtteühtsus ning vähendada finantsinstitutsioonide halduskoormust.

2019. aasta oktoobrist 2020. aasta jaanuari alguseni toimunud avalikkusega konsulteerimisele²⁸ eelnes 2018. aasta kevadel esimene ettevalmistav konsulteerimine,²⁹ mille käigus küsiti teatavatelt sidusrühmadelt esmaseid arvamusi rahvusvahelise kokkuleppe kohta. Nende kahe konsulteerimise tulemusi on võetud arvesse mõjuhinnangus käsitletava seadusandliku algatuse ettevalmistamisel.

Kõik eespool mainitud algatused on andnud selgeid tõendeid selle kohta, et kehtivaid eeskirju tuleb uuendada ja täiendada, et i) veelgi vähendada pangandussektori riske ning ii) suurendada finantsinstitutsioonide suutlikkust suunata majandusse piisavat raha.

Konsulteerimise kokkuvõte on mõjuhinnangu lisa 2.

²⁸ Vt https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12015-Alignment-EU-rules-on-capital-requirements-to-international-standards-prudential-requirements-and-market-discipline-public-consultation_et.

²⁹ Vt https://ec.europa.eu/info/consultations/finance-2018-basel-3-finalisation_en.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Komisjon kasutas EBA asjatundlikust, paludes tal koostada Basel III reformi seni rakendamata osade mõjuanalüüsi.³⁰ Peale selle tutvusid komisjoni talitused EKP makromajandusliku analüüsiga. See on esitatud mõjuhinnangus ja ajakohastab 2019. aasta detsembris avaldatud makromajanduslikku analüüsi.

- **Mõjuhinnang³¹**

Mõjuhinnangus vaadeldi peale lähtestsenaariumi (kui liidu meetmeid ei võeta) mitmeid erinevaid poliitikavariante neljast olulisimast aspektist. Nagu mõjuhinnangus esitatud simulatsioonanalüüsist ja makromajanduslikust mudeldamisest näha, peaksid eelistatud variantide rakendamine ja kõigi ettepanekus sisalduvate meetmete arvessevõtmine suurendama ELi pankade miinimumkapitalinõuete kaalutud keskmist pärast kavandatud üleminekuperioodi pikas perspektiivis (2030. aastaks) +6,4 %lt +8,4 %ni. Keskmises perspektiivis (2025. aastal) peaks kasv jääma prognooside kohaselt vahemikku +0,7...+2,7 %.

EBA esitatud hinnangute kohaselt võib see viia selleni, et mõni suur ELi pank (vaadeldavast 99 pangast 10) peab eelistatud variandi kohaste uute miinimumkapitalinõuete täitmiseks oma kapitali suurendama (10 panga puhul kokku alla 27 miljardi euro). Võrdluseks võib märkida, et vaadeldud 99 pangal (kellele kuulub 75 % ELi pankade varadest) oli regulatiivset kapitali 2019. aasta lõpus 1414 miljardi euro väärtuses ja samal aastal oli nende kasum kokku 99,8 miljardit eurot.

Kuigi pankadel tekiksid eeskirjade muutmise tõttu ühekordsed haldus- ja tegevuskulud, peaksid mitme eelistatud variandiga kaasnevad lihtsustused (nt sisemiselt mudeldatud meetodite kaotamine) vähendama praegusega võrreldes nende korduvkulusid.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Algatuse eesmärk on viia ELis lõpule pankade rahvusvaheliste usaldatavusstandardite rakendamine, milles Baseli komitee leppis kokku aastatel 2017–2020. Sellega viidaks ELis lõpule Basel III reform, mille Baseli komitee algatas suure finantskriisi järel. See reform kujutas endast enne suurt finantskriisi ja selle ajal kehtinud usaldatavusraamistiku ehk Basel II raamistiku ulatuslikku läbivaatamist (ELis rakendati seda raamistikku direktiiviga 2006/48/EÜ, st algse kapitalinõuete direktiiviga). Komisjon kasutas oma rakendamistegevuses Baseli komitee läbi viidud usaldatavusraamistiku ulatusliku läbivaatamise tulemusi ning EBA, EKP ja muude sidusrühmade antud sisendeid. Enne lõplike Basel III reformide elluviimist ELis ei ole tehtud toimivuskontrolli ega õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi kohast läbivaatamist.

³⁰ EBA 2020. aasta detsembris avaldatud aruandes on esitatud mõjud samadele 99 pangale, aga 2018. aasta teise kvartali andmete alusel, nagu eelmiseski mõjuhinnangus. Minimaalsete kapitalinõuete kogukasv kahanes 2018. aasta teise kvartali 2019. aasta neljanda kvartali vahelisel ajal üle viie protsendipunkti (st +24,1 %lt +18,5 %ni), aga pankade kapitali puudujääk on vaadeldud pankades vähenenud enam kui poole võrra (109,5 miljardilt eurolt 52,2 miljardi euroni).

³¹ SWD(2021) 321. Mõjuhinnang ei hõlmanud kolmanda riigi ettevõtja filiaalidega seotud ettepaneku hindamist, kuna EBA aruanne, millel see ettepanek põhines, avaldati 23. juunil 2021. EBA aruandel põhineva ettepaneku mõju hinnang on esitatud käesolevas seletuskirjas kolmanda riigi ettevõtja filiaalide teemalises jaotises.

- **Põhiõigused**

EL lähtub kõige rangematest põhiõiguste kaitsmise nõuetest ning on allkirjastanud palju erinevaid inimõiguste konventsioone. Seetõttu on tõenäoline, et ettepanek ei mõjuta otseselt õigusi, mis on loetletud ÜRO peamistes inimõiguste konventsioonides, Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (mis on Euroopa Liidu aluslepingute lahutamatu osa) ja Euroopa inimõiguste konventsioonis.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Eeldatavasti hakkavad muudatusettepanekud järjest jõustuma kõige varem 2023. aastal. Muudatusettepanekud on tihedalt seotud kapitalinõuete määruse ja direktiivi teiste sätetega, mis on juba jõustunud ning mille rakendamist on jälgitud 2014. aastast alates ja riskivähendamismeetmete paketiga kehtestatu rakendamist 2019. aastast alates.

Baseli komitee ja EBA koguvad ka edaspidi teavet, mis on vajalik põhinäitajate (omavahendite suhtarvu, finantsvõimenduse määra, likviidsusmeetmete) jälgimiseks. Selle alusel saab tulevikus hinnata uute poliitikatööriistade mõju. Ka regulaarne järelevalveline läbivaatamine ja hindamine ning stressitestide tegemine aitavad jälgida kavandatud uute meetmete mõju asjaomastele finantsinstitutsioonidele ning hinnata, kas nende meetmete paindlikkus ja proportsionaalsus on väiksemate finantsinstitutsioonide erisusi arvestades piisavad. Lisaks töötab EBA koos ühtse järelevalvemehhanismi ja riiklike pädevate asutustega välja integreeritud aruandluse tööriista (EUCLID), millest peaks saama reformide mõju jälgimiseks ja hindamiseks kasulik abivahend. Komisjon osaleb ka edaspidi Baseli komitee töörühmades ning Euroopa Keskpanga (EKP) ja EBA asutatud ühises rakkerühmas, mis jälgivad finantsinstitutsioonide omavahendite ja likviidsuspositsioonide muutumist vastavalt kogu maailmas ja ELis.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Selgitavaid dokumente ei peeta vajalikuks.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Pädevate asutuste sõltumatus

Hiljutised muutused on näidanud, et vaja on selgemaid ja toimivamaid sätteid pädevate asutuste sõltumatuse põhimõtte kohta. Sellepärast muudetakse artiklit 4 nii, et selles oleks täpsemalt sätestatud, kuidas liikmesriigid peaksid tagama pädevate asutuste (sh nende personali ja juhtorganite) sõltumatuse säilimise. Kehtestatakse pädevate asutuste, nende personali ja juhtorganite huvikonfliktide ärahoidmise miinimumnõuded ning EBA-le tehakse ülesandeks koostada rahvusvaheliste parimate tavate alusel sellesisulised suunised.

Järelevalvevolitused

Et pangandusliit oleks tõhus, peavad selles järelevalvetavad sarnasemaks muutuma ja lõpuks peaksid riiklikud järelevalvealased õigusnormid olema piisavalt sarnased. Teatavad erinevused liikmesriikide tavades on pangandusliidu korrektse toimimise seisukohalt väga kahjulikud. See kehtib eelkõige järelevalvevolituste puhul. Kapitalinõuete direktiivis on loetletud minimaalsed järelevalvevolitused, mis peavad olema kõigil liidus tegutsevatel pädevatel asutustel. Mõni neist on juba paljudes liikmesriikides ka kehtestatud, aga mõnes mitte. Selline olukord tekitab ebavõrdsed tingimused ja võib viia õigusliku arbitraažini. Samuti ei lase see mõnel pädeval asutusel järelevalvatava üksuse teatavate tehingute korral sekkuda, kui tekib suuri usaldatavuse, rahapesu ja/või terrorismi rahastamisega seotud kahtlusi.

Sellise olukorra parandamiseks laiendab komisjon oma ettepanekuga kapitalinõuete direktiivis sätestatud järelevalvevolituste loetelu, et pädevad asutused saaksid teha järelevalvet ka selliste tehingute üle nagu finantssektoris kuuluvast või finantssektori välises üksuses olulise osaluse omandamine krediitiasutuse poolt (praeguse III jaotise uus 3. peatükk), oluliste varade või kohustuste üleandmine (uus 4. peatükk) ja ühinemine või jagunemine (uus 5. peatükk). Need järelevalvevolitused tagavad selle, et pädevatele asutustele antakse sellistest tehingutest enne teada (artiklid 27a, 27f ja 27j), neil on selliste tehingute usaldatavushindamise jaoks vajalik teave täielikult olemas ning nad saavad tehingu lõpuleviimise keelata, kui tehing kahjustab nende järelevalve all olevate üksuste usaldatavust (artiklid 27b, 27g ja 27k).

Need uued järelevalvevolitused on piiritletud, et need oleks proportsionaalsed ega eelkõige tekitaks järelevalvatavate üksuste ja pädevate asutuste jaoks tarbetut lisahalduskoormust. Esiteks kehtivad krediitiasutuste poolt olulise osaluse omandamise ning varade ja kohustuste üleandmisega seotud volitused ainult oluliseks loetavate tehingute puhul. Sätestatakse vaikiva nõusoleku andmise kord, nagu see kehtib krediitiasutustes olulise osaluse omandamise puhul, tagades nii järelevalvatavate üksuste jaoks õiguskindluse ja hoides pädevate asutuste jaoks ära vajaduse läbi viia otsuste vastuvõtmise standardmenetlust, kui seda pole vaja. Ainult ühinemiste ja jagumiste jaoks tuleb alati hankida pädevate asutuste eelnev heakskiit (v.a grupisisised tehingud), kui ei teki olukorda, kus ühinemise või jagunemise tulemusena tekkinud uus üksus peab hakkama taotlema krediitiasutuse tegevusluba või finantsvaldusettevõtjana heakskiitmist.

Et tagada ühe tehingu võimalike eri hindamiste (võimalik et ka erinevate pädevate asutuste poolt) korrektne sidusus, eeldatakse ka asjaomaste pädevate asutuste tihedat koostööd, mida

piiritletakse risteavitamise ja teabe jagamise nõuetega (artiklid 27c, 27h ja 27k). Sellise koostöö lihtsustamiseks, teavitamise ja hindamise sujuvuse tagamiseks ning järelevalvatavate üksuste ja pädevate asutuste tarbetu halduskoormuse vältimiseks, kavandatakse EBA-le teatav arv volitusi, mida kasutades täiendada kapitalinõuete direktiivis ettenähtud uute järelevalvevolituste õigusraamistiku. Need volitused puudutavad selliseid teemasid, nagu pädevatele asutustele saadetak teave, hindamisprotsess, asjaomaste hindamiskriteeriumide täpsustamine ja erinevate asjaomaste pädevate austuste koostöö.

Nende muudatusettepanekute üle toimusid arutelud panganduse, maksete ja kindlustuse eksperdirühmas.

Sobivus ja nõuetele vastavus

Sobivuse ja nõuetele vastavuse raamistik on ELi pangandusjärelevalve õiguses üks vähim ühtlustatud valdkondi, mistõttu peetakse kapitalinõuete direktiivi muudatusettepanekuid vajalikuks selleks, et tagada juhtorgani liikmete ja võtmeisikute põhimõtteühtsem, tõhusam ja tulemuslikum järelevalve. Reguleerivate asutuste ja järelevalve tegijate³² ühtlustamisjõupingutustele vaatamata on nende järelevalve täiustamiseks vajalikud õigusaktide muudatused. Praegune juhatuse liikmete jaoks mõeldud raamistik, mis tugineb riiklikele kapitalinõuete direktiivi rakendamise õigusaktidele, sisaldab valdavalt põhimõtteid, mistõttu ei ole seal sätestatud, kuidas ja millal peaksid järelevalve tegijad sobivuse ja nõuetele vastavuse hindamisi tegema. Võtmeisikute puhul on nende määratluse ja nende jaoks mõeldud raamistiku puudumine kapitalinõuete direktiivis viinud selleni, et mõni järelevalve tegija ei selgita neid korralikult välja ega hinda seega ka nende sobivust oma ametikohale, aga teised teevad seda eri moel. Selline killustunud õiguskeskond on terav probleem, eriti pangandusliidu seisukohalt. Seega lisatakse peale artiklis 91 sätestatud sobivuse ja nõuetele vastavuse kriteeriumide ka artiklid 91a ja 91b, kus on täpsustatud pankade ja pädevate asutuste rolle juhatuse liikmete nõuetele vastavuse kontrollimisel (sh sellise hindamise aega). Artiklid 91c ja 91d lisavad võtmeisikutega seotud miinimumnõudeid.

Kiireloomulistel juhtudel, kui pädev või kriisilahendusasutus juhtorgani või kõrgema juhtkonna liikmed varajase sekkumise või kriisilahenduse korral kõrvaldab või välja vahetab, tuleks finantsstabiilsuse tagamiseks hinnata uute liikmete sobivust ja nõuetele vastavust pärast nende ametisse asumist.

Raskustes olevaks või tõenäoliselt raskustesse sattuvaks tunnistamise ja tegevusloa kehtetuks tunnistamise seoste täpsustamine

Artikli 18 muutmise täpsustatakse, et kui pädev või kriisilahendusasutus tunnistab krediitiasutuse raskustes olevaks või tõenäoliselt raskustesse sattuvaks, on pädeval asutusel õigus tema pangandusega tegelemise luba kehtetuks tunnistada.

Mõni hiljutine juhtum on toonud esile usaldatavus- ja kriisilahendusraamistike veidi puuduliku kooskõla. Näiteks on liidu pankade kriisilahendusraamistiku kohaselt krediitiasutuse raskustes olevaks või tõenäoliselt raskustesse sattuvaks tunnistamise aluseks

³² Vt <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/joint-esma-and-eba-guidelines-on-the-assessment-of-the-suitability-of-members-of-the-management-body>.
Vt https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.fap_guide_201705_rev_201805.et.pdf.

mitte ainult tegelik maksejõuetus või likviidsuse puudumine, vaid ka tõenäoline maksejõuetus ja tõenäoline likviidsusetus. Aga riikide maksejõuetusõiguse kohaselt saab tavaliselt alustada maksejõuetusmenetlust alles tegeliku maksejõuetuse ja/või likviidsusetuse korral. Mõnd riikide maksejõuetusalases õigusraamistikus olevat teemat ei saa kapitalinõuete direktiivi muutmise lahendada. Ent ettepaneku kohaselt täpsustatakse artikli 18 punktis g, et kui krediidasutus on raskustes või tõenäoliselt raskustesse sattumas ega vasta teistele kriisilahendustingimustele (avaliku huvi olemasolu, turupõhise kriisilahendusalternatiivi puudumine), peaks see pangandustegevuse lõpetama ja tuleks riikliku õiguse kohaselt likvideerida.

Keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid

Kehtestatakse uued sätted ja kohandatakse mitut kapitalinõuete direktiivi ja määruse artiklit, et käsitleda krediidasutuste märkimisväärsed riske, mis on tingitud kliimamuutustest ja majanduses toimuvatest põhjalikest muutustest, mida on vaja nende ja muude keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide juhtimiseks. Artikli 133 sätted süsteemse riski puhvri raamistiku kohta võivad juba olla kasutuses eri liiki süsteemsete riskide (sh kliimamuutustega seotud riskide) maandamiseks. Asjaomased pädevad või (asjakohasel juhul) määratud asutused võivad nõuda krediidasutustelt süsteemse riski puhvrit, mis kataks riskid, millel on potentsiaali kahjustada liikmesriikides finantssüsteemi ja reaalmajandust, ning kui sellise puhvri nõuet peetakse riski maandamise seisukohalt tulemuslikuks ja proportsionaalseks. Artikli 133 lõike 5 kohaselt võivad asjaomased pädevad või määratud asutused kohaldada artikli 133 kohaseid meetmeid kas teatavatele riskipositsioonide (all)kogumitele (nt kliimamuutustega seotud füüsiliste ja üleminekuriskidega positsioonidele). Makrotasandi usaldatavusraamistiku sobivust selliste riskidega tegelemiseks hinnatakse mitmekülgset ja struktureeritult 2022. aastal toimuval selle raamistiku läbivaatamisel.

Kapitalinõuete direktiivi artikleid 73 ja 74 muudetakse nii, et krediidasutuste sisemise kapitali vajaduste ja piisava sisemise juhtimissüsteemi hindamise strateegiad ja protsessid sisaldaksid keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide puhul lühikest, keskmist ja pikka perspektiivi.

Artiklisse 76 lisatakse ka viide keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide praegusele ja tulevasele mõjule ning juhtorganile mõeldud nõue koostada konkreetsed plaanid nende riskidega tegelemiseks.

Kapitalinõuete direktiivi artikliga 87a lisatakse usaldatavusraamistikku kestlikkusmõõde, et keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid oleks paremini juhitud ning et oleks stiimul jaotada pankade pakutav rahastus kestlike projektide vahel paremini, aidates nii kaasa kestlikumale majandusele üleminekule. Artikliga 87a antakse ka pädevatele asutustele võimalus hinnata pankade tegevuse kooskõla liidu asjaomaste (st keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisteguritega seotud) poliitikaeesmärkide või laiemate üleminekusuuandumustega ning pankade keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide juhtimist lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis. See viib nendest riskidest paremini arusaamiseni ja annab pädevatele asutustele võimaluse tegeleda selliste finantsstabiilsuse ohtudega, mis võivad tekkida sellest, et krediidasutused ei hinnasta keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske endiselt õigesti. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide hindamise põhimõtteühtsuse tagamiseks tehakse artiklis 87a EBA-le ülesandeks täpsustada nende riskide hindamise kriteeriumeid (sh seda, kuidas neid riske välja selgitada, mõõta, juhtida ja jälgida ning kuidas krediidasutused peaksid koostama konkreetsed kavad selle kohta, kuidas selliste riskidega tegeleda ja teha nende pikaajalise kahjuliku mõjuga seotud vastupanuvõime stressiteste).

Järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessiga seoses antakse EBA-le artikliga 98 volitused koostada suunised selle kohta, kuidas kaasata sellesse protsessi ühesuguselt keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid.

Artikli 97 kohases läbivaatamise ja hindamise protsessis keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide hindamiseks tehtavate tulevikku vaatavate stressitestide olulisust arvestades muudetakse artiklit 100 nii, et EBA saaks koos teiste ELi järelevalveasutustega koostada põhimõtteühtsed selliste riskide stressitestimise metoodika standardid, kus on prioriteetseks seatud keskkonnariskid ning viide sellele, et sotsiaalsete ja juhtimisriskidega hakatakse tegelema siis, kui andmed ja metoodika muutuvad neile sobivaks.

Et lihtsustada krediidasutuste riskipositsioonide, juhtimise ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide juhtimise järelevalvealast läbivaatamist ja hindamist, muudetakse artiklit 98 nii, et pädevad asutused peavad läbivaatamise ja hindamise käigus hindama finantsinstitutsioonide riskipositsioonide ning nende riskide juhtimise korra, strateegia, protsessi ja mehhanismide piisavust.

Et pädevatel asutustel oleks võimalus tegeleda panga usaldatavust lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis mõjutavate keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega ning võtta arvesse selliste riskide eripärasid, lisatakse artiklisse 104 konkreetsed selliste riskidega seotud järelevalvevolitused.

Kui kolmanda riigi ettevõtjad pakuvad ELis pangandusteenuseid vahetult

Krediidasutustele kohaldatakse usaldatavusnõudeid ja -järelevalvet, et minimeerida nende raskustesse sattumise riski ja kui see ikkagi peaks realiseeruma, siis raskustega tegelemiseks nii, et need ei leviks juhitamatult teistesse krediidasutustesse ega viiks kogu finantssüsteemi kokkuvarisemiseni (ülekanandumisrisk). Niisiis on usaldatavusnõuete ja -järelevalve üks peamisi eesmärgi kaitsta liidu ja selle liikmesriikide finantsstabiilsust.

Seda eesmärki arvestades on vaja jälgida, et mingid alad või segmendid ei jääks turul usaldatavusnõuete ja -järelevalve kohaldamisalast välja, sest siis võivad neis riskid kontrollimatult kuhjuda ja levida finantssüsteemi teisesse osadesse, avaldades neile laastavat mõju. See on eriti tähtis finantsturgude nende osade puhul, kus tegelevad aktiivselt krediidasutused.

2008.–2009. aasta finantskriis on hiljutine pretsedent, mis näitas, kuidas väikesed turusegmendid, mis on usaldatavusnõuete ja -järelevalve kohaldamisalast välja jäänud, võivad muutuda liidu ja selle liikmesriikide finantsstabiilsusele märgatavaks ohuks.

Sellepärast võib liidus pangandusteenuseid osutada ainult siis, kui osutaja on liikmesriigis füüsiliselt olemas kas juriidilise isiku või filiaalina, sest ainult sellisel juhul saab sellisele krediidasutusele kohaldada liidus usaldatavusnõudeid ja -järelevalvet tulemuslikult. Kui oleks lubatud osutada liidus pangandusteenuseid liikmesriigis filiaali või juriidilist isikut omamata, saaksid tekkida sellised turusegmendid, millele liidu usaldatavusnõudeid ega -järelevalvet ei kohaldata, ning seal võiksid riskid kontrollimatult kuhjuda ja lõpuks ohustada liidu või mõne selle liikmesriigi finantsstabiilsust.

Seetõttu peavad kolmanda riigi ettevõtjad asutama liikmesriigis filiaali ja hankima kapitalinõuete direktiivi VI jaotise kohase tegevusloa, kui tahavad selles liikmesriigis

pangandusteenuseid pakkuma hakata. Selle nõude sõnaselgeks sätestamiseks lisatakse kapitalinõuete direktiivi artikkel 21c.

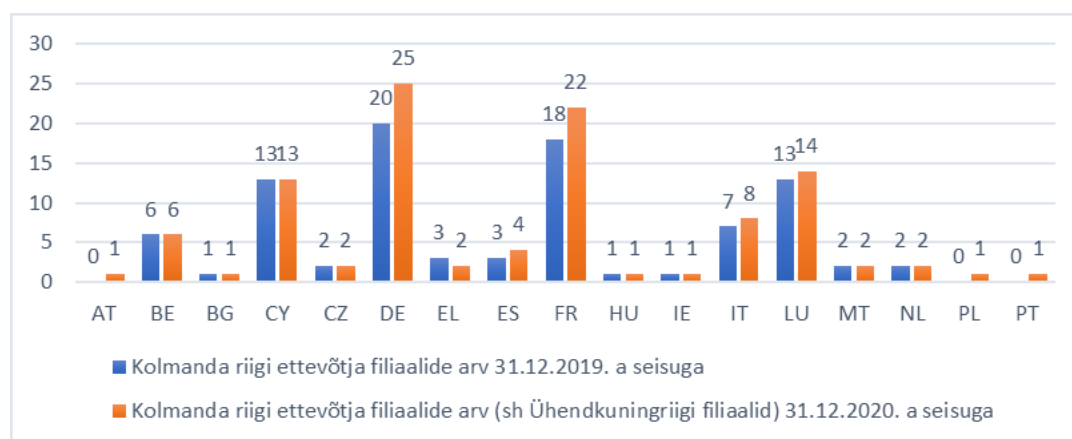
Ent selline nõue ei pruugi kohalduda siis, kui kolmanda riigi ettevõtja osutab pangandusteenuseid liikmesriigis asuvatele klientidele ja vastaspooltele pöördpakkumise korral, sest sellisel juhul on klient või vastaspool see, kes pöördub kolmanda riigi ettevõtja poole sooviga saada talt teenust.

Kolmanda riigi ettevõtja filiaalid

Ülevaade kolmanda riigi ettevõtja filiaalidest ELis³³

31. detsembri 2020. aasta seisuga oli ELis 106 kolmanda riigi ettevõtja filiaali, kes tegutsesid 17 liikmesriigis. Neil oli tollel ajal varasid kokku veidi üle 510 miljardi euro, millest 86 % asusid vaid neljas liikmesriigis (Belgia, Luksemburg, Prantsusmaa ja Saksamaa).

Suundumus tulla liikmesriikide pangandusturule kolmanda riigi ettevõtja filiaalina näib kasvavat, kuna 2019. aastaga võrreldes kasvas selliste filiaalide koguarv 2020. aastal 14 võrra ja nende varade kogusumma 120,5 miljardi võrra.

Allikas: EBA aruanne kolmanda riigi ettevõtja filiaalide kohta.

Kuigi enamikul kolmanda riigi ettevõtja filiaalidest (70-l 106st) oli varasid alla 3 miljardi euro, siis kahel filiaalil oli varasid kummalgi üle 30 miljardi euro ning 14-l (eelnenud aastal vaid 6) 10 ja 30 miljardi vahel.

31. detsembri 2020. aasta seisuga pärinesid ELis asutatud kolmanda riigi ettevõtja filiaalid 23 riigist, kellest kõige rohkemate filiaalidega olid Hiina (18), Ühendkuningriik (15), Iraan (10), Ameerika Ühendriigid (9) ja Liibanon (9). Mitmel kolmanda riigi konsolideerimisgrupil (23) on filiaale enam kui ühes liikmesriigis. Peale selle on mõnel neist liidus ka üks või mitu tütaretevõtjat. Näiteks 14-l kolmanda riigi konsolideerimisgrupil on ühes ja samas liikmesriigis nii tütaretevõtja kui ka filiaal. Neist konsolideerimisgruppidest 9-l on liidus üks tüharetevõtja ja kaks või enam filiaali. Kahel kolmanda riigi konsolideerimisgrupil on nii tüharetevõtja kui ka filiaal rohkem kui ühes liikmesriigis. 15-l suurimal ELis tegutseval kolmanda riigi konsolideerimisgrupil on filiaalides üle ¾ nende liidusisestest varadest. ELis tegutsevate kolmanda riigi ettevõtja filiaalide mõju saab mõõta kahe näitaja alusel:

- (a) kolmanda riigi ettevõtja filiaalide koguvara liikmesriigis 31. detsembril 2019 võrrelduna liikmesriigi pangandussüsteemi suurusega.³⁴ See on 7 liikmesriigis alla 1 %, 6s vahemikus 1–10 % ning ühes liikmesriigis üle 25 %.

³³ See jaotis põhineb EBA 23. juuni 2021. aasta aruandel kolmanda riigi ettevõtja filiaalide kohtlemisest liikmesriikide õiguse alusel ([Report on third country branches.docx \(europa.eu\)](#)).

- (b) kolmanda riigi ettevõtja filiaalide koguvara liikmesriigis 31. detsembril 2019 võrrelduna liikmesriigi SKPga. See on 7 liikmesriigis alla 1 %, 6s vahemikus 1–10 % ning ühes liikmesriigis üle 25 %.

Nende ärimudeli kohta olemasoleva teabe alusel saab öelda, et kolmanda riigi ettevõtja filiaalidest 50 tegutsevad universaalpangana ja 48 hulgipangana. Vaid 4 tegutsevad jaepangana.

Praegused probleemid

Nagu eelmisest jaotisest näha, on kolmanda riigi ettevõtja filiaalide n-ö jalajälg ELis juba väga märkimisväärne. Mitmel juhul kuulub kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele kokku asutamisliikmesriigi SKPd ja pangandussektori suurus arvestades olulises koguses varasid. Mõne kolmanda riigi ettevõtja filiaali varade suurus ületab läve, millest alates tuleks teda käsitada olulise krediidasutuseks, kelle üle teeb ühtse järelevalvemehhanismi raames vahetut järelevalvet Euroopa Keskpank (EKP). Ent kolmanda riigi ettevõtja filiaalid ei kuulu ühtse järelevalvemehhanismi kohaldamisalasse ja neile ei kohaldata ka kapitalinõuete direktiivis sätestatud järelevalvenõudeid, sest nad ei ole nimetatud direktiivi III jaotise 1. peatüki kohaselt tegevusloa saanud krediidasutused.

Eeltoodut arvesse võttes kohaldatakse ELis pangandusteenuste³⁵ osutamiseks kolmanda riigi ettevõtja filiaali asutamisele sisuliselt ainult riiklikke õigusakte, sest viienda kapitalinõuete direktiiviga on ühtlustatud vaid neile kohaldatavad üldise teabe esitamise nõuded. See tekitab kirju õiguskeskkonna, kus igas liikmesriigis kohaldatakse kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele isemoodi nõudeid ning pädevatel asutustel on keeruline nende filiaalide liidusisesest tegevusest tingitud riske korralikult jälgida. Näiteks:

- (a) kuna kolmanda riigi ettevõtja filiaalide jaoks puudub täielikult ühtne usaldatavus- ja juhtimisalane õigusraamistik, kohaldatakse neile mõnes liikmesriigis vaid üksikuid nõudeid;
- (b) praegused ELi-ülesed järelevalvealase koostöö mehhanismid kolmanda riigi ettevõtja filiaale ei hõlma, mis tekitab järelevalvelünki, kuigi need filiaalid võivad tekitada riske, mis võivad kanduda kontrollimatult üle konsolideerimisgrupi teistele üksustele või turule. Näiteks kuna puudub nõue, et pädevad asutused peavad omavahel jagama kolmanda riigi ettevõtja filiaalide kohta igakülgset teavet, puudub ühes liikmesriigis kolmanda riigi konsolideerimisgrupi üle järelevalvet tegevatel asutustel piisav teave sama konsolideerimisgrupi teiste filiaalide kohta liidus, mistõttu ei ole neil ka piisavaid tööriistu selliste ülekanduvate riskidega tegelemiseks;
- (c) mitmel kolmanda riigi konsolideerimisgrupil on keerukas organisatsiooni struktuur, mille kaudu ta ELis teenuseid osutab (tütarettevõtjad ja filiaalid või teenustest olenevalt ka piiriülene tegevus). Selline keerukus teeb nad pädevate asutuste jaoks

³⁴ Liikmesriigi pangandussüsteemi suurus tehakse kindlaks CBD2 andmete alusel. Need on andmed kodumaiste pangandusgruppide ja eraldiseisvate pankade, (ELi sisese ja -välise) välismaise kontrolli all olevate tütarettevõtjate ja (ELi sisese ja -välise) välismaise kontrolli all olevate filiaalide kohta, mille EKP avaldas 2019. aasta detsembris.

³⁵ Need hõlmavad igasuguseid kapitalinõuete direktiivi I lisas loetletud tegevusi, kui neid teevad krediidasutused, laialdast investeerimisteenuste osutamist (määratlus artikli 4 lõike 1 punktis b) ning põhiliste pangandusteenuste (loetletud punktides 1–3 ja 6) osutamist, kui seda teeb kolmanda riigi ettevõtja.

läbipaistmatuks ja nende korraliku järelevalve keeruliseks, sest igale üksusele kohaldatakse erinevaid nõudeid, mis ei ole omavahel kooskõlas. Näiteks kui mõni juhatuse liige täidab kahte ametikohta, võivad tekkida huvikonfliktid ning paindlik raamatupidamine võib nihutada riski ühelt üksuselt teisele;

- (d) kuigi kolmanda riigi ettevõtja filiaalid peaksid osutama teenuseid ainult liikmesriikides, kus nad on asutatud,³⁶ ei ole selle nõude täitmise tagamine praeguse raamistiku alusel mitte ainult keeruline, vaid finantsteenuste üha suurema digitaliseerimise tõttu samahästi kui võimatu.

Kolmanda riigi ettevõtja filiaalid tekitavad ka õigusliku arbitraaži probleemi. Kui asutamisliikmesriigis kohaldatakse leebeid usaldatavusnõudeid, võivad filiaalid anda kolmanda riigi konsolideerimisgruppidele võimaluse ELi pangandusnõuetest mööda hiilida, kui nende peakontorile kohaldatakse asjaomases kolmandas riigis leebemaid usaldatavus- või järelevalvenõudeid.

Ühtlustatud raamistik kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele

Kuna kolmanda riigi ettevõtja filiaalide n-ö jalajälg ELi pangandusturgudel on juba märkimisväärne ning neile kohaldatakse erinevaid usaldatavus- ja järelevalvenõudeid, mis ei ole põhimõtteühtsed, on riskid ELi finantsstabiilsusele ja turu usaldusväärsusele ilmselged nagu ka õigusliku arbitraaži võimalused, millega tuleb tegeleda selliste filiaalide jaoks mõeldud ühtlustatud raamistiku loomisega.

Kuigi praeguse olukorra säilimine pole soovitatav lahendus, ei pruugi kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele kõigi usaldatavus- ja järelevalvenõuete kohaldamine, nagu seda tehakse kapitalinõuete määruise ja direktiivi kohaselt krediitiasutuste puhul, olla proportsionaalne, sest ei arvestata piisavalt nende erinevustega krediitiasutustest, kelle peakontor on ELis, ja see võib selliseid filiaale oluliselt kahjustada.

Sobivam oleks luua spetsiaalsed minimaalsed ühtlustamisnõuded, mis tuginevad olemasolevatel liikmesriikide raamistikel ning mis tagavad liidus miinimumnõuded ja põhimõtteühtsed nõudmised. Kolmanda riigi ettevõtjatele, kes tahavad ühes või mitmes liikmesriigis filiaalide kaudu pangandusteenuseid osutada, annaks selline raamistik vajaliku selguse, ennustatavuse ja läbipaistvuse. Sellega viidaks ELi nõuded kolmanda riigi ettevõtja filiaalide kohta ka kooskõlla levinumate rahvusvaheliste tavadega, kuna paljud kolmandad riigid kohaldavad nende territooriumil tegutsevatele välismaiste pankade filiaalidele sarnaseid või samaväärseid nõudeid.

Kapitalinõuete direktiivi VI jaotist muudetakse seega nii, et lisatakse sätted järgneva kohta:

- (a) **tegevusluba:** kolmanda riigi ettevõtja filiaalide asutamisele kohaldatakse sõnaselget tegevusloa hankimise korda ja miinimumnõudeid. Need nõuded peavad hõlmama koostöö ja teabevahetuse korda, mille kohaselt kolmanda riigi ettevõtja filiaalide

³⁶

Kapitalinõuete direktiivi põhjendus 19: „Asutamislepingu artikli 49 teises lõigus sätestatud teenuste osutamise vabadus ja asutamisvabadus laienevad kolmandatest riikidest tegevusloa saanud krediitiasutuste filiaalidele ainult neis liikmesriikides, kus nad on asutatud.“ Kolmanda riigi ettevõtja filiaal võib piiriüleseid investeerimisteenuseid osutada kutselistele klientidele ja võrdsetele vastaspooltele ainult siis, kui neid teenuseid osutab finantsinstrumentide turgude direktiivi (MiFID) kohase tegevusloa saanud filiaal või tehtud on finantsinstrumentide turgude määruise (MiFIR) artikli 47 lõike 3 kohane samaväärsust kinnitav otsus (vt 3. lisa). Ent samaväärsust kinnitavat otsust tehtud ei ole ega kavandata seda ka lähitulevikus teha.

pädevad asutused i) saavad filiaali peakontorina tegutseva kolmanda riigi ettevõtja (peaettevõtja) koha piisavalt teavet ning ii) saavad teha peaettevõtja järelevalveasutustega koostööd nii palju kui kolmanda riigi ettevõtja filiaali tulemuslikuks järelevalveks liikmesriigis vajalik või asjakohane;

(b) **regulatiivsed miinimumnõuded:** need hõlmavad kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele kehtestatud kohustust:

- i) omada minimaalset tagatiskapitali, mis on arvatud filiaali kohustuste protsendina (suuremad ja riskantsemad ehk 1. klassi filiaalid), või konkreetset tagatiskapitali summat (väiksemad ehk 2. klassi filiaalid);
- ii) täita likviidsusnõuet, mis on 1. klassi filiaalide puhul sama, mis komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/61 kohaselt krediidasutustele kohaldatav likviidsuskatte nõue;
- iii) täita sisemise juhtimissüsteemi ja riskikontrollinõudeid ning sellist raamatupidamises arvele võtmise korda, mille kohaselt jälgitakse filiaali liikmesriigis toimuva tegevusega seotud varasid ja kohustusi;

(c) **aruandlusnõuded:** kolmanda riigi ettevõtja filiaalid peavad oma pädevatele asutustele esitama regulaarselt i) teabe oma vastavuse kohta kapitalinõuete direktiivis ja riiklikus õiguses sätestatud nõuetele ning ii) finantsteabe oma raamatupidamises arvele võetud varade ja kohustuste kohta;

(d) **järelevalve:** pädevatelt asutustelt nõutakse regulaarset hindamist, kas kolmanda riigi ettevõtja filiaalid vastavad regulatiivsetele nõuetele (sh rahapesuvastane tegevus), ja järelevalvemeetmete võtmist, et tagada või taastada neile nõuetele vastavus. 1. klassi filiaalide pädevatelt asutustelt nõutakse selliste filiaalide kaasamist asjaomase konsolideerimisgrupi järelevalvekolleegiumide käsitusallas, kui need juba olemas on, või vastasel juhul sellise kolleegiumi loomist kõigi samasse konsolideerimisgruppi kuulvate mitmes liikmesriigis tegutsevate 1. klassi filiaalide jaoks.

Proportsionaalsuse tagamiseks ja tarbetu lisahalduskoormuse vältimiseks väikeste/väiksemate filiaalide puhul, on usaldatavusnõuete kohaldamisala ja rangus 1. ja 2. klassi filiaalide jaoks erinevad. 1. klassi kuuluvad sellised kolmanda riigi ettevõtja filiaalid, kes on suured (st kellel on varasid vähemalt 5 miljardit eurot) ning need, kellel on luba võtta vastu jaeklientide hoiuseid või keda käsitatakse mitte kvalifitseeruvana (viimased kaks nende suurusest olenemata). 2. klassi kuuluvad kõik kolmanda riigi ettevõtja filiaalid, kes ei ole 1. klassis.

Kolmanda riigi ettevõtja filiaali käsitatakse kvalifitseeruvana, kui selle peakontor on asutatud riigis, i) mille järelevalve- ja õigusraamistik pankade jaoks ning konfidentsiaalsusnõuded on hinnatud liidu omadega samaväärseks, ii) mis ei ole kantud selliste suure riskiga kolmandate riikide loetellu, kelle rahapesuvastases ja terrorismi rahastamise vastases korras esineb strateegilisi puudusi.

Liikmesriigid peavad tagama, et nende pädevatel asutustel oleks vajalikud volitused nõuda konkreetsetel juhtudel kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt oma territooriumil kapitalinõuete direktiivi kohase tüdarettevõtjast finantsinstitutsiooni tegevusloa taotlemist (**tüdarettevõtja tegevusloa nõudmise volitused**). Näiteks peab olema võimalik neid volitusi kasutada siis, kui

kolmanda riigi ettevõtja filiaal teeb tehinguid teistes liikmesriikides asuvate vastaspooltega, kuigi see on ELi siseturu reeglitega vastuolus. Peale selle peab samu volitusi saama kasutada siis, kui kolmanda riigi ettevõtja filiaal ohustab asjaomase liikmesriigi või ELi finantsstabiilsust, sest tal on teatavad kapitalinõuete direktiivis sätestatud ja regulatiivsetes tehnilises standardites täpsustatud süsteemse riski näitajad.

Kui kolmanda riigi ettevõtja filiaalil on raamatupidamises arvele võetud varasid vähemalt 30 miljardit eurot, peavad pädevad asutused regulaarselt hindama kas sellise filiaali finantsstabiilsusriski tase asjaomase liikmesriigi või liidu jaoks on analoogne sellega, mis on kapitalinõuete määrase ja direktiivi kohaselt süsteemseks liigitatud finantsinstitutsioonidel (**süsteemse olulisuse hindamine**). 30 miljardi euro suuruse läve jaoks tuleb arvesse võtta kõigi sama kolmanda riigi konsolideerimisgrupi filiaalide raamatupidamises arvele võetud varasid ELis (ükskõik mitmes liikmesriigis) kas kolme üksteisele järgneva aasta jooksul keskmiselt või viie järjestikuse aasta jooksul vähemalt kolmel aasal absoluutarvudes. Süsteemse olulisuse hindamisel peavad pädevad asutused arvestama eelmises lõigus mainitud süsteemse riski näitajatega. Kui pädevad asutused jõuavad nende näitajate alusel järeldusele, et asjaomased kolmanda riigi ettevõtja filiaalid on süsteemse tähtsusega, võivad nad neilt nõuda liikmesriigis või liidus pangandustegevusega jätkamiseks kapitalinõuete direktiivi kohase tütaretevõtjast finantsinstitutsiooni tegevusloa taotlemist (**tütaretevõtja tegevusloa nõue**). Teise võimalusena võivad pädevad asutused otsustada kas i) nõuda kolmanda riigi ettevõtja filiaalilt oma tegevuse või varade ümberkorraldamist nii, et nad ei vastaks enam süsteemse olulisuse kriteeriumidele ehk ületaks 30 miljardi euro suurust läve (**ümberkorraldamisnõue**); või ii) kohaldada kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele ja tütaretevõtjatest finantsinstitutsioonidele ELis täiendavaid 2. samba nõudeid (nt täiendavad kapitali-, likviidsus-, aruandlus- või avalikustamisnõuded), kui need on finantsstabiilsuse riski maandamiseks sobivad ja piisavad (**2. samba nõuded**). Pädev asutus võib eelnimetatud nõuded kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele kehtestamata jätta ainult siis, kui ta suudab põhjendada, et kui neid nõudeid ei oleks, ei suureneks kolmanda riigi ettevõtja filiaalide risk liidu ja liikmesriikide finantsstabiilsusele ja turu usaldusväärsusele märkimisväärselt (**edasilükkamisotsus**). Pädevad asutused peavad sellise edasilükkamisotsuse aasta pärast läbi vaatama.

Liidus olevate filiaalide ja tütaretevõtjatega kolmanda riigi konsolideerimisgrupi filiaalide süsteemse olulisuse hindamist peab juhtima i) asjaomase liidus tegutseva konsolideerimisgrupi üle konsolideeritud järelevalvet tegev asutus, kui kohaldub kapitalinõuete direktiivi artikkel 111; ii) pädev asutus, mis saaks eelmises alapunktis nimetatud artikli alusel selle konsolideerimisgrupi üle konsolideeritud järelevalve tegijaks, kui asjaomaseid filiaale käsitatakse tütaretevõtjatest finantsinstitutsioonidena; iii) EBA, kui kolme kuu jooksul ei ole asjaomast konsolideeritud järelevalve tegijat määratud või ei ole juhtiv pädev asutus hindamist alustanud. Otsuse selle kohta, kas mõnd eelnimetatud nõuetest süsteemselt oluliseks hinnatud kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele kohaldada või nende kohaldamine edasi lükata, peavad tegema juhtiv pädev asutus ning sama kolmanda riigi konsolideerimisgrupi filiaalide ja tütaretevõtjate üle liidus järelevalvet tegevad pädevad asutused üheskoos.

Peale selle ei asenda ega takista uus kolmanda riigi ettevõtja filiaalide jaoks mõeldud raamistik liikmesriikide praegust võimalikku kaalutlusõigust nõuda üldiselt, et teatavate kolmandate riikide ettevõtjad võivad nende territooriumil tegutseda ainult kapitalinõuete direktiivi III jaotise 1. peatüki kohase tegevusloa saanud tütaretevõtjatest finantsinstitutsioonide kaudu.

Uue raamistiku mõju

Kavandatava uue raamistiku kohaselt peavad praegu ELis tegutsevad kolmanda riigi ettevõtja filiaalid hankima endale uue tegevusloa. Ent loa ja tegevuse jätkamisega seotud vastavus- ja üleminekukulude koormavust leevendavad märgatavalt järgmised asjaolud:

- (a) kolmanda riigi ettevõtja filiaalidel oleks pärast 18kuulist direktiivi ülevõtmisperioodi loa hankimiseks aega 12 kuud (üleminekuperiood), mistõttu saaksid nad need kulud sellele perioodile hajutada;
- (b) loa hankimise ja usaldatavusnõuete aluseks on suuresti liikmesriikide olemasolevad nõuded, mistõttu on uues raamistikus nendega väga sarnased nõuded ja kolmanda riigi ettevõtja filiaalidel oleks nendega kohandamiseks vaja teha vaid veidi lisakulutusi;
- (c) 31. detsembri 2020. aasta seisuga oleks 106st liikmesriikides tegevusloa saanud kolmanda riigi ettevõtja filiaalidest 40 liigitunud 2. klassi, mistõttu kohaldataks neile uue raamistiku alusel suhteliselt leebemaid usaldatavus- ja aruandlusnõudeid;
- (d) samade andmete alusel oleks sama kuupäeva seisuga olnud vaid 3 kolmanda riigi ettevõtja filiaali, kellel oli raamatupidamises arvele võetud varasid üle 30 miljardi euro ja keda seetõttu oleks tulnud süsteemse olulisuse seisukohast hinnata.

Kuigi kolmanda riigi ettevõtja filiaalidel tekiks uute aruandlusnõuete täitmisel lisakulusid, oleksid need finantsstabiilsuse ja turu usaldusväarsuse kaitse parandamise seisukohast õigustatud.

Haldussanktsioonide kohaldamise korra läbivaatamine

Uue sunnimeetmena kehtestatakse sunniraha, mille eesmärk on kiiresti taastada krediitiasutuste vastavus usaldatavusnõuetele. Peale selle eristatakse selgelt sunniraha ja halduskaristused. Nende rikkumiste loetelu, millele kohaldatakse halduskaristusi ja sanktsioone, täiendatakse usaldatavusnõuete, mida praegu kapitalinõuete direktiivi artiklis 67 esitatud sanktsioneeritavate rikkumiste loetelus ei ole. Kapitalinõuete direktiivi artikleid 66 ja 67 muudetakse nii, et aastase kogunetokäibe määratlus oleks selgem ja selles viidatakse kapitalinõuete määruse uues artiklis 314 sätestatud majandusnäitajale.

Sanktsioneerimisvolituste valdkonnas võrdsete tingimuste tagamiseks nõutakse liikmesriikidelt halduskaristuste, sunniraha ja muude haldusmeetmete sätestamist juhtudeks, kui rikutakse riiklikke kapitalinõuete direktiivi ülevõtmise sätteid ja kapitalinõuete määrust. Peale selle kehtestatakse karistuste tulemuslikuks kohaldamiseks menetluslikud kaitsemeetmed juhtudeks, kui sama rikkumise eest määratakse nii haldus- kui ka kriminaalkaristus(ed). Selleks muudetakse kapitalinõuete direktiivi artiklit 70, kehtestades liikmesriikidele nõude, sätestada eeskirjad pädevate ja õigusasutuste koostöö kohta sama rikkumist käsitleva kriminaal- ja haldusmenetluse (ja karistuste) puhuks. Sellised eeskirjad peaksid andma menetlusalusele füüsilisele või juriidilisele isikule piisava topeltkaristamise keeldu järgiva kaitse.

2. samba nõuete kohase kapitali koostise läbivaatamine

Et parandada õigusraamistiku sisemist põhimõtteühtsust, viidi 2. samba kapitalinõude täitmiseks pankadelt nõutav regulatiivse kapitali koostis viienda kapitalinõute direktiiviga kooskõlla 1. samba kapitalinõude kohase miinimumkapitali koostisega. Mööndusena kapitalinõute direktiivi artikli 104a lõikes 4 sätestatud üldreeglist on järelevalve tegijatel kaalutusõigus otsustada igal üksikjuhul eraldi, kas kohaldada 2. samba kapitalinõuet suurema esimese taseme omavahendite või esimese taseme põhiomavahendite osakaaluga. See uus nõue on rakendatud alles hiljuti, COVID-19 kriisi ajal. Kuigi tolle hiljutise kooskõlla viimise kohta põhjalike järelduste tegemiseks on veel liiga vara, on esimene ülevaatus andnud kinnitust, et minimaalsete (1. samba) ja täiendavate (2. samba) kapitalinõute koostise põhimõtteühtne standardkoostis on kasulik.

Riskitundlike varade riskikaalu minimaalse väljundmäära kehtestamisega kaasnev kohandamine

Minimaalse väljundmäära kehtestamine kapitalinõute määruse artikli 92 kohase koguriskipositsiooni (TREA) arvutamise jaoks mõjutab neid kapitalinõute direktiivis sätestatud omavahendinõudeid, mille arvutamisel kasutatakse TREA-d. Sellised nõuded on kapitali säilitamise puhver, vastutsükliline kapitalipuhver, globaalsete süsteemset oluliste ja muude süsteemset oluliste ettevõtjate puhvrid, süsteemse riski puhver ning (kui pädev asutus määrab selle algusest peale TREA protsendina)³⁷ institutsioonispetsiifiline 2. samba nõue.

Kahte neist nõuetest (2. samba nõue ja süsteemse riski puhver) saab kasutada sama laadi riskide puhul nagu need, mille puhul kasutatakse minimaalset väljundmäära. Seetõttu on võimalus, et mõnd riski (nt mudelirisk)³⁸ võidakse pärast minimaalse väljundmäära kohaldamise algust arvesse võtta topelt. See tuleb ära hoida. EBA nõuanded Basel III lõpuleviimise kohta sisaldavad konkreetset sellesisulist soovitusi ja üldisemalt peavad pädevad ja määratud asutused nende kohaselt 2. samba nõude ja süsteemse riski puhvri pärast minimaalse väljundmäära kohaldumist läbi vaatama, et need oleks sobiva suurusega.

Eeltoodut arvestades muudetakse ettepaneku kohaselt kapitalinõute direktiivi artikleid 104a ja 133 (kus on sätestatud vastavalt 2. samba nõude ja süsteemse riski puhvri reeglid), kehtestades kaitsemeetmed, mis peaksid hoidma ära 2. samba nõude ja süsteemse riski puhvri põhjendamatu suurenemise, kui finantsinstitutsioonile hakatakse kohaldama minimaalset väljundmäära.³⁹

- 2. samba nõue ja süsteemse riski puhver n-õ külmutatakse, et hoida ära nende kahe nõude kohaste kapitalinõute summa automaatset (ehk aritmeetilist) suurenemist. Seda kaitsemeetet õigustab asjaolu, et kui kõik jääb samaks, siis finantsinstitutsioonile minimaalse väljundmäära kohaldumisest tulenev riskiga kaalutud varade kasv on puhtalt aritmeetiline ega kajasta riskide tegelikku suurenemist, mis põhjendaks lisakapitalinõuet;

³⁷ Selle asemel, et määrata kõigepealt 2. samba nõue nominaalsummana ja seejärel väljendada see protsendina TREA-st, et sobitada see üldisesse kapitalihierarhiasse.

³⁸ Mudeliriski tuleks siin käsitada kui riski, et sisemudelite abil arvutatud omavahendite nõue ei ole selle riskipositsiooni riski katmiseks sobiv, mille jaoks see nõue arvutati.

³⁹ Finantsinstitutsioonile hakatakse kohaldama minimaalset väljundmäära, kui alammääraga TREA (st minimaalset väljundmäära arvestades arvutatud TREA) on suurem kui alammäärata TREA (st minimaalset väljundmäära arvestamata arvutatud TREA). Lisateavet minimaalse väljundmäära toimumise kohta saab kapitalinõute määruse muutmise määruse seletuskirjast.

- finantsinstitutsiooni pädev asutus peab 2. samba nõude kalibreeringu läbi vaatama ning vastavalt kas pädev või määratud asutus peab samamoodi vaatama läbi süsteemse riski puhvri nõude, et selgitada välja ega mõnd riski ei arvestata topelt ja kui arvestatakse, siis need nõuded ümber kalibreerima, et topeltarvestust ei oleks;
- need kaks nõuet jäävad külmutatuks kuni need on läbi vaadatud ja nende sobiva kalibreerimise otsustest teada antud.⁴⁰

Kapitalinõuete direktiivi artiklite 104a ja 133 muutmisega täpsustatakse ka, et 2. samba nõuet ja süsteemse riski puhvrit ei saa kasutada nende riskide katmiseks, mis on minimaalse väljundmääraga juba täielikult kaetud.

Lõpetuseks muudetakse artiklit 131 nii, et pädevad või määratud asutused (nagu asjakohane) peavad muu süsteemselt olulise ettevõtja puhvri nõude kalibreeringu pärast talle minimaalse väljundmäära kohaldamise algust läbi vaatama, et see oleks endiselt sobiv.

Avalikustamine

Artiklit 106 muudetakse nii, et liikmesriigid saaksid anda järelevalve tegijatele volitused nõuda finantsinstitutsioonidelt EBA-le teabe esitamist kindla tähtaja jooksul. See on tingitud kapitalinõuete määruse artiklite 433 ja 434 muutmisest, mille kohaselt peab EBA finantsinstitutsioonide avaldatud teabe keskselt avalikustama. Peale selle antakse järelevalve tegijatele ettepaneku kohaselt võimalus lubada finantsinstitutsioonidel kasutada avalikustamiseks peale EBA veebisaidi teistsuguseid meediat ja kohti. See on kooskõlas kapitalinõuete määрусesse kavandatud muudatusega, mille kohaselt on finantsinstitutsioonidel peale EBA keske veebisaidi vabadus avaldada oma andmeid ka teisel moel.

Omavahendinõuete arvutamiseks mõeldud meetodite järelevalvealane võrdlemine

Artiklit 78 muudetakse nii, et järelevalvealase võrdlemise kohaldamisalas olevatele omavahendinõuete arvutamise meetoditele lisatakse kahte uut liiki meetodid:

- (a) mudeldamismeetodid, mida kasutatakse eeldatava krediidiriskikahjumi arvutamiseks nii rahvusvahelist finantsaruandluse standardit nr 9 (IFRS 9) kui ka riiklikke raamatupidamisstandardeid järgides, ning
- (b) kapitalinõuete määruse III osa IV jaotise 1a. peatükis sätestatud alternatiivne standardmeetod tururiski arvutamiseks, kui finantsinstitutsioon saab teatavaid parameetreid sel meetodil mudeldada.

Kuna eeldatava krediidiriskikahjumi arvutamiseks kasutatavaid meetodeid saavad kasutada ka finantsinstitutsioonid, kes kasutavad krediidiriski arvutamiseks kapitalinõuete määruse III osa II jaotise 2. peatüki kohast standardmeetodit, kaasatakse järelevalvealasesse võrdlusse ka need finantsinstitutsioonid. Ent EBA peab proportsionaalsuse põhimõtte alusel otsustama, millised neist kaasata.

⁴⁰ 2. samba nõude puhul toimub teadaandmine nii, et pädev asutus saadab järelevalvatavale finantsinstitutsioonile kirja, kus on SREPi tulemused ja finantsinstitutsiooni uue 2. samba nõude suurus (kui topeltarvestust ei ole, siis jääb see muidugi endiseks). Süsteemse riski puhvri puhul toimub teadaandmine nii, et pädev või määratud asutus (nagu asjakohane) teeb süsteemse riski puhvri määra(de) sobiva kalibreerimise kohta uue otsuse.

Muudetakse ka artiklit 78, et võrrelda võiks ka harvem kui korra aastas või kahe aasta tagant, kuna pärast teatavat arvu võrdlemiskordi, piisab finantsinstitutsioonide meetodite tulemuste jälgimiseks tõenäoliselt ka harvemast võrdlemisest. See vähendab ka võrreldavaid meetodeid kasutavate finantsinstitutsioonide halduskoormust.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2013/36/EL seoses järelevalvevolituste, sanktsioonide, kolmanda riigi ettevõtja filiaalide ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega ning direktiivi 2014/59/EL

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 53 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust,⁴¹

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,⁴²

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Pädevad asutused, nende töötajad ja juhtorganite liikmed peaksid olema vabad poliitilisest ja majanduslikust mõjust. Huvide konflikti riskid kahjustavad liidu finantssüsteemi usaldusväärsust ega võimalda saavutada lõimunud pangandus- ja kapitaliturgude liitu. Direktiiv 2013/36/EL peaks andma liikmesriikidele täpsemad sätted selle kohta, kuidas tagada pädevate asutuste (sh nende personali ja juhtkonna) tegevuse sõltumatus ja objektiivsus. Sellega seoses tuleks huvide konfliktide ärahoidmiseks kehtestada miinimumnõuded. Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) peaks koostama pädevatele asutustele rahvusvaheliste parimate tavade alusel huvide konfliktide ärahoidmise suunised.
- (2) Pädevatel asutustel peaks olema vajalikud volitused krediidasutuse tegevusloa kehtetuks tunnistamiseks, kui asjaomane krediidasutus on tunnistatud raskustes olevaks või tõenäoliselt raskustesse sattuvaks ent ei vasta teistele Euroopa Parlamendi

⁴¹ ELT C [...], [...], lk [...].

⁴² ELT C [...], [...], lk [...].

ja nõukogu direktiivis 2014/59/EL⁴³ või määruses (EL) nr 806/2014⁴⁴ sätestatud kriisilahendustingimustele. Sellises olukorras tuleks krediidasutus riikliku maksejõuetusmenetluse või mõne muu riigis selleks ette nähtud menetluse teel likvideerida ning seega peaks selline finantsinstitutsioon tegevusloas märgitud tegevuse lõpetama.

- (3) Krediidasutus võib liidus osutada pangandusteenuseid ainult siis, kui tal on olemas vastav tegevusloa ja liidu territooriumil füüsiline kohalolek kas juriidilise isiku või filiaalina. Ainult nii on võimalik allutada krediidasutusi tulemuslikule usaldatavusnõuete kohasele reguleerimisele ja järelevalvele, mis on vajalikud maksejõuetuks jäämise riski minimeerimiseks ja kui see ikkagi peaks juhtuma, siis maksejõuetusega tegelemiseks nii, et see juhitamatult ei leviks ega viiks kogu finantssüsteemi kokkuvarisemiseni (ülekandumiskriis nt hoiuste väljavoolu tõttu või panga maksejõuetus, mis on tingitud ettevaatamatust laenuandmisest). Kui oleks lubatud osutada liidus pangandusteenuseid sellise kohaloluga, suureneks finantsturgudel, kus krediidasutused tihedalt tegutsevad, selliste riskisegmentide olemasolu ja levimus, millele ei kohaldata liidu usaldatavusnõuete kohast reguleerimist ega järelevalvet, ning see võib lõpuks ohustada liidu või mõne selle liikmesriigi finantsstabiilsust. 2008.–2009. aasta finantskriis on seni hilisem pretsedent, mis näitas, kuidas väikesed turusegmendid, mis on usaldatavusnõuete kohase reguleerimise ja järelevalve alt välja jäänud, võivad muutuda liidu ja selle liikmesriikide finantsstabiilsusele märgatavaks ohuks. Niisiis on vaja sätestada liidu õiguses sõnaselge nõue, et kolmandas riigis asutatud ettevõtjad, kes tahavad liidus osutada pangandusteenuseid, peaksid asutama mõnesse liikmesriiki vähemalt filiaali, mis peab hankima tegevusloa liidu õigusaktide kohaselt (v.a juhul kui ettevõtja tahab osutada liidus pangandusteenuseid tütar-ettevõtja kaudu). Ent selline filiaali asutamise nõue ei tohiks kohalduda teenuste pöördpakkumise korral, sest sel juhul on klient see, kes pöördub teenuse saamiseks kolmanda riigi ettevõtja poole.
- (4) Krediidasutuste järelevalve tegijatel peaksid olema kõik oma tööülesannete täitmiseks vajalikud volitused, mis hõlmavad järelevalvealuste üksuste eri tegevusi. Selleks ja võrdsuste tingimuste laiendamiseks peavad järelevalve tegijatel olema kõik järelevalvevolitused, mis hõlmavad olulisi tegevusi, mida järelevalvealused üksused teha võivad. Seetõttu tuleks Euroopa Keskpankale ja riikide pädevatele asutustele teada anda, kui järelevalvealuse üksuse oluline tehing (sh kui järelevalvealune üksus omandab olulise osaluse finantssektori ettevõtjas või finantssektorivälises ettevõtjas, on üks oluliste varade ja kohustuste üleandmise osapool või osaleb ühinemises või jagunemises) tekitab usaldatavusega seotud või rahapesu ja terrorismi rahastamise kahtlusi. Peale selle peaks Euroopa Keskpangal (EKP) ja riikide pädevatel asutustel olema volitused sellistel juhtudel sekkuda.

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediidasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 806/2014, millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja ühtne menetlus krediidasutuste ja teatavate investeerimisühingute kriisilahenduseks ühtse kriisilahenduskorra ja ühtse kriisilahendusefondi raames ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 225, 30.7.2014, lk 1).

- (5) Direktiivis (EL) 2017/1132 on sätestatud ühinemise ja jagunemise ühtsed reeglid ja kord, eelkõige piiratud vastutusega äriühingute piiriülese ühinemise ja jagunemise jaoks. Seetõttu peaks käesolevas direktiivis pädevate asutuste jaoks sätestatud hindamiskord direktiivis (EL) 2017/1132 sätestatud täiendama ega tohiks selle ühegi sättega vastuollu minna. Direktiivi 2017/1132 kohaldamisalas olevate eelnimetatud piiriüleste ühinemiste ja jagunemiste korral peaks selle hindamine, kas kõik asjaomased tingimused on täidetud ning kõik ühinemis- või jagunemiseelse tõendi saamiseks vajalik korrektselt tehtud, sisaldama pädeva järelevalveasutuse põhjendatud arvamuse esitamist. Seetõttu tuleks põhjendatud arvamus edastada määratud riigiasutusele, kes vastutab direktiivi 2017/1132 kohase ühinemis- või jagunemiseelse tõendi väljastamise eest.
- (6) Tagamaks, et pädevad asutused saavad enne selliste oluliste tehingute tegemist sekkuda, tuleb neid sellest ette teavitada. Sellisele teatele peaks olema lisatud teave, mille alusel pädevad asutused saavad kavandatud tehingut hinnata usaldatavusnõuete ning rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaste nõuete seisukohast. Hindamine peaks algama kohe pärast sellise kogu vajalikku teavet sisaldava teate saamist ning olema olulise osaluse omandamise või oluliste varade ja kohustuste üleandmise korral ajaliselt piiritletud.
- (7) Olulise osaluse omandamise või oluliste varade või kohustuste üleandmise korral peaks pädev asutus saama hindamise tulemusena otsustada tehingu vastu. Kui pädevad asutused teatava aja jooksul tehingule vastuväiteid ei esita, tuleks see lugeda heakskiidetuks.
- (8) Proportsionaalsuse tagamiseks ja tarbetu halduskoormuse vältimiseks peaksid need pädevate asutuste lisavolitused hõlmama vaid oluliseks peetavaid tehinguid. Automaatselt tuleks olulisena käsitada vaid ühinemist või jagunemist hõlmavaid tehinguid, sest ühinemise või jagunemise tulemusena tekkinud uu(t)el üksus(t)el võib olla varasema(te)ga võrreldes märgatavalt teistsugune usaldatavusprofiil. Samuti ei tohiks ühineda ja jaguneda soovivad üksused asjaomast tehingut lõpule viia enne, kui on selleks saanud pädevate asutuste heakskiitva arvamuse. Teisi tehinguid (sh osaluse omandamist ning varade ja kohustuste üleandmist), mida käsitatakse olulisena, peaksid pädevad asutused hindama vaikiva nõusoleku menetluse raames.
- (9) Mõnel juhul (nt kui tegu on eri liikmesriikides asutatud üksustega) võib olla vaja mitut teadet ja eri pädevate asutuste hindamistoiminguid, mistõttu peavad nad tegema tõhusat koostööd. Seega on vaja täpsustada koostöökohustusi, eriti varajast piiriülest teavitamist, sujuvat teabevahetust ja hindamise koordineerimist.
- (10) Krediidiasutuses olulise osaluse omandamisega seotud sätted tuleb viia kooskõlla krediidiasutuse poolt olulise osaluse omandamisele kohalduvate sätetega juhuks, kui sama tehingu korral on vaja mõlemat hindamist. Kui need sätted ei ole korralikult kooskõlla viidud, võib pädevate asutuste hindamistegevuses puududa põhimõtteühtsus ja nii võidakse jõuda erinevate ostusteni. Seetõttu on vaja keeruliste tehingute korral anda pädevatele asutustele teate kättesaamise kinnitamiseks samasugune lisaaeg.
- (11) EBA-le tuleks anda volitused töötada välja regulatiivsed ja rakenduslikud tehnilised standardid, millega määrata nendele täiendavatele järelevalvevolitustele sobivad raamid. Eelkõige tuleks neis regulatiivsetes ja rakenduslikes tehnilistes standardites kindlaks määrata, millist teavet tuleb pädevatele asutustele esitada, mida nad hindavad

ja kuidas toimub mitme pädeva asutuse koostöö. Need eri osad on vajalikud selleks, et piisavalt ühtne järelevalvemetoodika võimaldaks lisavolitusi andvate sätete tõhusat rakendamist minimaalse võimaliku lisahalduskoormusega.

- (12) Krediidiasutused, finantsvaldusettevõtjad ja segafinantsvaldusettevõtjad peavad kindlasti järgima usaldatavusnõudeid, et tagada enda ohutus ja usaldusväarsus ning finantssüsteemi stabiilsus nii liidus tervikuna kui ka liikmesriikides eraldi. Seega peaks EKP-I ja riikide pädevatel asutustel olema volitused õigel ajal otsustavalt sekkuda, kui krediidiasutus, finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja või tema tegelik juhtkond ei järgi usaldatavusnõudeid või järelevalveotsuseid.
- (13) Sanktsioonide valdkonnas võrdsete tingimuste tagamiseks tuleks liikmesriikidelt nõuda toimivate, proportsionaalsete ja heidutavate halduskaristuste, sunniraha ja muude haldusmeetmete sätestamist juhtudeks, kui rikutakse riiklikke käesoleva direktiivi ülevõtmise sätteid ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013.⁴⁵ Täpsemalt võivad liikmesriigid määrata halduskaristusi, kui asjaomasele rikkumisele kohaldub ka riiklik kriminaalõigus. Sellised halduskaristused, sunnirahad ja muud haldusmeetmed peaksid vastama teatavatele miinimumnõuetele (sh miinimumvolitused, mis tuleb pädevatele asutustele anda, et nad saaksid nimetatud meetmeid kohaldada; kriteeriumid, millega pädevad asutused peaks arvestama nende kohaldamisel; avalikustamismõõdu ning halduskaristuste ja sunnirahade suurusastmed). Liikmesriigid peaksid sätestama sunniraha kohaldamiseks konkreetsed reeglid ja tulemuslikud mehhanismid.
- (14) Rahalistel halduskaristustel peaks olema heidutav mõju, et riiklikke direktiivi 2013/36/EL ülevõtmise sätteid või määrust (EL) nr 575/2013 rikkuv füüsiline või juriidiline isik ei käituks tulevikus samamoodi. Liikmesriikidelt tuleks nõuda toimivate, proportsionaalsete ja heidutavate halduskaristuste sätestamist. Peale selle peaksid pädevad asutused arvestama halduskaristuse või muu haldusmeetme liigi ja rahalise halduskaristuse suuruse üle otsustamisel varasemate samale füüsilisele või juriidilisele isikule sama rikkumise eest määratud kriminaalkaristustega. Seda on vaja selleks, et haldus- ja kriminaalmenetluses määratud karistuste ja teiste haldusmeetmete kogusuurus piirduks asjaomase rikkumise raskusastet arvestades vajalikuga. Selleks on hädavajalik parandada pädevate ja õigusasutuste koostööd sama isiku sama rikkumisega seotud samaaegse haldus- ja kriminaalmenetluse korral. Liikmesriigid peaksid sätestama sellise koostöö lihtsustamiseks konkreetsed reeglid ja mehhanismid.
- (15) Pädevad asutused peaksid saama määrata samale füüsilisele või juriidilisele isikule samade tegude või tegematajätmistest eest halduskaristusi. Ent selline sama rikkumise eest eri menetluste algatamine ja nende alusel eri karistuste kohaldamine peaks olema erinevates avalikes huvides. Liikmesriigid peaksid sätestama haldus- ja kriminaalmenetluse sobiva koordineerimise reeglid. Neis tuleks piirata sama füüsilise või juriidilise isiku sama rikkumise eest määratavaid karistusi nendega, mis on selliste eri eesmärkide täitmiseks rangelt vajalikud. Peale selle peaksid liikmesriigid sätestama reeglid, mis tagaksid määratud haldus- ja kriminaalkaristuste ning teiste meetmete kogusuuruse piirdumise asjaomase rikkumise raskust arvestades vajalikuga. Samuti peaksid liikmesriigid tagama, et sellised paralleelmenetlused ja neile järgnevad

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013, krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

karistused oleks kooskõlas topeltkaristamise keelu põhimõttega ning et asjaomase füüsilise või juriidilise isiku õigused oleks nõuetekohaselt kaitstud.

- (16) Rahalisi halduskaristusi tuleb juriidilistele isikutele kohaldada põhimõtteühtselt, eriti tuleks seda järgida maksimaalse summa kindlaksmääramisel, milles tuleks arvestada asjaomase ettevõtja aastast netokäivet. Ent praegune direktiivis 2013/36/EL esitatud netokäibe määratlus ei ole ammendav ega piisavalt selge, et tagada rahaliste halduskaristuste kohaldamisel võrdsus. Seetõttu on erineva tõlgendamise vältimiseks vaja täpsustada praeguses aastase netokäibe määratluses mitut aspekti.
- (17) Halduskaristustele lisaks peaksid pädevatel asutustel olema volitused määrata krediitiasutustele, finantsvaldusettevõtjatele ja segafinantsvaldusettevõtjatele või nende tegelikule juhtkonnale sunniraha, kui nad ei täida direktiivi 2013/36/EL, määruse (EL) nr 575/2013 või pädeva asutuse otsuse kohaseid kohustusi. Selliseid sunnimeetmeid tuleks kohaldada siis, kui nõude rikkumine või pädeva asutuse tehtud järelevalveotsuse eiramine jätkub. Pädevad asutused peaksid saama kohaldada neid täitemeetmeid ilma rikkujale eelnevat nõuet, korraldust või hoiatust saatmata. Kuna sunniraha eesmärk on sundida füüsilist või juriidilist isikut rikkumist lõpetama, ei tohiks sunniraha kohaldamine takistada pädevat asutust määramast hiljem sama rikkumise eest halduskaristusi.
- (18) Vaja on sätestada halduskaristused, sunniraha ja muud haldusmeetmed, et tagada rikkumise järel kohaldatava meetme võimalikult suur ulatus ning hoida ära tulevasi rikkumisi, olenemata sellest, kas siseriikliku õiguse kohaselt on tegemist halduskaristuse või muu haldusmeetmega. Seega peaks liikmesriikidel olema võimalik sätestada lisakaristusi ja suuremaid rahalisi halduskaristusi.
- (19) Pädevad asutused peaksid määrama proportsionaalse ja tulemusliku sunniraha. Samuti peaks pädev asutus arvestama sunniraha võimaliku mõjuga rikkuja rahalisele olukorrale ning püüdma vältida seda, et rikkuja muutub sunniraha tõttu maksejõuetuks või satub tõsisesse rahalistesse raskustesse või et sunniraha moodustab aastakäibest ebaproportsionaalse protsendi.
- (20) Kui liikmesriigi õigussüsteemis ei ole käesolevas direktiivis sätestatud halduskaristused lubatud, võib halduskaristuste eeskirju kohaldada nii, et karistuse määramise algatab pädev asutus ja viivad lõpule õigusasutused. Niisiis peavad sellised liikmesriigid tagama, et eeskirjade ja karistuste kohaldamise mõju oleks pädevate asutuste poolt halduskaristuste määramisega samaväärne. Selliste karistuste määramisel peaksid õigusasutused võtma arvesse algatava pädeva asutuse soovitusi. Määratavad karistused peaksid olema toimivad, proportsionaalsed ja heidutavad.
- (21) Et näha riiklike direktiivi 2013/36/EL ülevõtmise sätete ja määruse (EL) nr 575/2013 rikkumise eest ette sobivad sanktsioonid, tuleks täiendada nende rikkumiste nimekirja, millele kohaldatakse halduskaristusi, sunniraha ja muid haldusmeetmeid. Seetõttu tuleks muuta direktiivi (EL) 2013/36/EL artiklis 67 esitatud rikkumiste loetelu.
- (22) Kolmandas riigis asutatud ettevõtjate filiaalidele kohaldatakse liikmesriigis pangandusteenuste osutamiseks riiklikku õigust ja direktiiv 2013/36/EL ühtlustab seda vaid veidi. Kuigi kolmanda riigi ettevõtja filiaale on liidu pangandusturul märkimisväärselt palju, kohaldatakse neile praegu vaid väga üldise teabe esitamise nõudeid, aga mitte ühtegi liidu tasandi usaldatavusnõuet ega järelevalvealase koostöö

korda. Ühise usaldatavusraamistiku täielik puudumine on viinud selleni, et kolmanda riigi ettevõtjate filiaalidele kohaldatakse usaldatavuse taseme ja ulatuse seisukohalt erinevaid riiklikke nõudeid. Peale selle puuduvad pädevatel asutustel mitmekülgne teave ja vajalikud järelevalvevahendid, millega teha korralikku järelevalvet konkreetsete riskide üle, mida tekitavad kolmandate riikide konsolideerimisgrupid, kes tegutsevad ühes või mitmes liikmesriigis nii filiaalide kui ka tütarettevõtjate kaudu. Praegu ei ole nende jaoks mingit lõimitud järelevalvekorda ning kolmanda riigi konsolideerimisgrupi filiaali järelevalve eest vastutav pädev asutus ei pea jagama teavet sama konsolideerimisgrupi teiste filiaalide ja tütarettevõtjate järelevalvega tegelevate pädevate asutustega. Selline killustunud regulatiivmaastik tekitab liidu finantsstabiilsuse ja turu usaldusväärsuse jaoks riske, millega tuleks korrektselt tegeleda kolmanda riigi ettevõtja filiaale käsitleva ühtlustatud raamistikuga. Selles peaksid olema ühised miinimumnõuded tegevusloa andmise, usaldatavuse, sisemise juhtimissüsteemi, järelevalve ja aruandluse jaoks. Need nõuded peaksid tuginema nõuetele, mida liikmesriigid juba praegu kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele oma territooriumil kohaldavad, ja sarnastele või samaväärsetele nõuetele, mida kolmandad riigid kohaldavad välismaistele filiaalidele, et tagada sellega liikmesriikide tavade põhimõtteühtsus ning viia liidus kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele kohaldatav raamistik kooskõlla levinud asjaomaste rahvusvaheliste tavadega.

- (23) Proportsionaalsuse tagamiseks peaksid kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele kohaldatavad nõuded olenema riskist, mida need filiaalid liidu ja liikmesriikide finantsstabiilsusele ja turu usaldusväärsusele kujutavad. Kolmanda riigi ettevõtja filiaalid tuleks seega liigitada kas 1. klassi (kui neid loetakse riskantsemaks) või 2. klassi (kui nad on väiksed ja lihtsad ega kujuta endast märkimisväärset riski finantsstabiilsusele; võttes aluseks väikse ja mittekeeruka krediidasutuse või investeerimisühingu määratluse määruses (EL) nr 575/2013). Kolmanda riigi ettevõtja filiaale, kellel on liikmesriigis raamatupidamises arvele võetud varasid vähemalt 5 000 000 000 euro väärtuses, tuleb nende suuruse ja keerukuse tõttu käsitada suurema riski allikana, kuna nende maksejõuetuks jäämine võiks märgatavalt kahjustada liikmesriigi pangandusteenuste turgu või pangandussüsteemi. Kolmanda riigi ettevõtja filiaale, kellel on luba võtta vastu jaehoiuseid, tuleks samuti käsitada riskantsemana nende suurusest olenemata, kuivõrd nende maksejõuetuks jäämine mõjutaks väga haavatavaid hoiustajaid, kes võivad kaotada usu, et liikmesriigi pangandussüsteem on ohutu ja usaldusväärne ning suudab kaitsta nende sääste. Mõlemad sellised kolmanda riigi ettevõtja filiaalid tuleks seetõttu liigitada 1. klassi.
- (24) Samuti tuleks kolmanda riigi ettevõtja filiaal liigitada 1. klassi, kui selle kolmandas riigis asuval peakontorile (edaspidi „peaettevõtja“) kohaldatakse regulatsioone, järelevalvet ja regulatsioonide rakendamist, mida ei käsitata vähemalt samaväärsena direktiivis 2013/36/EL ja määruses (EL) nr 575/2013 sätestatutele, või kui asjaomane kolmas riik on selliste suure riskiga kolmandate riikide nimekirjas, mille rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastases korras on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/849⁴⁶ kohaselt strateegilisi puudusi. Sellised kolmanda riigi ettevõtja filiaalid on liidu ja asutamisliikmesriigi finantsstabiilsusele märkimisväärne risk, sest

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantsüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 5.6.2015, lk 73).

nende filiaalide peakontorile kohalduvad regulatiivne ja rahapesuvastane raamistik ei hõlma piisavalt konkreetseid riske, mis kaasnevad filiaali tegevusega liikmesriigis ja kolmanda riigi konsolideerimisgrupiga kaasnevaid riske liikmesriigis asuvatele vastaspooltele ega võimalda nende korralikku järelevalvet. Et selgitada välja, kas kolmanda riigi pangandusvaldkonna usaldatavus- ja järelevalvenõuded on liidus kehtivatega samaväärsed või mitte, peab komisjon saama anda EBA-le korralduse teha määruse (EL) nr 575/2013 artikli 33 kohane hindamine. EBA peaks tagama hindamise korrektsuse ja läbipaistvuse ning selles usaldusväärse metoodika järgimise. Peale selle peaks EBA konsulteerima ja tegema tihedalt koostööd kolmandate riikide järelevalveasutustega ja pangandusvaldkonda reguleerivate valitsusasutustega ning asjakohasel juhul ka erasektoriga, püüdes kohelda neid õiglaselt ning andma neile võimaluse esitada mõistliku aja jooksul dokumente ja seisukohti. Peale selle peaks EBA tagama, et määruse (EL) nr 575/2013 artikli 33 kohaselt esitatud aruanne oleks piisavalt põhjendatud, sisaldaks põhjalikku kirjeldust sellest, mida hinnati, ja oleks esitatud mõistliku aja jooksul.

- (25) Pädevatel asutustel peaks olema sõnaselged volitused nõuda igal üksikjuhul eraldi kolmanda riigi ettevõtja filiaalilt direktiivi 2013/36/EL III jaotise 1. peatüki kohase tegevusloa taotlemist vähemalt siis, kui filiaal tegeleb ELi siseturu reegleid rikkudes teistes liikmesriikides asuvate vastaspooltega või on märkimisväärseks riskiks liidu või oma asutamislükmesriigi finantsstabiilsusele. Peale selle tuleks nõuda, et pädevad asutused perioodiliselt hindaksid, kas kolmanda riigi ettevõtja filiaalid, kellel on raamatupidamises arvele võetud vähemalt 30 000 000 000 euro eest varasid, on süsteemse tähtsusega või mitte. Selline perioodiline hindamine peab korraga hõlmama kõiki samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid kolmanda riigi ettevõtja filiaale, mis on asutatud ühes liikmesriigis või liidus. Hindamisel tuleb konkreetsete kriteeriumide alusel välja selgitada, kas need filiaalid kujutavad liidu või selle liikmesriikide finantsstabiilsuse jaoks sama suurt riski kui direktiivi 2013/36/EL ja määruse (EL) nr 575/2013 kohaselt süsteemselt olulised ettevõtjad. Kui pädev asutus jõuab järeldusele, et kolmanda riigi ettevõtja filiaal on süsteemselt oluline, peaks ta kehtestama filiaalile finantsstabiilsuse ohustamise riski maandamiseks sobivad nõuded. Selleks peab pädevatel asutustel olema võimalik nõuda, et kolmanda riigi ettevõtja filiaalid taotleksid liikmesriigis või liidus pangandustegevusega jätkamiseks direktiivi 2013/36/EL kohase tütarettvõtjast finantsinstitutsiooni tegevusluba. Peale selle peaksid pädevad asutused saama kehtestada muid nõudeid, eelkõige kohustuse korraldada kolmanda riigi ettevõtja filiaali varad või tegevused liidus ümber nii, et filiaal ei ole enam süsteemse tähtsusega, või nõuda täiendavate kapitali-, likviidsus-, aruandlus- või avalikustamisnõuete täitmist, kui sellest piisab finantsstabiilsuse ohustamise riski maandamiseks. Pädevatel asutustel peaks olema võimalik neid nõudeid süsteemselt oluliseks hinnatud kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele mitte kehtestada vaid siis, kui pädev asutus suudab põhjendada, et kui neid nõudeid kuni aasta jooksul ei oleks, ei suureneks märkimisväärselt risk, mida need filiaalid liidu ja liikmesriikide finantsstabiilsusele ja turu usaldusväärsusele kujutavad.
- (26) Et tagada liidus olevate filiaalide ja tütarettvõtjatega kolmanda riigi konsolideerimisgrupi kohta tehtud järelevalveotsuste põhimõtteühtsus, tuleks süsteemse tähtsuse hindamise jaoks määrata juhtiv pädev asutus. Selleks peaks olema liidus tegutseva kolmanda riigi konsolideerimisgrupi konsolideeritud järelevalve tegija (kui kohaldub direktiivi 2013/36/EL artikkel 111) või pädev asutus, kes nimetatud artikli kohaselt selliseks konsolideeritud järelevalve tegijaks saaks, kui asjaomase konsolideerimisgrupi filiaale käsitataks tütarettvõtjatena. Kui asjaomast

konsolideeritud järelevalve tegijat ei ole määratud või kui juhtiv pädev asutus ei ole alustanud süsteemse olulisuse hindamist kolme kuu jooksul, peaks seda tegema EBA. Juhtiv pädev asutus või (asjakohasel juhul) EBA peaks konsulteerima ja tegema täiel määral koostööd liidus tegutsevate asjaomase kolmanda riigi konsolideerimisgrupi tütarettevõtjate ja filiaalide järelevalve eest vastutavate pädevate asutustega. Juhtiv pädev asutus ja teised asjaomased pädevad asutused peaksid tegema ühise otsuse selle kohta, kas kohaldada nõudeid kolmanda riigi ettevõtja filiaalile, mis hinnati süsteemselt oluliseks, või mitte. Nõuetekohase menetluse tagamiseks peaks juhtiv pädev asutus või (asjakohasel juhul) EBA jälgima, et süsteemse olulisuse hindamisel peetakse kinni kolmanda riigi ettevõtja filiaali õigusest olla ära kuulatud ja esitada selgitusi.

- (27) Pädevad asutused peaksid hindama kolmanda riigi ettevõtja filiaalide vastavust direktiivi 2013/36/EL nõuetele regulaarselt ja võtma järelevalvemeetmeid, et tagada või taastada filiaalides nõuetele vastavus. Et hõlbustada kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele kohaldatavate nõuete täitmise tulemuslikku järelevalvet ja saada liidus tegutsevate kolmanda riigi konsolideerimisgruppide tegevusest mitmekülgne ülevaade, tuleks pädevatele asutustele teha kättesaadavaks standardvormidel põhinev ühine järelevalve- ja finantsaruandlus. EBA-le tuleks teha ülesandeks töötada välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, milles on kindlaks määratud asjaomased vormid, ja komisjonile tuleks anda volitused see eelnõu vastu võtta. Peale selle on vaja rakendada sobiv pädevate asutuste vahelise koostöö kord, mis tagab selle, et liidus filiaalide kaudu tegutsevate kolmanda riigi konsolideerimisgruppide kogu tegevus oleks mitmekülgse järelevalve all, et neile liidus kohaldatavate nõuete täitmisest ei hoitaks kõrvale ja nende võimalik oht liidu finantsstabiilsusele oleks viidud miinimumi. Täpsemalt tuleks 1. klassi kuuluvad kolmanda riigi ettevõtja filiaalid kaasata liidus tegutsevate kolmanda riigi konsolideerimisgruppide järelevalvekolleegiumide käsitusalasasse. Kui sellist kolleegiumit veel ei ole, peaksid pädevad asutused moodustama kõigi samasse konsolideerimisgruppi kuulvate mitmes liikmesriigis tegutsevate 1. klassi filiaalide järelevalvekolleegiumi.
- (28) Liidu raamistikku kolmanda riigi ettevõtja filiaalide jaoks tuleks kohaldada nii, et see ei mõjutaks liikmesriikide praegust võimalikku kaalutusõigust nõuda üldiselt, et konkreetsete kolmandate riikide ettevõtjad võivad nende territooriumil tegutseda ainult direktiivi 2013/36/EL III jaotise 1. peatüki kohase tegevusloa saanud tütarettevõtjatest finantsinstitutsioonide kaudu. Selline nõue võib olla seotud kolmandate riikidega, kelle pangandusvaldkonna usaldatavus- ja järelevalvenõuded ei ole liikmesriigis kehtivatega samaväärsed või kelle rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastases korras on strateegilisi puudusi.
- (29) Pärast IFRS 9 kehtestamist 2018. aasta 1. jaanuaril, mõjutab eeldatava krediidikahju arvutuste tulemus (põhineb mudeldamisel) otseselt finantsinstitutsioonide omavahendite ja regulatiivsete määrade nõuet. Samasuguse mudeldamise alusel arvutatakse eeldatav krediidikahju ka siis, kui finantsinstitutsioon kohaldab riiklikku raamatupidamisraamistikku. Seetõttu on oluline, et pädevatel asutustel ja EBA-l oleks selge ülevaade sellest, kuidas need arvutused mõjutavad riskiga kaalutud vara väärtuste vahemikku ja sarnaste riskipositsioonide korral tekkivaid omavahendite nõudeid. Selleks peaks võrdlusanalüüs hõlmama ka neid mudeldamismeetodeid. Kuna finantsinstitutsioonid, kes arvutavad kapitalinõudeid krediidiriski puhul standardmeetodi kohaselt, võivad eeldatava krediidikahju arvutamiseks kasutada IFRS

9 kohaseid mudeleid, tuleks võrdlusanalüüsi kaasata proportsionaalsuse põhimõtet arvestades ka need finantsinstitutsioonid.

- (30) Määrusega (EL) nr 2019/876⁴⁷ muudeti määrust (EL) nr 575/2013, kehtestades läbivaadatud tururiskiraamistiku, mille oli koostanud Baseli pangajärelevalve komitee. Uue raamistiku osaks olev alternatiivne standardmeetod lubab finantsinstitutsioonidel teatavaid riskiga kaalutud varade ja omavahendite nõuete arvutamisel kasutatavaid parameetreid mudeldada. Seetõttu on oluline, et pädevatel asutustel ja EBA-l oleks selge ülevaade riskiga kaalutud varade väärtuste vahemikust ja omavahendite nõuetest sarnaste riskipositsioonide korral mitte ainult alternatiivse sisemudeli meetodi kasutamisel, vaid ka alternatiivse standardmeetodi kasutamisel. Niisiis peaks tururiski võrdlusanalüüs hõlmama nii läbivaadatud standardmeetodit kui ka sisemudeli meetodit.
- (31) Üleilmne üleminek kestlikule majandusele, mis on sätestatud liidu allkirjastatud Pariisi kokkuleppes⁴⁸ ja ÜRO kestliku arengu tegevuskavas aastani 2030, vajab põhjalikku sotsiaal-majanduslikku ümberkorraldamist ning oleneb sellest, kas saadakse avalikust ja erasektorist kokku selleks vajalikud rahalised vahendid. Euroopa roheline kokkulepe⁴⁹ kohaselt peab liit saama 2050. aastaks kliimaneutraalseks. Finantssüsteemil on selle ülemineku toetamisel tähtis roll, mis on seotud mitte ainult tekkivate võimaluste ärakasutamise ja toetamisega, vaid ka asjaomaste riskide korraliku juhtimisega.
- (32) Sellise kestlikule, kliimaneutraalsele ringmajandusele ülemineku enneolematu ulatus mõjutab finantssüsteemi märgatavalt. Keskpankade ja järelevalve tegijate võrgustik finantssüsteemi keskkonnasäästlikumaks muutmiseks⁵⁰ möönis 2018. aastal, et kliimaga seotud riskid on finantsriskide allikas. Komisjoni uuendatud kestliku rahanduse strateegias⁵¹ on rõhutatud, et keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid ning kliimamuutuse füüsilisest mõjust, elurikkuse kadumisest ja eriti ökosüsteemide seisundi laiemast halvenemisest tingitud riskid on meie majanduse ja finantssüsteemi stabiilsuse jaoks enneolematu probleem. Neil riskidel on oma spetsiifilisus: need on suunatud tulevikku ning neil on lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis erinev mõju.
- (33) Kestlikule, kliimaneutraalsele ringmajandusele ülemineku pikaajalisus ja põhjalikkus tähendab märkimisväärsed muutusi finantsinstitutsioonide ärimudelites. Et saavutada eesmärk viia liidu majanduse kasvuhoonegaaside netoheide 2050. aastaks nulli, hoides

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/876, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses finantsvõimenduse määra, stabiilse netorahastamise kordaja, omavahendite ja kõlblike kohustuste nõuete, vastaspoole krediidiriski, tururiski, kesksedes vastaspooltes olevate positsioonide, ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjates olevate riskipositsioonide, riskide kontsentreerumise, aruandlus- ja avalikustamismõuetega ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 150, 7.6.2019, lk 1).

⁴⁸ Nõukogu 5. oktoobri 2016. aasta otsus (EL) 2016/1841 Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppe Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 282, 19.10.2016, lk 4).

⁴⁹ COM(2019) 640 final.

⁵⁰ Tegemist on 12. detsembril 2017. aastal Pariisi tippkohtumisel „Üks planeet“ loodud rühmaga, kuhu kuuluvad vabatahtlikult keskpangad ja järelevalve tegijad, et levitada parimaid tavasid ning aidata kaasa keskkonna- ja kliimarisikide juhtimisele finantssektoris ning koondada tavarahandus kestlikule majandusele üleminekut toetama.

⁵¹ COM(2021) 390 final (6.7.2021).

kaasuvad riskid kontrolli all, on vaja finantssektorit ja eelkõige krediitiasutusi piisavalt kohandada. Sellepärast peaks pädevatel asutustel olema võimalik seda protsessi hinnata ja sekkuda, kui finantsinstitutsioon juhib kliimariske või keskkonna seisundi halvenemisest ja elurikkuse kadumisest tingitud riske nii, et see on talle endale või üldisele finantsstabiilsusele ohtlik. Pädevad asutused peaksid ka jälgima seda, ega finantsinstitutsiooni ärimudel või strateegia ei ole vastuolus liidu asjaomaste poliitikaeesmärkide ja laiemate kestlikule majandusele ülemineku suundumustega, mille tõttu on tekkinud riskid finantsinstitutsiooni ärimudelile ja strateegiale või finantsstabiilsusele. Kliima- ja keskkonnamis riskide laiemalt tuleks vaadelda koos sotsiaalsete ja juhtimisriskidega ühe kategooria all, et kõiki neid tegureid, mis on sageli omavahel seotud, mitmekülgset ja koordineeritult arvesse võtta. Keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid on kestliku arenguga tihedalt seotud, sest keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimistegurid on kestliku arengu kolm põhisammast.

- (34) Et säilitada piisav vastupanuvõime keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimistegurite negatiivsele mõjule, peavad liidus asutatud finantsinstitutsioonid suutma keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske süsteemselt tuvastada, mõõta ja juhtida ning asjaomased järelevalve tegijad peavad neid riske hindama nii konkreetse finantsinstitutsiooni kui ka süsteemi tasandil, seades prioriteetseks keskkonnategurid ning jätkates hindamise metoodika ja tööriistade arendes teiste kestliku arengu teguritega. Finantsinstitutsioonid peaksid hindama oma portfelli kooksõla liidu eesmärgiga saada 2050. aastaks kliimaneutraalseks ning hoidma ära keskkonna seisundi halvenemise ja elurikkuse kadumise. Finantsinstitutsioonid peaksid koostama konkreetseid kavade tegelemiseks riskidega, mis tekivad lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis nende ärimudeli ja strateegia vastuoludest liidu asjaomaste poliitikaeesmärkidega, mis on sätestatud Pariisi kokkuleppes, pakettis „Eesmärk 55“⁵² [ja 2020. aasta järgses üleilmse bioloogilise mitmekesisuse raamistikus]. Finantsinstitutsioonidel peaks olema kohustus kehtestada usaldusväärne juhtimiskord, keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide juhtimise sisekord ning juhtorgani heakskiidetud strateegiad, milles arvestatakse keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimistegurite mitte ainult praegust, vaid ka tulevast mõju. Kollektiivsed teadmised ja juhtorgani teadlikkus keskkonna-, sotsiaalsetest ja juhtimisteguritest ning finantsinstitutsiooni sisemine kapitali eraldamine keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega tegelemiseks on iga finantsinstitutsiooni muutuste juhtimises väga tähtsad. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide eripära ja suhteline uudsus tähendab seda, et arusaamad, mõõdikud ja juhtimistavad võivad eri finantsinstitutsioonides olla väga erinevad. Selleks et tagada ühtlustumine kogu liidus ning ühetaoline arusaam keskkonna-, sotsiaalsetest ja juhtimisriskidest, tuleks usaldatavusnõuetega seotud õigusaktides kehtestada nende riskide hindamiseks sobivad määratlused ja miinimumnõuded. Selle eesmärgi saavutamiseks on määruses (EL) nr 575/2013 sätestatud määratlused ning EBA-le on antud volitused sätestada minimaalne kogum soovitatavaid finantsinstitutsioonide finantsstabiilsust mõjutavate keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide hindamise meetodeid, seades prioriteediks keskkonnategurite mõju. Kuna keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid on tulevikku suunatud ning stsenaariumianalüüs ja stressitestid koos nende riskide maandamise

⁵²

Komisjoni teatis COM(2021)568 final (14.7.2021) hõlmab järgmisi ettepanekuid: COM(2021)562 final, COM(2021)561 final, COM(2021)564 final, COM(2021)563 final, COM(2021)556 final, COM(2021)559 final, COM(2021)558 final, COM(2021)557 final, COM(2021)554 final, COM(2021)555 final ja COM(2021)552 final.

- (35) Keskkonna-, sotsiaalsel ja juhtimisriskidel on kaugeleulatuv mõju nii konkreetsete finantsinstitutsioonide kui ka kogu finantssüsteemi stabiilsusele. Seetõttu peaksid pädevad asutused oma asjaomases järelevalvetegevuses nende riskidega põhimõtteühtselt arvestama (sh neid järelevalve raames hindama ja läbi vaatama ning nendega seotud stressiteste tegema). Euroopa Komisjon on oma tehnilise toe instrumendi kaudu toetanud riikide pädevaid asutusi stressitestide meetodika väljatöötamisel ja rakendamisel ning on valmis pakkuma sellist tehnilist tuge ka edaspidi. Ent keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide jaoks mõeldud stressitestide meetodikat on seni kasutatud peamiselt uurivalt. Et kaasata keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud stressitestid kindlalt ja põhimõtteühtselt järelevalvesse, peaksid EBA, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) koostama üheskoos suunised, mis tagavad keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud stressitestide jaoks põhimõtteühtsed kaalutlused ja ühise meetodika. Selliste riskidega seotud stressitestides tuleks alustada kliima- ja keskkonnaga seotud riskidega ning kui ajapikku saab kättesaadavaks rohkem keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud andmeid ja meetodeid, mille abiga töötada välja uusi tooriistu nende finantsriskidele avaldatava kvantitatiivse mõju hindamiseks, peaksid pädevad asutused hakkama krediitiasutuste adekvaatsushindamises hindama selliste riskide mõju üha enam. Et tagada järelevalvetavade ühtlustumine, peaks EBA välja andma suunised keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide ühetaolise kaasamise kohta järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi (SREP).
- (36) Eri liiki süsteemsete riskide (sh kliimamuutustega seotud riskide) maandamiseks saab juba kasutada direktiivi 2013/36/EL artiklis 133 (süsteemse riski puhvri raamistik) sätestatud. Kui asjaomased pädevad või määratud asutused leiavad, et kliimamuutustega seotud riskidel võivad olla finantssüsteemile ja liikmesriikide reaalmajandusele tõsised negatiivsed tagajärjed, peaksid need asutused võtma nende riskidega seoses kasutusele süsteemse riski puhvri määra, kui see on nende arvates selliste riskide maandamiseks tulemuslik ja proportsionaalne.
- (37) Juhtorgani liikmete sobivust võidakse hinnata alles märkimisväärse aja möödumisel nende ametisse nimetamisest ja võtmeisikute puhul üldse mitte. Seega võivad sobivuskriteeriumidele mittevastavad juhtorgani liikmed täita oma töökohustusi pikka aega ja see on probleem, eriti suurte finantsinstitutsioonide puhul. Peale selle peavad piiriülesed finantsinstitutsioonid toime tulema paljude erinevate riiklike reeglite ja protsessidega ning see ei tee praegust süsteemi tõhusaks. Liidus sobivushindamisel eri nõuete kohaldamine on pangandusliiduga seoses eriti terav probleem. Sellepärast on vaja sätestada liidu tasandi reeglid, millega seada sisse põhimõtteühtne ja ennustatav sobivuse ja nõuetele vastavuse raamistik. See soodustab järelevalvealast ühtsust, mis võimaldab pädevatel asutustel üksteist enam usaldada ning annab finantsinstitutsioonidele suurema õiguskindluse. Usaldusväärse sobivuse ja nõuetele vastavuse raamistiku olemasolu juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse

hindamiseks on määrava tähtsusega tegur, mis tagab finantsinstitutsioonide adekvaatse juhtimise ja sobiva riskijuhtimise.

- (38) Juhtorgani liikmete sobivuse hindamise mõtte on tagada nende sobiv kvalifikatsioon ja hea maine. Finantsinstitutsioonid, kellel lasub peamine oma juhtorgani liikmete sobivuse hindamise kohustus, peaksid seda tegema kõigepealt ja seejärel laskma seda pädeval asutusel kontrollida kas enne asjaomase liikme töökohustuste täitmise algust või pärast seda. Ent suurte finantsinstitutsioonidega seotud riskide (eriti ülekanduvast mõjust tingitud riskide) tõttu ei tohiks juhtorgani sobimatud liikmed saada mõjutada selliste suurte organisatsioonide juhtimist, kuna sel võib olla tõsine kahjulik mõju. Sellepärast on õige, kui pädevad asutused hindavad suurte finantsinstitutsioonide juhtorgani liikmete sobivust enne nende ametisse asumist (v.a erandlike asjaolude korral).
- (39) Finantsinstitutsioonide igapäevase kindla ja usaldusväärse juhtimise tagamisele ei avalda märkimisväärset mõju mitte ainult juhtorgani liikmed, vaid ka võtmeisikud. Kuna direktiivis 2013/36/EL ei ole võtmeisiku mõistet praegu määratletud, on liikmesriikide tavad praegu erinevad ning see takistab tulemuslikku ja tõhusat järelevalvet ega taga võrdseid tingimusi. Seetõttu on vaja määratleda võtmeisiku mõiste. Peale selle peaks võtmeisikute sobivuse hindamise kohustus lasuma eelkõige finantsinstitutsioonidel endil. Ent suurte finantsinstitutsioonide riskide tõttu peaksid nende sisekontrollifunktsiooni juhi ja finantsjuhi sobivust hindama enne ametisse asumist pädevad asutused.
- (40) Finantsinstitutsioonidele õiguskindluse ja ennustatavuse tagamiseks on vaja kehtestada pädevate asutuste jaoks juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse tõhusa ja õigeaegse kontrollimise kord. See peaks võimaldama pädevatel asutustel küsida vajaduse korral lisateavet ning tagama ka selle, et pädevad asutused suudavad sobivust hinnata ettenähtud aja jooksul. Finantsinstitutsioonid omalt poolt peaksid andma pädevatele asutustele ettenähtud aja jooksul täielikku paikapidavat teavet ning reageerima pädevatelt asutustelt saadud lisateabe päringutele kiiresti ja heas usus.
- (41) Kui arvestada sobivuse hindamise tähtsust finantsinstitutsioonide kindla ja usaldusväärse juhtimise seisukohalt, on vaja anda pädevatele asutustele juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse hindamiseks uued tööriistad (nt vastutusalade ja töökohustuste kaardistamine). Need toetavad ka pädevate asutuste tööd finantsinstitutsioonide juhtimiskorra kontrollimisel järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise raames. Juhtorgani kui kollegiaalse organi üldisest vastutusest olenemata peaksid finantsinstitutsioonid koostama individuaalsed kirjeldused ja kaardistuse, milles on kirjas juhtorgani liikmete, kõrgema juhtkonna ja võtmeisikute töökohustused. Nende individuaalsed töökohustused ei ole elati selgelt ega põhimõtteühtselt kirjas ning võib olla olukordi, kus kaks või enam rolli kattuvad, või teatavad kohustused on tähelepanuta jäetud, sest need ei ole täielikult ühe inimese vastutusalas. Iga isiku töökohustuste ulatus peaks olema korralikult määratletud ja ükski valdkond ei tohiks jääda vastutava isikuta. Need tööriistad peaksid tagama juhtorgani liikmete, kõrgema juhtkonna ja võtmeisikute lisavastutavuse.
- (42) Finantsstabiilsuse kaitsmiseks peaksid pädevad asutused saama teha ja rakendada otsuseid kiiresti. Varajase sekkumise meetmete või kriisilahenduse raames võivad pädevad asutused ja kriisilahendusasutused pidada sobivaks juhtorgani või kõrgema juhtkonna liikmete kõrvaldamist või väljavahetamist. Selliste olukordadega

arvestamiseks peaksid pädevad asutused hindama juhtorgani liikmete või võtmeisikute sobivust pärast nende ametisse asumist.

- (43) Kui kohaldub määruses (EL) 575/2013 sätestatud minimaalne väljundmäär, ei tohiks selle tulemusena (kui kõik muu jääb samaks) kohe suureneda finantsinstitutsiooni täiendavate omavahendite nõude nominaalsumma, mille pädev asutus on määranud direktiivi 2013/36/EL artikli 104 lõike 1 punkti a kohaselt, et käsitleda muid riske kui ülemäärase finantsvõimenduse risk. Lisaks peaks pädev asutus sellisel juhul vaatama läbi finantsinstitutsiooni täiendavate omavahendite nõude ning hindama täpsemalt, kas ja mil määral hõlmab see nõue finantsinstitutsiooni sisemudelite kasutamise seotud mudeliriski. Kui hõlmab, tuleks finantsinstitutsiooni täiendavate omavahendite nõuet käsitada omavahendite nõudega seotud minimaalse väljundmääraga hõlmatud riskidega kattuvaks, mistõttu peaks pädev asutus nõuet minimaalse väljundmäära kohaldamise ajaks vähendama sel määral, et kattuvus kaoks.
- (44) Samamoodi ei tohiks minimaalse väljundmäära kohaldumisel suureneda finantsinstitutsiooni esimese taseme põhiomavahendite nõude nominaalsumma süsteemse riski puhvri jaoks, kui finantsinstitutsiooniga seotud makrotasandi usaldatavusriskid või süsteemsed riskid ei ole suurenenud. Sellisel juhul peaks finantsinstitutsiooni pädev või määratud asutus vaatama läbi süsteemse riski puhvri määrade kalibreeringu ning tagama nende sobivuse, et need ei võtaks teist korda arvesse riske, mida hõlmab juba minimaalse väljundmäära rakendumine. Üldisemalt ei tohiks pädevad või määratud asutused kohaldada süsteemse riski puhvri nõudeid riskidele, mis juba on minimaalse väljundmääraga täielikult kaetud.
- (45) Peale selle, kui muuks süsteemselt oluliseks ettevõtjaks liigitatud finantsinstitutsioonile hakatakse kohaldama minimaalset väljundmäära, peaks selle pädev või määratud asutus vaatama läbi selle finantsinstitutsiooni muu süsteemselt olulise ettevõtja puhvri nõude kalibreeringu ja tagama selle jätkuva sobivuse.
- (46) Et süsteemse riski puhvrit saaks õigel ajal tulemuslikult aktiveerida, on vaja täpsustada asjaomaste sätete kohaldamist ning asjaomast tegevuskorda lihtsustada ja see põhimõtteühtseks teha. Süsteemse riski puhvrit peaksid saama seada kõikide liikmesriikide määratud asutused, et oleks võimalik tunnustada teiste liikmesriikide asutuste seatud süsteemse riski puhvri määrasid ja tagada ametiasutustele volitused, millega tegeleda süsteemsete riskidega õigeaegselt ja tulemuslikult. Teise liikmesriigi seatud süsteemse riski puhvri määra tunnustamiseks peaks olema tarvis vaid tunnustava asutuse teadet. Tarbetute tegevuslubade andmise menetluste vältimiseks juhtudel, kui puhvri määra määramise otsuse tulemusena varem määratud määrad kas vähenevad või jäävad samaks, tuleks direktiivi 2013/36/EL artikli 131 lõikes 15 sätestatud kord viia kooskõlla sama direktiivi artikli 133 lõikes 9 sätestatud korraga. Nimetatud direktiivi artikli 133 lõikes 11 sätestatud korda tuleks täpsustada ja viia see teiste süsteemse riski puhvrite määradele kohaldatava korraga rohkem kooskõlla.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1
Direktiivi 2013/36/EL muutmine

Direktiivi 2013/36/EL muudetakse järgmiselt.

(1) Artikli 3 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

(a) lisatakse punkt 8a järgmises sõnastuses:

„(8a) „juhtimisfunktsiooni täitev juhtorgan“ – juhtorgan, mis tegutseb finantsinstitutsiooni reaalse juhtimisega ja kuhu kuuluvad finantsinstitutsiooni äritegevust juhtivad isikud;“

(b) punkt 9 asendatakse järgmisega:

„(9) „kõrgem juhtkond“ – sellised füüsilised isikud, kes täidavad finantsinstitutsioonis otsuste elluviimise funktsiooni ning on vahetult aruandekohustuslikud finantsinstitutsiooni juhtorgani ees, olemata ise selle juhtorgani liikmed ent vastutades finantsinstitutsiooni igapäevase juhtimise eest selle juhtorgani juhiseid järgides;“

(c) lisatakse punktid 9a–9d järgmises sõnastuses:

„(9 a) „võtmeisikud“ – isikud, kellel on märkimisväärne mõju finantsinstitutsiooni juhtimisele, aga kes ei ole juhtorgani liikmed (sh sisekontrollifunktsioonide juhid ja finantsjuht, kui nad ei ole juhtorgani liikmed);

(9b) „finantsjuht“ – isik, kes vastutab finantsinstitutsiooni rahaliste vahendite juhtimise, finantsplaneerimise ja finantsaruandluse eest;

(9c) „sisekontrollifunktsioonide juhid“ – hierarhias kõige kõrgemal asuvad isikud, kes vastutavad finantsinstitutsiooni sõltumatu riskijuhtimise, nõuetele vastavuse tagamise ja siseauditi funktsiooni igapäevase toimimise juhtimise eest;

(9d) „sisekontrollifunktsioonid“ – riskijuhtimise, nõuetele vastavuse tagamise ja siseauditi funktsioon;“

(d) punkt 11 asendatakse järgmisega:

„(11) „mudelirisk“ – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 52b määratletud risk;“

(e) lisatakse punkt 29a järgmises sõnastuses:

„(29 a) „ELis eraldiseisev finantsinstitutsioon“ – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 33a määratletud finantsinstitutsioon;“

(f) lisatakse punkt 47a järgmises sõnastuses:

„(47 a) „aktsepteeritud kapital“ – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 71 määratletud kapital;“

(g) lisatakse punktid 66–69 järgmises sõnastuses:

„(66) „suur finantsinstitutsioon“ – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 146 määratletud finantsinstitutsioon;

- (67) „tähtis tütaretevõtja” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 135 määratletud oluline tütaretevõtja või sama lõike punktis 147 määratletud suur tütaretevõtja;
- (68) „sunniraha“ – igapäevane karistus, mille eesmärk on lõpetada rikkumine ja sundida juriidilist või füüsilist isikut taas täitma oma kohustusi, mis on sätestatud käesolevas direktiivis ja määruses (EL) nr 575/2013;
- (69) „keskkonna-, sotsiaalne ja juhtimisrisk“ – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 52d määratletud risk;“.

(2) Artikli 4 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel on vajalik asjatundlikkus, ressursid, tegevussuutlikkus, volitused ja sõltumatus, et täita usaldatavusnõuetega seotud järelevalve- ja uurimisfunktsioone ning määrata käesolevas direktiivis ja määruses (EL) nr 575/2013 sätestatud karistusi ja sunniraha.

Et säilitada pädevate asutuste sõltumatus oma volituste kasutamisel, peavad liikmesriigid kehtestama vajaliku korra, mis tagab, et pädevad asutused (sh nende personal ja juhtorganite liikmed) saavad tegutseda sõltumatult ja objektiivselt ning ei küsi ega võta vastu juhiseid järelevalve alla kuuluvatelt finantsinstitutsioonidelt, liikmesriikide valitsustelt, liidu organitelt ega muudelt avaliku või erasektori organitelt. Selline kord ei tohi mõjutada pädevate asutuste õigusi ja kohustusi, mis tulenevad Euroopa finantsjärelevalve süsteemis osalemisest, mis tuleneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrusest (EL) nr 1093/2010,^{*1} ühtses järelevalvemehhanismis osalemisest, mis tuleneb nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrusest (EL) nr 1024/2013^{*2} ja Euroopa Keskpanka 16. aprilli 2014. aasta määrusest (EL) nr 468/2014,^{*3} ning Ühtse Kriisilahendusnõukogus osalemisest, mis tuleneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2014. aasta määrusest (EL) nr 806/2014.^{*4}

Täpsemalt tagavad liikmesriigid, et pädevate asutuste jaoks oleks kehtestatud kord, mida on vaja nende personali ja juhtorgani liikmete huvide konfliktide ärahoidmiseks. Selleks kehtestavad liikmesriigid nende nimetatud personali ja juhtorgani liikmete rolliga proportsionaalsed eeskirjad, mille kohaselt on sellistel isikutel keelatud vähemalt alljärgnev:

- (a) kaubelda nende tööandjast pädeva asutuse järelevalve all olevate finantsinstitutsioonide ning nende otseste ja kaudsete emettevõtjate, tütaretevõtjate ja sidusettevõtjate emiteeritud finantsinstrumentide ja nendega seotud finantsinstrumentidega;
- (b) sõlmida pärast pädevas asutuses töö lõpetamist mis tahes lepinguid oma teenuste osutamiseks (sh töölepinguid) alljärgnevatega:
- (i) finantsinstitutsioonidega, kelle üle nad on teinud uuele ametikohale asumisele eelneva (vähemalt) kahe aasta jooksul vahetut järelevalvet (sh nende otseste ja kaudsete ema-, tütar- ja sidusettevõtjatega);
 - ii) ettevõtetega, kes osutavad teenuseid alapunktis i nimetatud ettevõtjatele, kelle üle loetelu sissejuhatuses nimetatud isikud on teinud uuele

ametikohale asumisele eelneva (vähemalt) kahe aasta jooksul vahetut järelevalvet (v.a juhul, kui nad jäetakse käesolevas lõikes osutatud keelu kehtivuse ajal selliste teenuste osutamisest rangelt kõrvale).

Personali ja juhtorgani liikmetel, kellele kohaldatakse kolmanda lõigu punktis b nimetatud keelde, peab olema õigus saada selle eest sobivat kompensatsiooni.

Käesoleva artikli proportsionaalseks kohaldamiseks annab EBA rahvusvahelist parimat tava arvestades ja kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja pädevatele asutustele mõeldud suunised huvide konfliktide ärahoidmise ja pädevate asutuste sõltumatuse kohta.“

*1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

*2 Nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Kesk pangale eriülesanded seoses krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

*3 Euroopa Kesk pangaga 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 468/2014, millega kehtestatakse raamistik Euroopa Kesk pangaga ja riiklike pädevate asutuste vaheliseks ning riiklike määratud asutustega tehtavaks koostööks ühtse järelevalvemehhanismi raames (ühtse järelevalvemehhanismi raammäärus; EKP/2014/17, ELT L 141, 14.5.2014, lk 1).

*4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 806/2014, millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja ühtne menetlus krediidasutuste ja teatavate investeerimisühingute kriisilahenduseks ühtse kriisilahenduskorra ja ühtse kriisilahendusfondi raames ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010 (ELT L 225, 30.7.2014, lk 1).

(3) Artiklisse 18 lisatakse punkt g järgmises sõnastuses:

„(g) vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- (i) direktiivi 2014/59/EL artikli 32 lõike 1 punkti a või määruse (EL) nr 806/2014 artikli 18 lõike 1 punkti a kohaselt on kindlaks tehtud, et krediidasutus on raskustes või võib tõenäoliselt raskustesse sattuda;
- ii) krediidasutus vastab kriisilahendusasutuse arvates direktiivi 2014/59/EL artikli 32 lõike 1 punktis b või määruse (EL) nr 806/2014 artikli 18 lõike 1 punktis b sätestatud tingimusele;
- iii) krediidasutus vastab kriisilahendusasutuse arvates direktiivi 2014/59/EL artikli 32 lõike 1 punktis c või määruse (EL) nr 806/2014 artikli 18 lõike 1 punktis c sätestatud tingimusele.“

(4) Artiklit 21a muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigis või ELis emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja ja liikmesriigis või ELis emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja peab taotlema heakskiitmist kooskõlas käesoleva artikliga. Muud finantsvaldusettevõtjad ja segafinantsvaldusettevõtjad peavad taotlema heakskiitmist kooskõlas käesoleva artikliga, kui nad on kohustatud järgima käesolevat direktiivi või määrust (EL) nr 575/2013 allkonsolideeritud alusel.

Pädevad asutused vaatavad üle finantsinstitutsiooni emaettevõtjad või artikli 8 kohaselt tegevusluba taotleva üksuse emaettevõtjad, et selgitada välja, kas on olemas ettevõtja, kes vastab tingimustele, mille kohaselt ta on liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja, liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja, ELis emaettevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja või ELis emaettevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja.

Kui teise lõigu kohaldamisel selgub, et emaettevõtjad ei asu selles liikmesriigis, kus on asutatud finantsinstitutsioon või artikli 8 kohaselt tegevusluba taotlev üksus, vaid teistes liikmesriikides, teevad nende teiste liikmesriikide pädevad asutused kõnealusel ülevaatamisel tihedalt koostööd.

Pädevad asutused avalikustavad teises lõigus nimetatud ülevaatus tulemused.“;

(b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

(i) esimese lõigu punkt b asendatakse järgmisega:

„(b) teave vähemalt kahe finantsvaldusettevõtjat või segafinantsvaldusettevõtjat sisuliselt juhtiva isiku nimetamise kohta ja artikli 91 lõikes 1 sätestatud nõuetele vastamise kohta,“

ii) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kui finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja heakskiitmine toimub artiklites 22 ja 27a osutatud hindamisega ühel ajal, koordineerib selle artikli kohaldamise seisukohast pädev asutus tegevust (kui asjakohane) konsolideeritud järelevalvet tegeva asutusega ja selle liikmesriigi pädeva asutusega, kus finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja on asutatud, kui see ei ole sama ametiasutus. Sellisel juhul peatatakse artikli 22 lõike 3 teises lõigus ja artikli 27a lõikes 6 osutatud hindamisaja arvestamine ajavahemikuks, mis ületab 20 tööpäeva, kuni käesolevas artiklis sätestatud menetlus on lõpule viidud.“

(5) Artikli 21b lõikesse 6 lisatakse teine ja kolmas lõik järgmises sõnastuses:

„EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata esimeses lõigus nimetatud teabe esitamiseks liidus kindlaks ühtsed vormid, määratlused ja IT-lahendused.

EBA esitab kõnealuse rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu teises lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.“

- (6) Lisatakse artikkel 21c järgmises sõnastuses:

„Artikkel 21c

Nõue kolmanda riigi ettevõtjatele asutada pangandusteenuste osutamiseks filiaal ja erand teenuste pöördpakkumise jaoks

1. Liikmesriigid nõuavad kolmandas riigis asutatud ettevõtjalt, keda on mainitud artikli 47 lõigetes 1 ja 2, et need peavad nimetatud artikli lõikes 1 nimetatud tegevuse alustamiseks või jätkamiseks asjaomases liikmesriigis asutama nende territooriumil filiaali ja taotlema VI jaotise kohaselt tegevusluba.

2. Kui jaeklient, võrdne vastaspool või direktiivi 2014/65/EL II lisa I ja II jaos määratletud kutseline klient, kes asub või on asutatud liidus, pöördub kolmandas riigis asutatud ettevõtja poole enda ainuisikulisel algatusel, et saada tollelt artikli 47 lõikes 1 nimetatud teenuseid, ei kohaldu teenuseid küsinud isikule asjaomase teenuse osutamisele (sh sellise teenuse osutamisega seotud suhtele) käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõue. Kui kolmanda riigi ettevõtja püüab liidus leida kliente (sh tema nimel tegutseva üksuse või sellise kolmanda riigi ettevõtjaga märkimisväärselt seotud üksuse või muu sellise ettevõtja nimel tegutseva isiku kaudu), ei käsitata seda kliendi enda ainuisikulisel algatusel osutatud teenusena (ilma et see piiraks grupisiseseid suhteid).

3. Lõikes 2 nimetatud algatus kliendi või vastaspoole poolt ei anna kolmanda riigi ettevõtjale õigust turundada talle teisi tooteid või teenuseid, mida talt ei küsitud, küll aga võib seda teha liikmesriigis asutatud filiaali kaudu.“

- (7) III jaotisesse lisatakse 3., 4. ja 5. peatükk järgmises sõnastuses:

„3. PEATÜKK

Olulise osaluse omandamine ja võõrandamine

Artikkel 27a

Omandamisest teatamine ja omandamise hindamine

1. Liikmesriigid nõuavad finantsinstitutsioonidelt, liikmesriigis või ELis emaettevõtjana tegutsevatelt finantsvaldusettevõtjatelt, liikmesriigis või ELis emaettevõtjana tegutsevatelt segafinantsvaldusettevõtjatelt ning teistelt finantsvaldusettevõtjatelt ja segafinantsvaldusettevõtjatelt, kes peavad artikli 21a lõike 1 kohaselt allkonsolideeritud alusel heakskiidu hankima (edaspidi „omandaja“), et nad peavad teavitama oma pädevat asutust, kui nad kavatsesid kas otseselt või

kaudselt omandada olulise osaluse, mis ületab omandaja aktsepteeritud kapitalist 15 % (edaspidi „kavandatud omandamine“), ning andma teada ka kavandatud omandamise suuruse ja sellega seotud teabe, mis on sätestatud artikli 27b lõikes 5.

2. Pädevad asutused annavad lõike 1 kohase teabe ja lõike 5 kohase lisateabe kättesaamisest teada kohe või hiljemalt kahe tööpäeva jooksul pärast teabe kättesaamist.

Erandina käesoleva artikli lõikest 2 ja artikli 22 lõikest 2, võivad pädevad asutused anda lisateabe kättesaamisest teada kohe või hiljemalt kümne tööpäeva jooksul pärast teabe kättesaamist, kui pädev asutus peab käesoleva artikli lõikes 1 või artikli 22 lõikes 1 nimetatud kavandatud omandamist keeruliseks.

3. Pärast teate ja kõikide dokumentide (sh nende, mille lisamist liikmesriik artikli 27b lõike 4 kohaselt nõuab) kättesaamise kirjaliku kinnituse kuupäeva on pädevatel asutustel artikli 27b lõikes 1 sätestatud hindamiseks (edaspidi „hindamine“) aega 60 tööpäeva (edaspidi „hindamisaeg“).

Kui kavandatud omandamine tähendab olulise osaluse omandamist krediidasutuses, nagu mainitud artikli 22 lõikes 1, kohaldatakse omandajale ikka ka nimetatud artiklis sätestatud teavitamisnõuet ja hindamist.

4. Pädevad asutused annavad lõikes 3 nimetatud kättesaamiskinnituses potentsiaalsele omandajale teada hindamisaja lõppkuupäeva.

5. Vajaduse korral võivad pädevad asutused hindamisaja jooksul, ent hiljemalt hindamisaja viiekümnnendal tööpäeval nõuda hindamise lõpuleviimiseks vajalikku lisateavet. Selline teabenõue esitatakse kirjalikult ja selles täpsustatakse, millist lisateavet on vaja.

6. Pädevate asutuste lisateabenõude ja sellele omandajalt kogu küsitud teavet sisaldava vastuse saamise vahelisel ajal hindamisaja arvestamine peatub. Peatumine ei tohi kesta üle 20 tööpäeva. Pädevad asutused esitavad edaspidiseid täiendava või selgitava teabe nõudeid omal äranägemisel, kuid need hindamisaja arvestust ei peata.

7. Pädev asutus võib lõike 6 teises lõigus osutatud hindamisaja arvestamise peatamist pikendada kuni 30 tööpäevani järgmistel juhtudel:

- (a) omandatav üksus asub kolmandas riigis või kohaldatakse talle sealseid õigusakte;
- (b) käesoleva direktiivi artikli 27b lõikes 1 nimetatud hindamiseks on vajalik vahetada teavet asutustega, kes vastutavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/849^{*5} artikli 2 lõike 1 punktides 1 ja 2 osutatud kohustatud isikute järelevalve eest.

8. Kui finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja artikli 21a kohane heakskiitmine toimub käesolevas artiklis osutatud hindamisega ühel ajal, koordineerib tolle artikli kohaldamise seisukohast pädev asutus tegevust (kui asjakohane) konsolideeritud järelevalvet tegeva asutusega ja selle liikmesriigi pädeva asutusega, kus finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja on asutatud, kui

see ei ole sama ametiasutus. Sellisel juhul peatatakse hindamisaja arvestamine kuni 20 tööpäevaks, kuni artiklis 21a sätestatud menetlus on lõpule viidud.

9. Kui pädevad asutused otsustavad esitada kavandatud omandamise suhtes vastuväite, teatavad nad sellest omandajale pärast hindamise lõpetamist kahe tööpäeva jooksul (sealjuures hindamisaega ületamata) kirjalikult ja põhjendavad oma vastuseisu. Omandaja soovil võib kavandatud omandamise vastase otsuse põhjendused riikliku õiguse kohaselt avalikustada. Kui riiklikus õiguses ei ole kavandatud omandamise vastase otsuse põhjendustele kohaldatavaid sätteid, ei takista see liikmesriikidel lubada pädeval asutusel sellist teavet avaldada ka siis, kui omandaja ei ole seda palunud.

10. Kui pädevad asutused ei esita hindamisaja jooksul kirjalikku vastuväidet kavandatud omandamisele, loetakse see heakskiidetuks.

11. Pädevad asutused võivad määrata maksimaalse aja, mille jooksul kavandatud omandamine lõpule viia, ja võivad seda aega vajaduse korral pikendada.

12. Liikmesriigid ei tohi kehtestada kapitali otsesest või kaudsest omandamisest pädevate asutuste teavitamisele või omandamise heakskiitmisele määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 89 sätestatutest rangemaid nõudeid.

*5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 5.6.2015, lk 73).

„Artikkel 27b

Hindamiskriteeriumid

1. Artikli 27a lõike 1 kohase kavandatud omandamise teate ja artikli 27a lõike 5 kohase teabe menetlemisel hindavad pädevad asutused omandaja juhtimise arukust ja usaldusväärsust pärast omandamist ja eelkõige olemasolevaid või võimalikke ohte omandajale järgmiste kriteeriumide alusel:

- (a) kavandatud omandamise tulemusel omandaja juhtorganisse lisandunud liikmete maine, teadmiste, oskuste ja kogemuste piisavus, nagu sätestatud artikli 91 lõikes 1;
- (b) kas omandaja suudab püsivalt järgida käesolevas direktiivis ja määruses (EL) nr 575/2013 ning (asjakohasel juhul) teistes liidu õigusaktides sätestatud usaldatavusnõudeid;
- (c) kas on mõistlikku alust kahtlustada, et seoses kavandatud omandamisega toimub või on toimunud direktiivi (EL) 2015/849 artikli 1 kohane rahapesu või terrorismi rahastamine või selle katse, või kas kavandatud omandamine võiks suurendada sellise tegevuse ohtu.

2. Lõike 1 punktis c ja artikli 23 lõike 1 punktis e sätestatud kriteeriumide hindamiseks konsulteerivad pädevad asutused kontrolli käigus asutustega, kelle pädevuses on asjaomaste ettevõtjate direktiivi (EL) 2015/849 kohane järelevalve.

3. Pädevad asutused võivad keelata kavandatud omandamise üksnes siis, kui neil on selleks lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele tuginedes mõistlik alus või kui omandaja esitatud teave ei ole artikli 27a kohasest nõudest hoolimata täielik.

Käesoleva lõike ja artikli 23 lõike 2 kohaldamisel ning lõike 1 punktis c sätestatud kriteeriumiga seoses on kirjalikud vastuväited asutustelt, kelle pädevuses on asjaomaste ettevõtjate direktiivi (EL) 2015/849 kohane järelevalve, mõistlik alus vastuväidete esitamiseks.

4. Liikmesriigid ei kehtesta omandamise kohustusliku suuruse eeltingimusi ega luba oma pädevatel asutustel võtta kavandatud omandamise kontrollimisel aluseks turu majanduslikke vajadusi.

5. Liikmesriigid avaldavad hindamiseks vajaliku teabe loetelu. See teave tuleb esitada pädevatele asutustele artikli 27a lõikes 1 osutatud teate esitamisel. Teave peab olema proportsionaalne ning omandatava üksuse laadiga sobiv. Liikmesriigid ei nõua teavet, mis ei ole käesoleva artikli kohase usaldatavushindamise seisukohalt oluline.

6. Kui pädevale asutusele on esitatud mitu ühes ja samas üksuses olulise osaluse omandamise teadet, ei diskrimineeri pädev asutus omandajaid (ilma et see mõjutaks artikli 27a lõigetes 2–7 sätestatu kohaldamist).

7. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles määratakse kindlaks:

- (a) miinimumteave, mis tuleb esitada pädevatele asutustele artiklite 23, 27a, 27f ja 27k lõigetes 1 osutatud teate esitamisel;
- (b) käesolevas artiklis ning artiklites 27g ja 27l sätestatud kriteeriumide ühtse hindamise meetoodika;
- (c) artiklite 27a, 27f ja 27k kohase teatamise ja usaldatavushindamise kord.

Esimese lõigu kohaldamisel arvestab EBA Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1132.^{*6}

EBA esitab kõnealuse rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

^{*6} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1132 äriühinguõiguse teatavate aspektide kohta (kodifitseerimine).

„Artikkel 27c

Pädevate asutuste vaheline koostöö

1. Asjaomased pädevad asutused konsulteerivad artiklis 27b mainitud hindamise käigus üksteisega, kui omandatav üksus on üks järgmistest:

- (a) krediidasutus, kindlustusandja, edasikindlustusandja, investeerimisühing või fondivalitseja direktiivi 2009/65/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti b mõistes (edaspidi „eurofondi valitseja“), mis on tegevusloa saanud teises liikmesriigis või potentsiaalse omandaja sektorist erinevas sektoris;
- (b) punktis a nimetatud üksuse emaettevõtja;
- (c) juriidiline isik, kelle kontrolli all on krediidasutus, kindlustusandja, edasikindlustusandja, investeerimisühing või eurofondi valitseja, mis on tegevusloa saanud teises liikmesriigis või kavandatud omandamise sektorist erinevas sektoris.

Pädevad asutused edastavad viivitamata üksteisele hindamiseks vajaliku või olulise teabe. Selleks edastavad pädevad asutused üksteisele hindamise seisukohalt olulise teabe kas taotluse korral või omal algatusel.

2. Pädevad asutused püüavad oma hindamistegevust kooskõlastada ja tagada otsuste põhimõtteühitsuse. Selleks peab omandaja pädev asutus oma otsuses märkima asjaomase emaettevõtja kontrolli all olevale omandatavale krediidasutusele tegevusloa andnud pädeva asutuse seisukohad ja reservatsioonid.

3. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata käesolevas artiklis osutatud pädevate asutuste vahelise konsulteerimise jaoks kindlaks ühised menetlused, vormid ja mallid.

EBA esitab kõnealuse rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

„Artikkel 27d

Teatamine võõrandamise korral

Liikmesriigid nõuavad finantsinstitutsioonidelt, liikmesriigis või ELis emaettevõtjana tegutsevatelt segafinantsvaldusettevõtjatelt, ELis emaettevõtjana tegutsevatelt finantsvaldusettevõtjatelt ning finantsvaldusettevõtjatelt ja segafinantsvaldusettevõtjatelt, et nad peavad pädevale asutusele teada andma, kui nad kavatsevad kas otseselt või kaudselt võõrandada olulise osaluse, mis ületab omandaja aktsepteeritud kapitalist 15 %. Selline teade tuleb esitada enne võõrandamist kirjalikult ja peab sisaldama asjaomase osaluse suurust.

„Artikkel 27e
Teatamiskohustus ja karistused

Liikmesriigid peavad kehtestama nõude, et kui omandaja ei anna kavandatud omandamisest artikli 27 lõike 1 kohaselt teada enne selle toimumist või on omandanud nimetatud artiklis mainitud olulise osaluse pädevate asutuste vastuseisust hoolimata, peavad pädevad asutused võtma sobivaid meetmeid. Need võivad olla artiklite 65–72 kohased ettekirjutused, sunniraha ja karistused juhtorgani ning kõrgema juhtkonna liikmetele. Juhuks, kui oluline osalus omandatakse pädeva asutuse vastuseisust hoolimata, näevad liikmesriigid ette vastava hääleõiguse peatamise või hääletamisel antud hääle õigustühiseks tunnistamise, ilma et see piiraks karistuste määramist.

4. PEATÜKK

Oluliste varade ja kohustuste üleandmine

„Artikkel 27f

Oluliste varade ja kohustuste üleandmisest teatamine ja üleandmise hindamine

1. Liikmesriigid nõuavad finantsinstitutsioonidelt, liikmesriigis või ELis emaettevõtjana tegutsevatelt finantsvaldusettevõtjatelt, liikmesriigis või ELis emaettevõtjana tegutsevatelt segafinantsvaldusettevõtjatelt ning teistelt finantsvaldusettevõtjatelt ja segafinantsvaldusettevõtjatelt, kes peavad artikli 21a lõike 1 kohaselt allkonsolideeritud alusel heakskiidu hankima, et nad peavad teavitama oma pädevat asutust, kui nad kavandavad oluliste varade või kohustuste üleandmist kas müümise teel või teistmoodi (edaspidi „kavandatud tehing“). Teade peab sisaldama kavandatud tehingu suurust ja artikli 27g lõikes 5 sätestatud teavet.

Kui kavandatud tehingus osalevad vaid sama konsolideerimisgrupi finantsinstitutsioonid, kohaldatakse esimest lõiku ka neile.

Esimese ja teise lõigu kohaldamisel tuleb nõuda neis sätestatud kohustuse täitmist kõigilt samas kavandatud tehingus osalevatelt finantsinstitutsioonidelt.

2. Lõike 1 kohaldamisel:

- (a) käsitatakse kavandatud tehingut olulisena finantsinstitutsioonide puhul, mille koguarast või -kohustustest moodustab tehing vähemalt 10 %, aga sama konsolideerimisgrupi finantsinstitutsioonide puhul vähemalt 15 %;
- (b) punktis a nimetatud protsendi arvutamisel ei võeta arvesse viivituses olevat või tagatiste kogumisse (määratlus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/2162 artikli 3 punktis 3)^{*7} panemise või väärtpaberistamise jaoks üleantavat vara;
- (c) punktis a nimetatud protsendi arvutamisel ei võeta arvesse ka direktiivi 2014/59/EL IV jaotises sätestatud kriisilahenduse vahendite, õiguste ja korra raames üleantud vara ja kohustusi.

3. Pädevad asutused annavad lõike 1 kohase teabe ja lõike 6 kohase lisateabe kättesaamisest teada kohe või hiljemalt kahe tööpäeva jooksul pärast teabe kättesaamist.

4. Pärast teate ja kõikide dokumentide (sh nende, mille lisamist liikmesriik artikli 27g lõike 5 kohaselt nõuab) kättesaamise kirjaliku kinnituse kuupäeva on pädevatel asutustel artikli 27g lõikes 1 sätestatud hindamiseks aega 60 tööpäeva (edaspidi „hindamisaeg“).

5. Kättesaamist tõendava kinnituse andmisel teatavad pädevad asutused finantsinstitutsioonile hindamisaja lõppkuupäeva.

6. Vajaduse korral võivad pädevad asutused hindamisaja jooksul, ent hiljemalt hindamisaja viiekümnenadal tööpäeval nõuda hindamise lõpuleviimiseks vajalikku lisateavet. Selline teabenõue esitatakse kirjalikult ja selles täpsustatakse, millist lisateavet on vaja.

7. Pädevate asutuste teabenõude ja sellele finantsinstitutsioonilt kogu küsitud teavet sisaldava vastuse saamise vahelisel ajal hindamisaja arvestamine peatub. Peatumine ei tohi kesta üle 20 tööpäeva. Pädevad asutused esitavad edaspidiseid täiendava või selgitava teabe nõudeid omal äranägemisel, kuid need hindamisaja arvestust ei peata.

8. Kui pädevad asutused otsustavad esitada kavandatud tehingu suhtes vastuväite, teatavad nad sellest finantsinstitutsioonile pärast hindamise lõpetamist kahe tööpäeva jooksul (sealjuures hindamisaega ületamata) kirjalikult ja põhjendavad oma vastuseisu. Finantsinstitutsiooni soovil võib kavandatud tehingu vastase otsuse põhjendused riikliku õiguse kohaselt avalikustada. Kui riiklikus õiguses ei ole kavandatud tehingu vastase otsuse põhjendustele kohaldatavaid sätteid, ei takista see liikmesriikidel lubada pädeval asutusel sellist teavet avaldada ka siis, kui finantsinstitutsioon ei ole seda palunud.

9. Kui pädevad asutused ei esita hindamisaja jooksul kirjalikku vastuväidet kavandatud tehingule, loetakse see heakskiidetuks.

10. Pädevad asutused võivad määrata maksimaalse aja, mille jooksul kavandatud tehing lõpule viia, ja võivad seda aega vajaduse korral pikendada.

11. Liikmesriigid ei tohi kehtestada kavandatud tehingust pädevate asutuste teavitamisele või tehingu heakskiitmisele artiklis 27f sätestatutest rangemaid nõudeid.

^{*7} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/2162, mis käsitleb pandikirjade emiteerimist ja pandikirjade avalikku järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ ja 2014/59/EL (ELT L 328, 18.12.2019, lk 29).

Artikkel 27g **Hindamiskriteeriumid**

1. Artikli 27f lõike 1 kohase teate ja artikli 27f lõike 6 kohase teabe menetlemisel hindavad pädevad asutused kavandatud tehingut järgmiste kriteeriumide alusel:

- (a) kas finantsinstitutsioon suudab püsivalt järgida käesolevas direktiivis ja määruses (EL) nr 575/2013 ning (asjakohasel juhul) teistes liidu õigusaktides sätestatud usaldatavusnõudeid;
- (b) kas on mõistlikku alust kahtlustada, et seoses kavandatud tehinguga toimub või on toimunud direktiivi (EL) 2015/849 artikli 1 kohane rahapesu või terrorismi rahastamine või selle katse, või kas kavandatud tehing võiks suurendada sellise tegevuse ohtu.

2. Lõike 1 punktis b sätestatud kriteeriumi hindamiseks konsulteerivad pädevad asutused kontrolli käigus asutustega, kelle pädevuses on asjaomaste ettevõtjate direktiivi (EL) 2015/849 kohane järelevalve.

3. Pädevad asutused võivad keelata kavandatud tehingu üksnes siis, kui lõikes 1 sätestatud kriteeriumid ei ole täidetud või kui finantsinstitutsiooni esitatud teave ei ole artikli 27f kohasest nõudest hoolimata täielik.

Lõike 1 punktis b sätestatud kriteeriumiga seoses on direktiivi (EL) 2015/849 kohaste pädevate asutuste kirjalikud vastuväited mõistlik alus vastuväidete esitamiseks.

4. Liikmesriigid ei tohi kehtestada kavandatud tehingule kohustuslikku suurust ega lubada oma pädevatel asutustel võtta kavandatud tehingu kontrollimisel aluseks turu majanduslikke vajadusi.

5. Liikmesriigid avaldavad lõikes 1 nimetatud hindamiseks vajaliku teabe loetelu. See teave tuleb esitada pädevatele asutustele artikli 27f lõikes 1 osutatud teate esitamisel. Liikmesriigid ei nõua teavet, mis ei ole kavandatud tehinguga seotud usaldatavushindamise seisukohalt oluline.

„Artikkel 27h

Pädevate asutuste vaheline koostöö

1. Asjaomased pädevad asutused konsulteerivad artiklis 27g mainitud hindamise käigus üksteisega, kui kavandatud tehingu osaliste seas on üks järgmistest:

- (a) krediidasutus, kindlustusandja, edasikindlustusandja, investeerimisühing või fondivalitseja direktiivi 2009/65/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti b mõistes (edaspidi „eurofondi valitseja“), mis on tegevusloa saanud teises liikmesriigis või kavandatava tehingu sektorist erinevas sektoris;
- (b) punktis a nimetatud üksuse emaettevõtja;
- (c) juriidiline isik, kelle kontrolli all on krediidasutus, kindlustusandja, edasikindlustusandja, investeerimisühing või eurofondi valitseja, mis on tegevusloa saanud teises liikmesriigis või kavandatud tehingu sektorist erinevas sektoris.

2. Pädevad asutused edastavad viivitamata üksteisele hindamiseks vajaliku või olulise teabe. Selleks edastavad pädevad asutused üksteisele hindamise seisukohalt olulise teabe kas küsimise peale või omal algatusel.

3. Pädevad asutused püüavad oma hindamistegevust kooskõlastada, tagada otsuste põhimõtteühtsuse ning esitavad oma otsustes teiste kavandatud tehingus osalevate üksuste üle järelevalvet tegevate pädevate asutuste arvamused või reservatsioonid.

4. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata käesolevas artiklis osutatud pädevate asutuste vahelise konsulteerimise jaoks kindlaks ühised menetlused, vormid ja mallid.

EBA esitab kõnealuse rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

„Artikkel 27i

Teatamiskohustus ja karistused

Liikmesriigid peavad kehtestama nõude, et kui finantsinstitutsioonid ei anna kavandatud tehingust artikli 27f lõike 1 kohaselt teada enne selle toimumist või on teinud nimetatud artiklis mainitud kavandatud tehingu pädevate asutuste vastuseisust hoolimata, peavad pädevad asutused võtma sobivaid meetmeid. Need võivad olla artiklite 65–72 kohased ettekirjutused, sunniraha ja karistused juhtorgani ja juhtkonna liikmetele.

5. PEATÜKK

Ühinemine ja jagunemine

„Artikkel 27j

Mõisted

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

(a) „ühinemine“ – üks järgmistest tehingutest:

- (i) üks või mitu ettevõtjat annavad likvideerimismenetluseta lõpetamisel kõik oma varad ja kohustused või osa neist üle mõnele teisele olemasolevale ettevõtjale, kusjuures nende väärtpaberiomaniikud, osaniikud või aktsionärid saavad vastu teise ettevõtja osa- või aktsiakapitali esindavad väärtpaberid, osad või aktsiad ning mõnel juhul rahalise juurdemakse, mis ei ületa 10 % asendatud väärtpaberite, osade või aktsiate nimiväärtusest (kui kohaldatavas riiklikus õiguses ei ole sätestatud teisiti) või kui see puudub, nimetatud väärtpaberite, osade või aktsiate arvestuslikust väärtusest;
- ii) üks või mitu ettevõtjat annavad likvideerimismenetluseta lõpetamisel kõik oma varad ja kohustused või osa neist üle mõnele teisele olemasolevale ettevõtjale – omandavale ettevõtjale –, ilma et omandav

ettevõtja emiteeriks uusi osasid või aktsiaid, tingimusel et kõik ühinevate ettevõtjate aktsiad või osad kuuluvad otseselt või kaudselt ühele isikule või ühinevate ettevõtjate osad või aktsiad kuuluvad osanikele või aktsionäridele kõigis ühinevates ettevõtjates samas proportsioonis;

- iii) kaks või enam ettevõtjat annavad likvideerimismenetluseta lõpetamisel kõik oma varad ja kohustused või osa neist üle nende loodud ettevõtjale, kusjuures nende väärtpaberimanikud, osanikud või aktsionärid saavad vastu uue ettevõtja osa- või aktsiakapitali esindavad väärtpaberid, osad või aktsiad ja kui see on ettenähtud, rahalise juurdemakse, mis ei ületa 10 % asendatud väärtpaberite, osade või aktsiate nimiväärtusest (kui kohaldatavas riiklikus õiguses ei ole sätestatud teisiti) või kui see puudub, nimetatud väärtpaberite, osade või aktsiate arvestuslikust väärtusest;
- iv) ettevõtja annab likvideerimismenetluseta lõpetamisel kõik oma varad ja kohustused või osa neist üle ettevõtjale, millele kuuluvad kõik tema kapitali esindavad väärtpaberid, osad või aktsiad.

(b) „jagunemine“ – üks järgmistest tehingutest:

- (i) ettevõtja annab kõik oma varad ja kohustused pärast likvideerimismenetluseta lõpetamist üle mitmele ettevõtjale, mille vastu jaguneva ettevõtja osanikud või aktsionärid saavad jaguneva ettevõtja varad ja kohustused omandava ettevõtja väärtpabereid, osi või aktsiaid ning mõnel juhul juurdemakseid, mis ei ületa 10 % saadud väärtpaberite, aktsiate või osade nimiväärtusest (kui kohaldatavas riiklikus õiguses ei ole sätestatud teisiti), või kui neil nimiväärtust ei ole, nende arvestuslikust väärtusest;
- ii) ettevõtja annab kõik oma varad ja kohustused pärast likvideerimismenetluseta lõpetamist üle mitmele uuele ettevõtjale, mille vastu jaguneva ettevõtja osanikud või aktsionärid saavad jaguneva ettevõtja varad ja kohustused omandava ettevõtja väärtpabereid, osi või aktsiaid ning mõnel juhul juurdemakseid, mis ei ületa 10 % saadud väärtpaberite, aktsiate või osade nimiväärtusest (kui kohaldatavas riiklikus õiguses ei ole sätestatud teisiti) või kui neil nimiväärtust ei ole, nende arvestuslikust väärtusest;
- iii) alapunktides i ja ii kirjeldatu kombinatsioon;
- iv) ettevõtja annab osa oma varadest ja kohustustest üle ühele või mitmele ettevõtjale, mille vastu jaguneva äriühingu osanikud või aktsionärid saavad jaguneva äriühingu varad ja kohustused omandava, jaguneva või mõlema äriühingu väärtpabereid, osi või aktsiaid ning mõnel juhul juurdemakseid, mis ei ületa 10 % saadud väärtpaberite, aktsiate või osade nimiväärtusest (kui kohaldatavas riiklikus õiguses ei ole sätestatud teisiti) või kui neil nimiväärtust ei ole, nende arvestuslikust väärtusest;
- (v) jagunev ettevõtja annab osa oma varadest ja kohustustest üle ühele või mitmele omandavale ettevõtjale, saades vastu omandava(te) ettevõtja(te) väärtpabereid, osi või aktsiaid.

Ühinemisest ja jagunemisest teatamine ning ühinemise ja jagunemise hindamine

1. Liikmesriigid nõuavad finantsinstitutsioonidelt, liikmesriigis või ELis emettevõtjana tegutsevatelt finantsvaldusettevõtjalt, liikmesriigis või ELis emettevõtjana tegutsevatelt segafinantsvaldusettevõtjalt ning teistelt finantsvaldusettevõtjalt ja segafinantsvaldusettevõtjalt, kes peavad artikli 21a lõike 1 kohaselt allkonsolideeritud alusel heakskiidu hankima (edaspidi „finantssidusrühmad“), et kui nad tahavad ühineda või jaguneda (edaspidi „kavandatud tehing“), peavad nad teavitama sellest kavandatud tehingust pädevaid asutusi, kes hakkavad tegema kavandatud tehingu tulemusena tekkinud üksuste üle järelevalvet, ning esitama neile ametiasutustele artikli 27l lõikes 4 sätestatud asjaomase teabe.

Esimese lõigu kohaldamisel käsitatakse EKPd pädeva asutusena, keda tuleb teavitada ja kes vastutab hindamise eest siis, kui kavandatud tehingu tulemusena tekkivad üksused vastavad konsolideeritud alusel mõnele järgmistest tingimustest:

- (a) varade koguväärtus ületab 30 miljardit eurot;
- (b) varade koguväärtuse ja asutamiskohaks oleva osaleva liikmesriigi SKP suhe ületab 20 % (v.a kui varade koguväärtus jääb alla 5 miljardi euro).

Kui kavandatud tehing on jagunemine, siis esimese lõigu kohaldamisel on pädev asutus, keda tuleb teavitada ja kes vastutab hindamise eest, kavandatud tehingut tegeva üksuse järelevalve eest vastutav pädev asutus.

2. Pädevad asutused annavad lõike 1 kohase teabe ja lõike 3 kohase lisateabe kättesaamisest teada kohe või hiljemalt kümne tööpäeva jooksul pärast (lisa)teabe kättesaamist.

Kui kavandatud tehingus osalevad ainult sama konsolideerimisgrupi finantssidusrühmad, on pädevatel asutustel pärast artikli 27l lõike 5 kohase teate ja kõikide liikmesriigi nõutavate dokumentide kättesaamise kirjaliku kinnituse kuupäeva artikli 27l lõikes 1 sätestatud hindamiseks aega kuni 60 tööpäeva (edaspidi „hindamisaeg“).

Kättesaamist tõendava kinnituse andmisel teatab pädev asutus finantssidusrühmale hindamisaja lõppkuupäeva.

3. Vajaduse korral võivad pädevad asutused nõuda hindamise lõpuleviimiseks vajalikku lisateavet. Selline teabenõue esitatakse kirjalikult ja selles täpsustatakse, millist lisateavet on vaja.

Kui kavandatud tehingus osalevad vaid sama konsolideerimisgrupi finantssidusrühmad, võivad pädevad asutused nõuda hiljemalt hindamisaja viiekümnnendal tööpäeval lisateavet.

Pädevate asutuste lisateabenõude ja sellele finantssidusrühmadelt kogu küsitud teavet sisaldava vastuse saamise vahelisel ajal hindamisaja arvestamine peatub. Peatumine ei tohi kesta üle 20 tööpäeva. Pädevad asutused esitavad edaspidiseid täiendava või selgitava teabe nõudeid omal äranägemisel, kuid need hindamisaja arvestust ei peata.

4. Erandina lõike 3 kolmandast lõigust võivad pädevad asutused seal osutatud hindamisaja arvestamise peatamist pikendada kuni 30 tööpäevani järgmistel juhtudel:

- (a) omandatav üksus asub kolmandas riigis või kohaldatakse talle sealseid õigusakte;
- (b) käesoleva direktiivi artikli 27l lõikes 1 nimetatud hindamiseks on vajalik vahetada teavet ametiasutustega, kes vastutavad direktiivi (EL) 2015/849 artikli 2 lõike 1 punktides 1 ja 2 osutatud kohustatud isikute järelevalve eest.

5. Kavandatud tehingut ei viida lõpule enne, kui on saadud pädevatelt asutustelt lubav arvamus.

6. Pädevad asutused esitavad kahe tööpäeva jooksul pärast hindamise lõppu finantssidusrühmadele kirjaliku põhjendatud heakskiitva või laitva arvamuse. Finantssidusrühmade soovil võib arvamuse põhjendused riikliku õiguse kohaselt avalikustada. See ei takista liikmesriikidel lubada pädeval asutusel sellist teavet avaldada ka siis, kui finantssidusrühmad ei ole seda palunud.

Finantssidusrühmad edastavad esimese lõigu kohase oma pädevate asutuste väljastatud põhjendatud arvamuse ametiasutustele, kes vastutavad riikliku õiguse alusel kavandatud tehingu kontrollimise eest.

7. Kui kavandatud tehingus osalevad vaid ühe ja sama konsolideerimisgrupi finantssidusrühmad ja pädevad asutused ei esita hindamisaja jooksul kirjalikku vastuväidet, loetakse nende arvamus heakskiitvaks.

8. Pädeva asutuse välja antud heakskiitev arvamus võib olla ajaliselt piiratud.

9. Liikmesriigid ei tohi kehtestada käesoleva peatüki kohasele pädevate asutuste teavitamisele ja tehingu heakskiitmisele siin sätestatutest rangemaid nõudeid.

10. Käesoleva peatüki kohaldamine ei piira nõukogu määruse (EÜ) 139/2004⁸ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2017/1132 kohaldamist.

11. Artikli 27k lõike 1 kohast hindamist ei tehta, kui kavandatud tehingu jaoks on vaja hankida artikli 8 kohane luba või artikli 21a kohane heakskiit.

^{*8} Nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus).

Artikkel 27l

Hindamiskriteeriumid

1. Hinnates artikli 27k lõike 1 kohast teadet ja artikli 27k lõike 3 kohast teavet, et tagada pärast tehingut finantssidusrühmade usaldatavusprofiili usaldusväärsus, eelkõige tegelikke ja võimalikke ohte finantssidusrühma jaoks nii kavandatava tehingu ajal kui ka pärast seda, hindavad pädevad asutused kavandatud tehingut järgmiste kriteeriumide alusel:

- (a) kavandatud tehingus osalevate üksuste maine;

- (b) kavandatud tehingu tulemusena saadud finantssidusrühma otsest äritegevust juhtiva juhtorgani liikmete maine, teadmiste, oskuste ja kogemuste piisavus, nagu sätestatud artikli 91 lõikes 1;
- (c) kavandatud tehingus osalevate üksuste finantsseisund, pidades eelkõige silmas praegust ja kavandatud tehingu tulemusena saadud finantssidusrühma äritegevuse liiki;
- (d) kas kavandatud tehingu tulemusena saadud üksus suudab püsivalt järgida käesolevas direktiivis ja määruses (EL) nr 575/2013 ning asjakohasel juhul teistes liidu õigusaktides (täpsemalt direktiivides 2002/87/EÜ ja 2009/110/EÜ) sätestatud usaldatavusnõudeid;
- (e) kas kavandatud tehingu rakenduskava on usaldatavuse seisukohast realistlik, mõistlik ja tõhus;
- (f) kas on mõistlikku alust kahtlustada, et seoses kavandatud tehinguga toimub või on toimunud direktiivi (EL) 2015/849 artikli 1 kohane rahapesu või terrorismi rahastamine või selle katse või kas kavandatud tehing võiks suurendada sellise tegevuse ohtu.

Pädev asutus teeb punktis d nimetatud rakenduskava üle sobivat järelevalvet kuni tehingu lõpuleviimiseni.

2. Lõike 1 punktis f sätestatud kriteeriumi hindamiseks konsulteerivad pädevad asutused kontrolli käigus asutustega, kelle pädevuses on asjaomaste ettevõtjate direktiivi (EL) 2015/849 kohane järelevalve.

3. Pädevad asutused võivad esitada kavandatud tehingut laitva arvamuse üksnes siis, kui lõikes 1 sätestatud kriteeriumid ei ole täidetud või kui finantssidusrühma esitatud teave ei ole artikli 27k kohasest nõudest hoolimata täielik.

Lõike 1 punktis f sätestatud kriteeriumiga seoses on kirjalikud vastuväited asutustelt, kelle pädevuses on asjaomaste ettevõtjate direktiivi (EL) 2015/849 kohane järelevalve, mõistlik alus laitva arvamuse esitamiseks.

4. Liikmesriigid ei tohi lubada oma pädevatel asutustel võtta kavandatud tehingu kontrollimisel aluseks turu majanduslikke vajadusi.

5. Liikmesriigid avaldavad sellise teabe loetelu, mida on vaja artikli 27k lõike 1 kohase hinnangu andmiseks ja mis tuleb edastada pädevatele asutustele nimetatud artiklis osutatud teate esitamisel. Nõutav teave peab olema kavandatud tehingut arvestades proportsionaalne ja sobiv. Liikmesriigid ei nõua teavet, mis ei ole usaldatavushindamise seisukohalt oluline.

Artikkel 27m

Pädevate asutuste vaheline koostöö

1. Asjaomased pädevad asutused konsulteerivad artiklis 27l mainitud hindamise käigus üksteisega, kui kavandatud tehingu osaliste seas on peale finantssidusrühmade üks järgmistest üksustest:

- (a) krediidasutus, kindlustusandja, edasikindlustusandja, investeerimisühing või fondivalitseja direktiivi 2009/65/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti b mõistes (edaspidi „eurofondi valitseja“), mis on tegevusloa saanud teises liikmesriigis või kavandatava tehingu sektorist erinevas sektoris;
- (b) sellise krediidasutuse, kindlustusandja, edasikindlustusandja, investeerimisühingu või eurofondi valitseja, mis on tegevusloa saanud teises liikmesriigis või kavandatud tehingu sektorist erinevas sektoris, emettevõtja;
- (c) juriidiline isik, kelle kontrolli all on krediidasutus, kindlustusandja, edasikindlustusandja, investeerimisühing või eurofondi valitseja, mis on tegevusloa saanud teises liikmesriigis või kavandatud omandamise sektorist erinevas sektoris.

2. Pädevad asutused edastavad viivitamata üksteisele hindamise seisukohalt olulise teabe. Selleks edastavad pädevad asutused üksteisele küsimise peale kogu asjakohase teabe ning omal algatusel kogu hädavajaliku teabe. Finantssidusrühma pädeva asutuse otsuses tuleb ära näidata kõik kavandatud tehingus osalevate eespool loetletud üksuste eest vastutavate pädevate asutuste seisukohad ja reservatsioonid.

3. Pädevad asutused püüavad oma hindamistegevust kooskõlastada, tagada otsuste põhimõtteühitsuse ning esitavad oma arvamustes teiste kavandatud tehingus finantssidusrühmade üle järelevalvet tegevate pädevate asutuste arvamused või reservatsioonid.

4. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata käesolevas artiklis osutatud pädevate asutuste vahelise konsulteerimise jaoks kindlaks ühised menetlused, vormid ja mallid.

EBA esitab kõnealuse rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

„Artikkel 27n

Teatamiskohustus ja karistused

Liikmesriigid peavad kehtestama nõude, et kui finantssidusrühmad ei anna kavandatud tehingust artikli 27k lõike 1 kohaselt teada enne selle toimumist või on teinud nimetatud artiklis mainitud kavandatud tehingu enne pädevate asutuste heakskiitvat arvamust, peavad pädevad asutused võtma sobivaid meetmeid. Need võivad olla artiklite 65–72 kohased ettekirjutused, sunniraha ja karistused finantssidusrühmade või kavandatud tehingu tulemusena saadud üksuse juhtorgani ja juhtkonna liikmetele.“

- (8) VI jaotis asendatakse järgmisega:

„VI jaotis

KOLMANDA RIIGI ETTEVÕTJA FILIAALIDE

USALDATAVUSJÄRELEVALVE JA SUHTED KOLMANDATE RIIKIDEGA

1. PEATÜKK

Kolmanda riigi ettevõtja filiaalide usaldatavusjärelevalve

I JAGU

ÜLDSÄTTED

Artikkel 47

Kohaldamisala ja mõiste

1. Käesolevas peatükis on sätestatud liikmesriigis alljärgneva tegemise eeskirjad:

- (a) kolmandas riigis asutatud ettevõtja tegevused, mis on loetletud käesoleva direktiivi I lisas;
- (b) kolmandas riigis asutatud ettevõtja tegevused, mis on loetletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis b, kui ettevõtja vastab mõnele mainitud punkti alapunktides i–iii sätestatud kriteeriumile.

2. Kui kolmandas riigis asutatud ettevõtja ei ole krediitiasutus ega ettevõtja, mis vastab lõike 1 punktis b sätestatud kriteeriumidele, kohaldatakse talle liikmesriigis käesoleva direktiivi I lisa punktides 4, 5 ja 7–15 loetletud tegevuste tegemisel erandina punktist 1 direktiivi 2014/65/EL IV peatüki II jaotist.

3. Käesolevas jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) „kolmanda riigi ettevõtja filiaal“ – filiaal, mille on liikmesriigis asutanud:
 - (i) lõikes 1 nimetatud tegevuste tegemiseks ettevõtja, mille peakontor asub kolmandas riigis;
 - ii) krediitiasutus, mille peakontor asub kolmandas riigis;
- (b) „peaettevõtja“ – ettevõtja, kelle peakontor on kolmandas riigis, kes on asutanud liikmesriigis filiaali ning ettevõtja võimalikud vahe- ja kõrgeima tasandi emaettevõtjad.

Artikkel 48
Diskrimineerimiskeeld

Liikmesriigid ei kohalda kolmanda riigi ettevõtja filiaali tegevuse alustamise ega jätkamise suhtes sätteid, millega kaasneks soodsam kohtlemine kui see, mis saab osaks liidu liikmesriigis paikneva peakontoriga finantsinstitutsioonide filiaalidele.

Artikkel 48 a
Kolmanda riigi ettevõtja filiaalide klassifitseerimine

1. Liikmesriigid liigitavad kolmanda riigi ettevõtja filiaali 1. klassi, kui filiaal vastab mõnele järgmistest tingimustest:

- (a) kolmanda riigi ettevõtja filiaali raamatupidamises arvele võetud varade koguväärtus liikmesriigis oli vahetult eelmisel aastasel aruandeperioodil II jao 4. alajao kohaselt esitatud aruannete järgi vähemalt 5 miljardit eurot;
- (b) kolmanda riigi ettevõtja filiaalile lubatud tegevused hõlmavad hoiuste ja muude tagasimakstavate vahendite kaasamist jaeklientidelt;
- (c) kolmanda riigi ettevõtja filiaal ei kvalifitseeru artikli 48b kohaseks filiaaliks.

2. Liikmesriigid liigitavad kolmanda riigi ettevõtja filiaalid 2. klassi, kui need ei vasta ühelegi lõikes 1 sätestatud tingimusele.

3. Pädevad asutused ajakohastavad kolmanda riigi ettevõtja filiaalide klassifikatsiooni järgmiselt:

- (a) kui 1. klassi kuuluv kolmanda riigi ettevõtja filiaal ei vasta enam lõikes 1 sätestatud tingimustele, liigitatakse see kohe 2. klassi;
- (b) kui 2. klassi kuuluv kolmanda riigi ettevõtja filiaal hakkab vastama lõikes 1 sätestatud tingimustele, liigitatakse see kolme kuu pärast 1. klassi.

Artikkel 48b
Kolmanda riigi ettevõtja filiaalide kvalifitseerumise tingimused

1. Kui kolmanda riigi ettevõtja filiaal vastab järgmistele tingimustele, käsitatakse seda käesoleva jaotise seisukohalt kolmanda riigi ettevõtja kvalifitseeruva filiaalina:

- (a) kolmanda riigi ettevõtja filiaali peaettevõtja on asutatud riigis, kus kohaldatakse usaldatavusnõudeid ja järelevalvet sellist kolmanda riigi pangandusjärelevalveraamistikku järgides, mis on käesoleva direktiivi ja määrusega (EL) nr 575/2013 vähemalt samaväärne;
- (b) kolmanda riigi ettevõtja filiaali peaettevõtja järelevalveasutustele kohaldatakse konfidentsiaalsusnõudeid, mis on käesoleva direktiivi VII jaotise 1. peatüki II jaos sätestatutega vähemalt samaväärsed;
- (c) riik, kus kolmanda riigi ettevõtja filiaali peaettevõtja on asutatud, ei ole direktiivi (EL) 2015/849 artikli 9 kohaselt kantud selliste suure riskiga

kolmandate riikide loetellu, kelle rahapesuvastases ja terrorismi rahastamise vastases korras esineb strateegilisi puudusi.

2. Komisjon võib teha rakendusaktides otsuseid selle kohta, kas mingi kolmanda riigi pangandusjärelevalve raamistik vastab käesoleva artikli lõike 1 punktides a ja b sätestatud tingimustele. Seejuures peab komisjon järgima määruse (EL) nr 575/2013 artikli 464 lõike 2 kohast kontrollimenetlust.

3. Enne teises lõikes mainitud otsuse tegemist võib komisjon küsida määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 33 kohaselt EBA-lt abi, et too hindaks kolmanda riigi pangandusjärelevalve raamistikku ja konfidentsiaalsusnõudeid ning koostaks aruande selle kohta, kas raamistik vastab käesoleva artikli lõike 1 punktides a ja b sätestatud tingimustele. EBA avaldab hindamise tulemuse oma veebisaidil.

4. EBA peab avalikku registrit kolmandate riikide ja nende ametiasutuste kohta, mis vastavad lõikes 1 sätestatud tingimustele.

5. Kui pädev asutus saab artikli 48c kohase tegevusloataotluse, hindab ta käesoleva artikli lõikes 1 ja artiklis 48a sätestatud tingimuste alusel, kas liigitada kolmanda riigi ettevõtja filiaal 1. või 2. klassi. Kui asjaomane kolmas riik ei ole käesoleva artikli lõikes 4 mainitud registris, palub pädev asutus komisjonil hinnata käesoleva artikli lõike 2 kohaldamiseks riigi panganduse regulatiivraamistikku ja konfidentsiaalsusnõudeid, kui käesoleva artikli lõike 1 punktis c nimetatud tingimus on täidetud. Pädev asutus liigitab kolmanda riigi ettevõtja filiaali 1. klassi, kuni komisjon ei ole võtnud vastu käesoleva artikli lõike 2 kohast otsust.

II JAGU

TEGEVUSLOA ANDMISE JA REGULATIIVSED NÕUDED

1. ALAJAGU

TEGEVUSLOA ANDMISE NÕUDED

Artikkel 48c

Kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele tegevusloa andmise tingimused

1. Liikmesriigid nõuavad kolmandas riigis asutatud ettevõtjatelt artikli 47 lõikes 1 nimetatud tegevuse alustamiseks nende territooriumil filiaali asutamist. Kolmanda riigi ettevõtja filiaali asutamiseks tuleb saada käesoleva peatüki kohane tegevusluba.

2. Liikmesriigid nõuavad, et igale kolmanda riigi ettevõtja filiaali tegevusloa taotlusele lisataks filiaali tegevuskava, kus on esitatud kavandatud äritegevus, artikli 47 lõikes 1 nimetatud tegevused, organisatsiooniline ülesehitus ja artikli 48h kohased riskikontrollimehhanismid.

3. Kolmanda riigi ettevõtja filiaalile antakse tegevusluba ainult siis, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- (a) filiaal vastab 2. alajaos sätestatud regulatiivsetele miinimumnõuetele;
- (b) tegevuste jaoks, millele peatevõtja liikmesriigis tegevusloa saada tahab, on ta saanud tegevusloa asutamiskorras kolmandas riigis, kus tema üle tehakse ka järelevalvet;
- (c) kolmanda riigi peatevõtja järelevalveasutust on liikmesriigis filiaali asutamise soovist ja lõikes 2 nimetatud dokumentidest teavitatud;
- (d) tegevusloal on sõnaselgelt kirjas, et kolmanda riigi ettevõtja filiaal võib tegutseda vaid asutamiskorras liikmesriigis ega tohi pakkuda ega osutada samu teenuseid piiriülevalt üheski teises liikmesriigis;
- (e) pädev asutus saab järelevalvefunktsiooni täitmiseks kolmanda riigi ettevõtja filiaali peatevõtja järelevalveasutusest peatevõtja kohta igasugust vajalikku teavet ning tulemuslikult kooskõlastada oma järelevalvetevõtte kolmanda riigi järelevalveasutuste tegevusega, eriti peatevõtja, selle konsolideerimisgrupi või kolmanda riigi finantsüsteemi kriisi või finantsprobleemide korral;
- (f) pole mõistlikku alust kahtlustada kolmanda riigi ettevõtja filiaali kasutamist rahapesuks (määratlus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/849 (mis käsitleb finantsüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist) artikli 1 punktis 3), selle võimaldamiseks või terrorismi rahastamiseks (määratlus eelnimetatud direktiivi artikli 1 punktis 5).

Käesoleva lõike punkti e kohaldamisel püüavad pädevad asutused kasutada näidishalduskokkuleppeid, mille EBA on koostanud määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 33 lõike 5 kohaselt.

4. Et hinnata, kas lõike 3 punktis f sätestatud kriteerium on täidetud, konsulteerivad pädevad asutused ametiasutusega, kelle pädevuses on liikmesriigis direktiivi (EL) 2015/849 kohase rahapesuvastase järelevalve tegemine, ning peavad enne kolmanda riigi ettevõtja filiaalile tegevusloa andmist saama kriteeriumi täitmise kohta kirjaliku kinnituse.

5. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata täiendavalt kindlaks:

- (a) teave, mis tuleb kolmanda riigi ettevõtja filiaali tegevusloa taotlemisel esitada pädevatele asutustele (sh lõikega 2 ette nähtud tegevuskava, organisatsiooniline ülesehitus ja juhtimiskord);
- (b) kolmanda riigi ettevõtja filiaalile tegevusloa andmise kord ning käesoleva lõike punkti a kohase teabe esitamise standardvormid ja -mallid;
- (c) tegevusloa andmise tingimused, mida on mainitud lõikes 3.

EBA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 6 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu käesolevas lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

„Artikkel 48d

Kolmanda riigi ettevõtja filiaali tegevusloa andmisest keeldumise ja kehtetuks tunnistamise tingimused

1. Liikmesriigid sätestavad vähemalt järgmised kolmanda riigi ettevõtja filiaali tegevusloa andmisest keeldumise ja kehtetuks tunnistamise tingimused:

- (a) filiaal ei vasta artikli 48c või riikliku õiguse kohastele tegevusloa andmise tingimustele;
- (b) kolmanda riigi filiaali peaettevõtja või selle konsolideerimisgrupp ei vasta neile kolmandas riigis kohaldatavatele usaldatavusnõuetele või on mõistlik alus kahtlustada, et nad ei vasta sellistele nõuetele või rikuvad neid järgmise 12 kuu jooksul.

Käesoleva kõike punkti b kohaldamiseks peavad kolmanda riigi ettevõtja filiaalid andma nimetatud punktis mainitud asjaoludest oma pädevatele asutustele teada.

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, võivad pädevad asutused tunnistada kolmanda riigi ettevõtja filiaalile antud tegevusloa kehtetuks, kui täidetud on mõni järgmistest tingimustest:

- (a) kolmanda riigi ettevõtja filiaal ei ole tegevusluba kasutanud 12 kuu jooksul, sõnaselgelt loobub tegevusloast või pole üle kuue kuu tegutsenud (v.a juhul, kui asjaomane liikmesriik on oma õiguses ette näinud, et sellistel juhtudel tegevusluba aegub);
- (b) kolmanda riigi ettevõtja filiaal on saanud tegevusloa valeandmete esitamisega või muul ebaseaduslikul viisil;
- (c) kolmanda riigi ettevõtja filiaal ei vasta enam (lisa)tingimustele, mille alusel tegevusluba anti;
- (d) ei saa enam kindel olla, et kolmanda riigi ettevõtja filiaal täidab oma võlausaldajatega seotud kohustusi ja eelkõige ei suuda tagada nende varade turvalisust, mille talle on usaldanud hoiustajad;
- (e) kolmanda riigi ettevõtja filiaal vastab ühele muudest tingimustest, mille puhul siseriiklikes õigusaktides on nähtud ette tegevusloa kehtetuks tunnistamine;
- (f) kolmanda riigi ettevõtja filiaal paneb toime mõne artikli 67 lõikes 1 osutatud rikkumise;
- (g) on mõistlikku alust kahtlustada, et kolmanda riigi ettevõtja filiaal, selle peaettevõtja või konsolideerimisgrupp on (olnud) seotud rahapesu või terrorismi rahastamise või nende katsega või on selline risk kasvanud.

3. Et hinnata, kas lõike 2 punktis g sätestatud tingimus on täidetud, konsulteerivad pädevad asutused asutusega, kelle pädevuses on liikmesriigis direktiivi (EL) 2015/849 kohase rahapesuvastase järelevalve tegemine.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks:

- (a) lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimused kolmanda riigi ettevõtja filiaali tegevusloa andmisest keeldumiseks või kehtetuks tunnistamiseks;
- (b) kolmanda riigi ettevõtja filiaali tegevusloa kehtetuks tunnistamise kord;
- (c) käesoleva artikli lõike 1 viimase lõigu kohase teate sisu ja esitamise kord.

EBA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu käesolevas lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

2. ALAJAGU

REGULATIIVSED MIINIMUMNÕUDED

„Artikkel 48e **Tagatiskapitali nõue**

1. Ilma et see piiraks teisi riikliku õiguse kohaseid kapitalinõudeid peavad liikmesriigid nõudma kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt pideva minimaalse tagatiskapitali olemasolu:

- (a) 1. klassi filiaalide puhul 1 % nende keskmistest kohustustest kolmel vahetult eelnenud aastasel aruandeperioodil, mille kohta on esitatud 4. alajao kohased aruanded, aga mitte alla 10 miljoni euro;
- (b) 2. klassi filiaalide puhul 5 miljonit eurot.

2. Kolmanda riigi ettevõtja filiaalid peavad täitma lõikes 1 mainitud minimaalse tagatiskapitali nõuet mõnes järgmises vormis varadega:

- (a) raha või rahasarnased instrumendid;
- (b) liidu liikmesriikide keskvalitsuste või keskpankade emiteeritud võlaväärtpaberid või
- (c) mõni muu instrument, mida kolmanda riigi ettevõtja filiaal saab piiramatult kasutada riskide ja kahju katmiseks kohe nende tekkimisel.

3. Liikmesriigid nõuavad kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt, et need hoiustaksid lõike 2 kohased tagatiskapitali instrumendid tinghoiukontol filiaali asukohaliikmesriigi krediitiasutuses või (kui see on riikliku õiguse kohaselt lubatud) liikmesriigi keskpangas. Tinghoiukontol hoitavad tagatiskapitali instrumendid

panditakse või määratakse tagatiseks kriisilahendusasutusele, et tagada kolmanda riigi ettevõtja filiaali võlausaldajate nõuded. Liikmesriigid sätestavad reeglid, mille kohaselt antakse kriisilahendusasutusele volitused tegutseda käesoleva artikli ja artikli 48g kohaldamisel võlausaldajate usaldusisikuna.

4. EBA koostab määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 kohased suunised, milles täpsustatakse käesoleva artikli lõike 2 punktis c sätestatud nõuet instrumentide kohta, mida saab piiramatult kasutada riskide ja kahju katmiseks kohe nende tekkimisel. EBA annab kõnealused suunised välja hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

„Artikkel 48f **Likviidsusnõuded**

1. Ilma et see piiraks teisi riikliku õiguse kohaseid likviidsusnõudeid, peavad liikmesriigid nõudma kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt vähemalt 30 päeva likviidsete vahendite väljavoolu katmiseks piisavate koormamata ja likviidsete varade pidevat olemasolu.

2. Lõike 1 kohaldamiseks nõuavad liikmesriigid 1. klassi kuuluvatelt kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt määruse (EL) nr 575/2013 I jaotise VI osas ja komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2015/61^{*9} sätestatud likviidsuskatte nõude täitmist.

3. Liikmesriigid nõuavad kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt, et need hoiustaksid käesoleva artikli kohased likviidsed varad tinghoiukontol filiaali asukohaliikmesriigi krediitdiasutuses või (kui see on riikliku õiguse kohaselt lubatud) liikmesriigi keskpangas. Tinghoiukontol hoitavad likviidsed varad panditakse või määratakse tagatiseks kriisilahendusasutusele, et tagada kolmanda riigi ettevõtja filiaali võlausaldajate nõuded. Liikmesriigid sätestavad reeglid, mille kohaselt antakse kriisilahendusasutusele volitused tegutseda käesoleva artikli ja artikli 48g kohaldamisel võlausaldajate usaldusisikuna.

4. Pädevad asutused võivad käesolevas artiklis sätestatud likviidsusnõudest kolmanda riigi ettevõtja kvalifitseeruvate filiaalide puhul loobuda.

^{*9} Komisjoni 10. oktoobri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/61, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediitdiasutuste suhtes kohaldatava likviidsuskatte nõudega (ELT L 11, 17.1.2015, lk 1).

Artikkel 48 g **Kolmanda riigi ettevõtja filiaalide maksejõuetus ja kriisilahendus**

1. Liikmesriigid tagavad, et kui kolmanda riigi ettevõtja filiaal jääb maksejõuetuks või toimub selle direktiivi 2014/59/EL artikli 96 kohane kriisilahendus, oleks kriisilahendusasutustel seaduslikud volitused ja õigus realiseerida käesoleva direktiivi artikli 48e lõike 3 ja artikli 48f lõike 3 kohaselt tinghoiukontol hoitavatest likviidsetest varadest ja tagatiskapitali instrumentidest moodustatud tagatis.

Kriisilahendusasutused arvestavad likviidsete varade ja tagatiskapitali instrumentidega tegelemisel pärast tagatise realiseerimist olemasolevate riiklike õigusnormidega nagu ka järelevalve- ja justiitsvolitustega ning tagavad piisava kooskõlastatuse riiklike haldus- ja õigusasutustega, järgides riiklikku maksejõuetusõigust ja direktiivi 2014/59/EL artiklis 96 sätestatud õhimõtteid.

2. Tinghoiukontole alles jäänud likviidsete varade ja tagatiskapitali instrumentidega, mida lõike 1 kohaselt ei kasutatud, toimitakse kohaldatava riikliku õiguse kohaselt.

Artikkel 48h

Sisemine juhtimissüsteem ja riskikontrollimehhanismid

1. Liikmesriigid nõuavad kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt, et nende äritegevust juhiks liikmesriigis reaalselt vähemalt kaks isikut, kellele tuleb enne saada pädevate asutuste heakskiit. Need isikud peavad olema hea mainega, neil peavad olema oma tööülesannete täitmiseks piisavad teadmised, oskused ja kogemused ning nad peavad pühendama oma tööle piisavalt aega.

2. Liikmesriigid nõuavad 1. klassi kuuluvatelt kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt artiklite 74 ja 75 ning artikli 76 lõike 5 järgimist. Pädevad asutused võivad nõuda kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt kohaliku juhtkomitee loomist, et tagada filiaali piisav juhtimine.

3. Liikmesriigid nõuavad 2. klassi kuuluvatelt kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt artiklite 74 ja 75 järgimist ning artikli 76 lõikes 5 esimeses, teises ja kolmandas lõigus mainitud sisekontrollifunktsioonide olemasolu.

Pädevad asutused võivad 2. klassi kuuluvatelt kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt nende suurusest, sisemisest struktuurist ning nende tegevuste laadist, ulatusest ja keerukusest olenevalt nõuda artikli 76 lõike 5 esimese, teise ja kolmanda lõigu kohaste sisekontrollifunktsioonide juhtide ametisse nimetamist.

4. Liikmesriigid nõuavad kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt selliste aruandlusahelate loomist, millega antakse peaettevõtja juhtorganile aru kõigist olulistest riskidest, riskijuhtimispoliitikast ja nende muutustest, ning asjaomase poliitika nõuetekohaseks järgimise tagamiseks piisavate IKT-süsteemide ja kontrollimehhanismide olemasolu.

5. Liikmeriigid nõuavad, et kolmanda riigi ettevõtja filiaalid jälgiksid ja haldaksid oma tegevuste edasiandmist ning tagaksid, et nende pädevatele asutustele oleks kättesaadav kogu teave, mida need oma järelevalvefunktsiooni täitmiseks vajavad.

6. Liikmesriigid nõuavad kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt, kes tegelevad vastastikuste või grupisiseste tehingutega, et neil oleks piisavad ressursid, mille abil tuvastada ja korralikult juhtida vastaspoole krediidiriske, kui kolmanda riigi ettevõtja filiaali raamatupidamises arvele võetud varadega seotud olulised riskid antakse edasi vastaspoolele.

7. Kui kriitilise tähtsusega või olulised funktsioonid antakse edasi peaettevõtjale, peab kolmanda riigi ettevõtja filiaalide järelevalve eest vastutavatele pädevatele asutustele olema kättesaadav kogu teave, mida neil on oma järelevalvefunktsiooni täitmiseks vaja.

8. Pädevad asutused peavad nõudma, et sõltumatu kolmas pool hindaks perioodiliselt käesolevas artiklis sätestatud nõuete täitmist ning esitaks pädevale asutusele tähelepanekuid ja järeldusi sisaldava hindamisaruande.

9. EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised artikli 74 lõikes 1 mainitud korra, protsesside ja mehhanismide kohaldamise kohta kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele, võttes arvesse käesoleva artikli 74 lõiget 2, ning artikli 75 ja artikli 76 lõike 5 kohaldamise kohta kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev = kuus kuud alates käesoleva muutmisdirektiivi jõustumisest].

„Artikkel 48i

Raamatupidamises arvele võtmise nõuded

1. Liikmesriigid nõuavad kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt sellise registri pidamist, milles on täpselt ja kõikehõlmavalt kirjas kõik varad ja kohustused, mis on seotud filiaali tegevusega liikmesriigis, ning selliste varade ja kohustuste autonoomset haldamist filiaalis. Registris peab olema piisavalt teavet kolmanda riigi ettevõtja filiaali tekitatud riskide ja nende juhtimise kohta.

2. Liikmesriigid nõuavad kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt, et need töötaksid välja lõike 1 kohase registri täitmise ja haldamise poliitika. See peab olema dokumenteeritud ning kolmanda riigi ettevõtja filiaali peatähtsate asjaomase juhtorgani valideeritud. Käesolevas lõikes osutatud poliitikadokument peab sisaldama selgeid registri täitmise põhimõtteid ja selles tuleb välja tuua, kuidas need on kooskõlas kolmanda riigi ettevõtja filiaali äristrateegiaga.

3. Pädevad asutused peavad nõudma, et sõltumatu kolmas pool hindaks perioodiliselt käesolevas artiklis sätestatud nõuete täitmist ning esitaks selle kohta pädevale asutusele tähelepanekuid ja järeldusi sisaldava põhjendatud arvamuse.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, kus on kindlaks määratud registri täitmise kord, mida kolmanda riigi ettevõtja filiaalid peavad käesoleva artikli järgimiseks järgima, eelkõige seoses järgmisega:

- (a) meetodid, mida kolmanda riigi ettevõtja filiaalid peavad järgima, kui nad teevad kindlaks ja dokumenteerivad täpselt ja kõikehõlmavalt kõik varad ja kohustused, mis on seotud filiaali tegevusega liikmesriigis, ning
- (b) konkreetsed toimingud, kuidas teha kindlaks ja dokumenteerida kolmanda riigi ettevõtja filiaalilt pärinevad varad ja kohustused, mis on asjaomase filiaali nimel raamatupidamises arvele võetud või hoiustatud teistes filiaalides või sama konsolideerimisgrupi tütarettevõtjates.

EBA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 6 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

3. ALAJAGU
III JAOTISE KOHASE TEGEVUSLOA NÕUDMISE VOLITUSED JA NÕUDED
SÜSTEEMSELT OLULISTELE FILIAALIDELE

„Artikkel 48j

Tütarettevõtja asutamise nõudmise volitused

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel oleks volitused nõuda kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt III jaotise 1. peatüki kohaselt tegevusloa taotlemist vähemalt järgmistel juhtudel:

- (a) kolmanda riigi ettevõtja filiaal kas on tegelenud või tegeleb sama konsolideerimisgrupi teiste kolmanda riigi ettevõtja filiaalide või tütarettevõtjatest finantsinstitutsioonidega omavahel seotud tegevustega või mõne artikli 47 lõikes 1 mainitud tegevusega teistes liikmesriikides asuvate klientide või vastaspooltega, kuigi see on ELi siseturu reeglitega vastuolus, või
- (b) kolmanda riigi ettevõtja filiaal vastab artikli 131 lõikes 3 sätestatud süsteemse olulisuse kriteeriumidele ja on märkimisväärselt riskiks liidu või oma asutamisliikmesriigi finantsstabiilsusele.

2. Pädevad asutused peavad enne lõikes 1 mainitud otsuse tegemist konsulteerima nende liikmesriikide pädevate asutustega, kus asuvad asjaomase kolmanda riigi konsolideerimisgrupi teised filiaalid ja tütarettevõtjatest finantsinstitutsioonid.

Kui pädevad asutused kokkuleppele ei jõua, võivad kolmanda riigi konsolideerimisgrupi pädevad asutused teistes liikmesriikides pöörduda EBA poole, kes tegeleb määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 19 kohase lepitamisega. EBA teeb otsuse ühe kuu jooksul alates tema poole pöördumisest ning asjaomase kolmanda riigi ettevõtja filiaali pädev asutus ootab oma otsuse tegemisega EBA otsuse saamiseni.

Asjaomase kolmanda riigi filiaali pädev asutus teeb oma otsuse lõikes 1 mainitud EBA otsust järgides.

3. Enne kolmanda riigi ettevõtja filiaalile käesoleva artikli lõike 1 punkti a kohase nõude esitamist küsib pädev asutus EBA-lt nimetatud punkti asjaomasele filiaalile kohaldamise kohta määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 kohase soovitus.

4. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, kus on kindlaks määratud artikli 131 lõikes 3 nimetatud süsteemse olulisuse kriteeriumid kolmanda riigi ettevõtja filiaalide puhul käesoleva artikli lõike 1 punkti b ja artikli 48k kohaldamiseks. EBA arvestab alljärgnevaga:

- (a) kolmanda riigi ettevõtja filiaali osutatavate teenuste ja tehtavate tehingute laad (eriti see, kas filiaal osutab neid teenuseid väga kitsale klientide ringile või teeb neid tehinguid väga kitsa vastaspoolte ringiga);
- (b) kolmanda riigi ettevõtja filiaali struktuuri, korralduse ja ärimudeli keerukus;

- (c) kolmanda riigi ettevõtja filiaali ning selle asutamisjärgse liikmesriigi ja liidu finantssüsteemi vastastikuse seotuse määr;
- (d) kolmanda riigi ettevõtja filiaali osutatavate teenuste, tehtavate tehingute või pakutava finantstaristu asendatavus;
- (e) kolmanda riigi ettevõtja filiaali turuosa asutamisliikmesriigis ja liidus seoses filiaali kõigi pangandusvarade, osutatavate teenuste ja tehtavate tehingutega;
- (f) kolmanda riigi ettevõtja filiaali tegevuse peatamise või lõpetamise tõenäoline mõju süsteemsele likviidsusele või makse-, kliiringu- ja arveldussüsteemidele filiaali asutamisliikmesriigis ja liidus;
- (g) kolmanda riigi ettevõtja filiaali tegevuse peatamise või lõpetamise tõenäoline mõju filiaali asutamisliikmesriigis ja liidus kriitilisi funktsioone täitvatele grupisisestele teenustele või grupisisestele rahastamislepingutele;
- (h) kolmanda riigi ettevõtja filiaali piiriülene tegevus oma peaettevõtjaga ja teistes kolmandates riikides asuvate vastaspooltega;
- (i) kolmanda riigi ettevõtja filiaali roll ja tähtsus teenuste ja tehingute seisukohast, mida osutab ja teeb filiaali asutamisliikmesriigis ja liidus kolmanda riigi konsolideerimisgrupp;
- (j) kolmanda riigi ettevõtja filiaali kaudu toimuva kolmanda riigi konsolideerimisgrupi äritegevuse maht võrrelduna äritegevusega, mida teevad filiaali asutamisliikmesriigis ja liidus sama konsolideerimisgrupi tütarettevõtjatest finantsinstitutsioonid;
- (k) kas kolmanda riigi ettevõtja filiaal on artikli 48b kohaselt kvalifitseeruv.

EBA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

„Artikkel 48k

Süsteemse olulisuse hindamine ja nõuded süsteemselt oluliste kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele

1. Kolmanda riigi sama konsolideerimisgrupi filiaale tuleb liidus hinnata käesoleva artikli lõike 2 kohaselt, kui nende raamatupidamises arvele võetud vara kogusumma on liidus 4. alajao kohaste aruannete alusel vähemalt 30 miljardit eurot kas:

- (a) kolmel vahetult eelnenud aastasel aruandeperioodil keskmiselt või
- (b) viiest vahetult eelnenud aruandeperioodist vähemalt kolmel absoluutarvudes.

2. Pädevad asutused peavad hindama, kas lõikes 1 mainitud kolmanda riigi ettevõtja filiaalid on nende asutamisliikmesriigis ja liidus süsteemselt olulised. Selleks

hindavad pädevad asutused, kas kolmanda riigi ettevõtja filiaalid vastavad artikli 48j lõikes 4 ja artikli 131 lõikes 3 sätestatud süsteemse olulisuse kriteeriumidele.

3. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud süsteemse olulisuse hindamist peab tegema üks järgmistest:

- (a) kui liidus tegutsevale kolmanda riigi konsolideerimisgrupile kohaldub artikkel 111, siis sellise konsolideerimisgrupi üle konsolideeritud järelevalve tegija, järgides nimetatud artiklit;
- (b) kui artikkel 111 liidus tegutsevale kolmanda riigi konsolideerimisgrupile ei kohaldu, siis pädev asutus, mis saaks nimetatud artikli alusel selle konsolideerimisgrupi üle konsolideeritud järelevalve tegijaks, kui selle konsolideerimisgrupi filiaale käsitatakse tütarettevõtjatest finantsinstitutsioonidena;
- (c) kui kolmanda riigi konsolideerimisgrupil on filiaalid ja tütarettevõtjatest finantsinstitutsioonid vaid ühes liikmesriigis, siis selle liikmesriigi pädev asutus, või
- (d) EBA, kui kolm kuud pärast sellise aastase aruandeperioodi algust, mis järgneb vahetult viimasele aastasele aruandeperioodile, mis tekitas käesoleva artikli lõike 1 kohase hindamise kohustuse:
 - (i) ükski punktides a, b ja c nimetatud pädev asutus ei ole hindamist alustanud, või
 - ii) pädevat asutust, kes oleks punkti b kohaselt konsolideeritud järelevalve tegija, ei ole välja selgitatud.

Punktides a ja b nimetatud pädevad asutused, kes tegutsevad juhtiva pädeva asutusena, ja EBA peavad hindamisel tegema täielikku koostööd kõigi asjaomaste pädevate asutustega. Viimased abistavad juhtivat pädevat asutust või EBAd ja annavad talle kõik vajalikud dokumendid. Asjaomased pädevad asutused tähendab siin kõiki pädevaid asutusi, kes vastutavad asjaomase kolmanda riigi konsolideerimisgrupi liidus asutatud filiaalide ja tütarettevõtjatest finantsinstitutsioonide järelevalve eest.

Enne süsteemse olulisuse hindamist peab juhtiv pädev asutus, punktis c nimetatud pädev asutus või EBA kolmanda riigi konsolideerimisgrupi ära kuulama ning määrama talle dokumentide ja kirjalike seisukohtade esitamiseks mõistliku aja.

4. Juhtiv pädev asutus peab lõike 2 kohase hindamise valmis saama ja hindamisaruande esitama hiljemalt kuus kuud pärast sellise aastase aruandeperioodi algust, mis järgneb vahetult viimasele aastasele aruandeperioodile, mis tekitas lõike 1 kohase hindamise kohustuse. Kui lõike 3 kohaselt teeb hindamise EBA, algab selle ajavahemiku arvestamine päevast, mil EBA sai hindamise eest vastutavaks. Aruandes esitatakse alljärgnev:

- (a) asjaomaste kolmanda riigi ettevõtja filiaalide süsteemse olulisuse hinnang, kus on selge põhjalik analüüs lõikes 2 mainitud süsteemse olulisuse kriteeriumide alusel ja juhtiva pädeva asutuse või EBA järeldus;

- (b) kui juhtiv pädev asutus või EBA jõuab järeldusele, et kolmanda riigi ettevõtja filiaalid on süsteemselt olulised, siis otsuse eelnõu, millega kas:
- (i) nõutakse, et asjaomased kolmanda riigi ettevõtja filiaalid taotleksid III jaotise 1. peatüki kohast tegevusluba;
 - ii) nõutakse, et kolmanda riigi ettevõtja filiaalid korraldaksid liidus oma varad või tegevuse ümber nii, et nad ei kvalifitseeruks käesoleva artikli lõike 2 kohaselt süsteemselt oluliseks filiaaliks;
 - iii) kehtestatakse kolmanda riigi konsolideerimisgrupi filiaalidele või tütarettevõtjate finantsinstitutsioonidele liidus vastavalt artikli 48p või VII jaotise 2. peatüki IV jao kohased lisanõuded;
 - iv) ei kehtestata alapunktides i–iii sätestatud nõudeid kuni 12 kuu pikkuseks edasilükkamisperioodiks ja nähakse ette, et kolmanda riigi ettevõtja filiaale tuleb enne kõnealuse perioodi lõppu uuesti hinnata.
- (c) punktis b nimetatud otsuse eelnõu põhjendused: põhjalik selgitus, kuidas otsus tugineb punktis a nimetatud hindamisele.

Juhtiv pädev asutus või EBA esitab punkti b alapunktis iv mainitud otsuse eelnõu ainult siis, kui suudab põhjendada, et käesoleva artikli kohaste nõuete kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele kohaldamata jätmine ei suurendaks kõnealuses alapunktis osutatud edasilükkamisperioodil märkimisväärselt riski, mida need filiaalid kujutavad liidu või liikmesriikide finantsstabiilsusele ja turu usaldusväärsusele.

Viiteid käesolevas artiklis osutatud juhtivale pädevale asutusele käsitatakse viidetena lõike 3 punktis c nimetatud pädevale asutusele. Kui pädev asutus peab avaldama käesolevas lõikes sätestatud aruande, jõustub selles sisalduv otsus sellest kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele teada andmise päeval. Pädev asutus teavitab otsusest ka EBAd.

5. Juhtiv pädev asutus või EBA esitab lõikes 5 mainitud aruande asjaomastele pädevatele asutustele. Juhtiv pädev asutus ja asjaomased pädevad asutused annavad endast parima, et jõuda aruande ja (asjakohasel juhul) otsuse eelnõu suhtes ühisele otsusele konsensuslikult ja aruande edastamisele järgneva kolme kuu jooksul.

Kui pädevad asutused esimeses lõigus mainitud kolme kuu jooksul konsensussele ei jõua, tehakse ühine otsus neljandal kuul häälteenamuse alusel. Selleks on pädevatel asutustel järgmised hääled:

- (a) igal pädeval asutusel (sh juhtival) on nii suur protsent häälest kui suur on tema järelevalve all oleva kolmanda riigi konsolideerimisgrupi varade protsent selle konsolideerimisgrupi varadest kogu liidus, aga järgida tuleb ka punkti b;
- (b) juhtiva pädeva asutuse häälte protsenti suurendatakse 25 %ni, kui see protsent ei tulnud täis punkti a alusel;
- (c) kui juhtiva pädeva asutuse häälte protsenti on punkti b kohaselt suurendatud 25 %ni, korrigeeritakse ülejäänud pädevate asutuste häälte protsente nii, et nende summa võrduks 75 %ga.

Punkti a kohaldamiseks võetakse arvesse kolmanda riigi konsolideerimisgrupi filiaalides ja tütarettevõtjatest finantsinstitutsioonides olevaid varasid.

Vastuvõetud otsus jõustub päeval, mil sellest teavitati asjaomaseid kolmanda riigi ettevõtja filiaale. Ühisest otsusest teavitatakse ka EBAd.

6. Kolmanda riigi ettevõtja filiaalidel on pärast otsuse käesoleva artikli lõike 5 või 6 kohast jõustumist aega selle täitmiseks kolm kuud.

Kui kolmanda riigi ettevõtja filiaalid peavad taotlema III jaotise 1. peatüki kohaselt finantsinstitutsiooni tegevusluba, kehtib nende tegevusluba ajutiselt kuni esimeses lõigus mainitud aja lõpuni või finantsinstitutsiooni tegevusloa andmise menetluse lõpuni. Kolmanda riigi ettevõtja filiaalid võivad paluda pädevalt asutuselt esimese lõigus mainitud kolmekuulise tähtaja pikendamist, kui nad suudavad nõude täitmise aja pikendamise vajadust põhjendada.

Kui lõikes 1 mainitud lävi saavutatakse eri filiaalide varade koondamisel, võivad pädevad asutused kehtestada käesolevas lõigus mainitud nõude, vähendades varade suurusjärku nii palju, et kolmanda riigi ettevõtja filiaalide raamatupidamisse liidus jäänud varade kogusumma on alla 30 miljardi euro.

7. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, kus on kindlaks määratud käesoleva direktiivi artikli 111 tõlgendamise reeglid käesoleva artikli lõike 3 punktis b mainitud hüpoteetilise konsolideeritud järelevalve tegija väljaselgitamiseks.

EBA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

4. ALAJAGU

ARUANDLUSNÕUDED

Artikkel 48 l

Regulatiiv- ja finantsandmed ning peaettevõtja andmed

1. Liikmesriigid nõuavad kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt, et nad esitaksid oma pädevatele asutustele teabe alljärgneva kohta:

- (a) artikli 48i kohaselt nende raamatupidamises kajastatud varad ja kohustused, mis on liigendatud järgmiselt:
 - (i) suurimad bilansilised varad ja kohustused liigitatuna sektorite ja vastaspooleliikide kaupa (sh eelkõige finantssektoriga seotud riskipositsioonid);

- ii) märkimisväärsed riskipositsioonid ja kontsentreerunud rahastusallikad konkreetsete vastaspoollelikide kaupa;
- iii) märkimisväärsed sisetehingud peaettevõtja ja tema konsolideerimisgrupi liikmetega;
- (b) kolmanda riigi ettevõtja filiaali vastavus käesoleva direktiivi kohastele nõuetele;
- (c) kolmanda riigi ettevõtja filiaali hoiustajate jaoks kehtiv hoiuste kindlustamise kord vastavalt direktiivi 2014/49 artikli 15 lõigetele 2 ja 3 (esitatakse üks kord);
- (d) kolmanda riigi ettevõtja filiaalile liikmesriigis selle õiguse alusel kohaldatavad regulatiivsed lisanõuded.

Kolmanda riigi ettevõtja filiaalid järgivad punkti a kohases varade ja kohustuste aruandluses määruse (EÜ) nr 1606/2002^{*10} artikli 6 lõikes 2 sätestatud korras vastu võetud rahvusvahelisi raamatupidamisstandardeid või liikmesriigis üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtteid.

2. Liikmesriigid nõuavad kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt, et nad esitaksid oma peaettevõtja kohta pädevatele asutustele järgmise teabe:

- (a) koondteave varade ja kohustuste kohta, mis on liidus peaettevõtja konsolideerimisgrupi teiste filiaalide ja tütarettevõtjate raamatupidamises arvele võetud või nende käsutuses (perioodiliselt);
- (b) peaettevõtja vastavus kohaldatavatele usaldatavusnõuetele individuaalselt ja konsolideeritud alusel (perioodiliselt);
- (c) märkimisväärsed peaettevõtja järelevalve otstarbelised kontrollid ja hindamised ning neile järgnenud järelevalveotsused (sihtotstarbeliselt);
- (d) peaettevõtja finantsseisundi taastamise kavad ja konkreetsed meetmed, mida võidakse kolmanda riigi ettevõtja filiaali puhul nende kavade kohaselt rakendada ning kavade ajakohastatud ja muudetud versioonid;
- (e) peaettevõtja äristrateegia seoses kolmanda riigi ettevõtja filiaaliga ja selle muudetud versioonid;
- (f) teenused, mida peaettevõtja osutab käesoleva direktiivi artikli 21c kohaselt pöördpakkumise tulemusena liidus asutatud või asuvatele võrdsetele vastaspooltele või kutselistele klientidele direktiivi 2014/65/EL II lisa 1. jao tähenduses.

3. Käesolevas artiklis sätestatud aruandluskohustused ei takista pädevatel asutustel kehtestamast kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele täiendavaid sihtotstabelisi aruandluskohustusi, kui asutuse arvates on lisateavet vaja filiaali või selle peaettevõtja tegevusest või finantsseisundist põhjaliku ülevaate saamiseks, filiaali või selle peaettevõtja vastavuse kontrollimiseks ja kohaldatava õiguse järgimise tagamiseks.

*10 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1606/2002 rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta (EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1).

Artikkel 48 m

Standardvormid ja -mallid ning aruandlussagedus

1. EBA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et määrata artikli 48l kohase teabe esitamiseks kindlaks ühtsed vormid, määratlused, IT-lahendused ja aruandlussagedus.

Esimeses lõigus osutatud aruandlusnõuded peavad olema kolmanda riigi ettevõtja filiaalide 1. või 2. klassi kuulumisele vastavad.

EBA esitab kõnealuse rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 6 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

2. Käesolevas artiklis mainitud regulatiiv- ja finantsandmed peavad 1. klassi filiaalid esitama vähemalt korra poolaastas ja 2. klassi filiaalid vähemalt korra aastas.

3. Pädevad asutused võivad kolmanda riigi ettevõtja kvalifitseeruvate filiaalide puhul kas osaliselt või täielikult loobuda artikli 48l lõike 3 kohase teabe esitamisest peaettevõtja kohta, kui pädev asutus saab sellise teabe otse asjaomase kolmanda riigi järelevalveasutustelt.

III JAGU

JÄRELEVALVE

„Artikkel 48n

Kolmanda riigi ettevõtja filiaalide järelevalve ja järelevalvealane kontrolliprogramm

1. Liikmesriigid nõuavad, et pädevad asutused järgisid kolmanda riigi ettevõtja filiaalide järelevalves käesolevat jagu ja (*mutatis mutandis*) VII jaotist.

2. Pädevad asutused kohaldavad artiklis 99 mainitud järelevalvealast kontrolliprogrammi ka kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele.

Järelevalvealane läbivaatamine ja hindamine

1. Liikmesriigid nõuavad, et pädevad asutused vaataksid läbi korra, strateegiad, protsessid ja mehhanismid, mida kolmanda riigi ettevõtja filiaalid rakendavad käesoleva direktiivi ja võimalike riiklike regulatiivsete lisanõuete järgimiseks.
2. Lõikes 1 osutatud läbivaatamisele tuginedes hindavad pädevad asutused, kas kord, strateegiad, protsessid ja mehhanismid, mida kolmanda riigi ettevõtja filiaalid rakendavad, ning nende tagatiskapital ja likviidsus tagavad nende oluliste riskide usaldusväärse juhtimise ja katmise ning filiaali elujõulisuse.
3. Pädevad asutused teevad lõigetes 1 ja 2 mainitud läbivaatamise ja hindamise proportsionaalsuse põhimõtet järgides, nagu artikli 143 lõike 1 punkti c kohaselt avaldatud. Täpsemalt kehtestavad pädevad asutused lõikes 1 mainitud läbivaatamise sageduse ja põhjalikkuse, mis on proportsionaalne kolmanda riigi ettevõtja filiaali kuulumisega kas 1. või 2. klassi ja milles on arvestatud teisi asjaomaseid kriteeriume, nagu filiaali tegevuse laad, ulatus ja keerukus.
4. Kui pädevatel asutustel on läbivaatamise, eelkõige kolmanda riigi ettevõtja filiaali juhtimiskorra, ärimudeli või tegevuse hindamise käigus mõistlikku alust kahtlustada, et kõnealune filiaal oli või on segatud rahapessu või terrorismi rahastamisse, on tehtud nende katse või on selleks olemas suurenenud risk, teavitab pädev asutus sellest viivitamata EBA-d ning filiaali üle kooskõlas direktiiviga (EL) 2015/849 järelevalvet tegevat asutust. Rahapessu või terrorismi rahastamise riski suurenemise korral teevad pädev asutus ja filiaali üle kooskõlas direktiiviga (EL) 2015/849 järelevalvet tegev asutus omavahel koostööd ning teavitavad oma ühisest hinnangust viivitamata EBA-d. Pädev asutus võtab vajaduse korral käesoleva direktiivi kohaseid meetmeid, mis võivad hõlmata kolmanda riigi ettevõtja filiaali tegevusloa kehtetuks tunnistamist artikli 48d lõike 2 punkti g kohaselt.
5. Pädevad asutused, rahapessu andmebürood ja kolmanda riigi ettevõtja filiaalide üle järelevalvet tegevad asutused teevad oma pädevuste piires tihedat koostööd ja jagavad omavahel käesoleva direktiivi seisukohalt olulist infot, kui selline koostöö ja teabevahetus ei kahjusta käimasolevat tõendite kogumist, uurimist või menetlust kooskõlas selle liikmesriigi kriminaal- või haldusõigusega, kus asub pädev asutus, rahapessu andmebüroo või kolmanda riigi ettevõtja filiaalide üle järelevalvet tegev asutus. EBA võib aidata lahendada käesoleva artikli kohase järelevalve koordineerimisega seotud erimeelsusi kolmanda riigi ettevõtja filiaale direktiivi (EL) 2015/849 kohast järelevalvet tegevate asutuste ja pädevate asutuste vahel omal algatusel. Sellisel juhul järgib EBA määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 19 lõiget 1.
6. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata täiendavalt kindlaks:
 - (a) ühtne kord ja metoodika käesolevas artiklis mainitud järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise ning oluliste riskide hindamise jaoks;
 - (b) käesoleva artikli lõikes 5 osutatud ametiasutuste vahelise koostöö ja teabevahetuse mehhanismid rahapesuvastaste reeglite tõsiste rikkumiste avastamiseks.

Punktis a nimetatud kord ja metoodika peavad olema proportsionaalsed kolmanda riigi ettevõtja filiaali kuulumisega kas 1. või 2. klassi ja neis peab olema arvestatud teisi asjaomaseid kriteeriume, nagu filiaali tegevuse laad, ulatus ja keerukus.

EBA esitab kõnealuse regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

„Artikkel 48p

Järelevalvemeetmed ja -volitused

1. Pädevad asutused nõuavad, et kolmanda riigi ettevõtja filiaalid võtaksid varakult vajalikud meetmed, tagamaks, et:

- (a) kolmanda riigi ettevõtja filiaalid täidavad nõudeid, mida nende suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi ja siseriikliku õiguse alusel, või taastavad olukorra, kus need nõuded on täidetud; ning
- (b) kolmanda riigi ettevõtja filiaalide olulised riskid on kaetud ja juhitud usaldusväärselt ja piisavalt ning need filiaalid on jätkuvalt elujõulised.

2. Lõike 1 kohaldamiseks peavad pädevatel asutustel olema vähemalt volitused nõuda kolmanda riigi ettevõtja filiaalidelt, et:

- (a) neil oleks artiklis 48e sätestatud miimumnõuetest suurem tagatiskapital või täiendavate kapitalinõuete täitmiseks vajalik tagatiskapital. Selline lisatagatiskapital, mis kolmanda riigi ettevõtja filiaalil peab käesoleva punkti kohaselt olema, peab vastama artiklis 48e sätestatud nõudele;
- (b) nad vastaksid peale artiklis 48f sätestatud nõude ka teistele konkreetsetele likviidsusnõuetele. Täiendavad likviidsed varad, mis kolmanda riigi ettevõtja filiaalil peavad käesoleva punkti kohaselt olema, peavad vastama artiklis 48f sätestatud nõuetele;
- (c) nad tugevdaksid oma juhtimise, riskiohje või raamatupidamise korda;
- (d) nad piiraksid oma (äri)tegevust ja vastaspooli;
- (e) nad vähendaksid oma tegevuse, toodete ja süsteemidega seonduvaid riske (sh edasi antud tegevused) ning lõpetaksid nende tegevuste tegemise või toodete pakkumise;
- (f) nad täidaksid artikli 48l lõike 3 kohaseid täiendavaid aruandlusnõudeid või esitaks aruandeid sagedamini;
- (g) nad avalikustaks teatavat infot.

Pädevate asutuste ja järelevalvekolleegiumide koostöö

1. Ühe ja sama konsolideerimisgrupi filiaalide ja tütarettevõtjatest finantsinstitutsioonide üle järelevalvet tegevad pädevad asutused peavad tegema tihedat koostööd ja jagama omavahel teavet. Pädevatel asutustel peab olema artikli 115 kohane kirjalik kooskõlastus- ja koostöökord.

2. Lõike 1 kohaldamiseks peab 1. klassi kuuluvate kolmanda riigi ettevõtja filiaalide üle tegema põhjalikku järelevalvet artikli 116 kohane järelevalvekolleegium, järgides järgmisi nõudeid:

- (a) kui kolmanda riigi konsolideerimisgrupi tütarettevõtjatest finantsinstitutsioonide jaoks on loodud järelevalvekolleegium, peab see tegelema ka sama konsolideerimisgrupi 1. klassi kuuluvate filiaalidega;
- (b) kui kolmanda riigi konsolideerimisgrupil on 1. klassi filiaale mitmes liikmesriigis, aga sel ei ole liidus mitte ühtegi tütarettevõtjast finantsinstitutsiooni, millele kohaldub artikkel 116, luuakse järelevalvekolleegium selliste 1. klassi filiaalide jaoks;
- (c) kui kolmanda riigi konsolideerimisgrupil on 1. klassi filiaale mitmes liikmesriigis või vähemalt üks selline filiaal ja liidus ka üks või mitu tütarettevõtjast finantsinstitutsiooni, millele ei kohaldu artikkel 116, luuakse järelevalvekolleegium selliste filiaalide ja tütarettevõtjate jaoks.

3. Lõike 2 punktide b ja c kohaldamisel peab olema üks juhtiv pädev asutus, kes täidab artikli 116 kohase konsolideeritud järelevalvet tegeva asutuse rolli. Selliseks juhtivaks pädevaks asutuseks saab selle liikmesriigi pädev asutus, mille kolmanda riigi ettevõtja filiaali raamatupidamises arvele võetud varade väärtus on kõige suurem.

4. Peale artiklis 116 sätestatud ülesannete täitmise teevad järelevalvekolleegiumid järgmist:

- (a) koostavad kolmanda riigi konsolideerimisgrupi liidusisese struktuuri ja tegevuse aruande ning ajakohastavad seda igal aastal;
- (b) jagavad teavet artiklis 48o mainitud järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise tulemuste kohta;
- (c) püüavad kooskõlastada artiklis 48p osutatud järelevalvemeetmete ja -volituste kasutamist.

5. Järelevalvekolleegium tagab sobiva kooskõlastamise ja koostöö asjaomaste kolmanda riigi järelevalveasutustega (kui asjakohane).

6. EBA aitab edendada ja jälgida käesolevas artiklis osutatud järelevalvekolleegiumide tõhusat, tulemuslikku ja põhimõtteühtset toimimist kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 21.

7. EBA töötab välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et määrata kindlaks:

- (a) käesoleva artikli lõike 1 kohaldamiseks vajalikud koostöömehhanismid ja pädevate asutuste vaheliste kokkulepete näidiste projektid ning
- (b) järelevalvekolleegiumide toimimise tingimused käesoleva artikli lõigete 2–6 kohaldamiseks.

EBA esitab kõnealuse tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

„Artikkel 48r
Aruandlus EBA-le

Pädevad asutused teavitavad EBA-d järgnevalt:

- (a) kõik kolmanda riigi ettevõtja filiaalidele antud tegevusload ja nende hilisemad muudatused;
- (b) tegevusloa saanud kolmanda riigi ettevõtja filiaali raamatupidamises arvele võetud varad ja kohustused kokku (nagu nende perioodilistes aruannetes kirjas);
- (c) mis nime kannab kolmanda riigi konsolideerimisgrupp, kuhu filiaal kuulub.

EBA avaldab oma veebisaidil kõikide liidus käesoleva jaotise kohaselt tegevusloa saanud kolmanda riigi ettevõtja filiaalide loetelu, märkides ära ka liikmesriigid, kus neil on luba tegutseda.

2. PEATÜKK

Suhted kolmandate riikidega

Artikkel 48s

Konsolideeritud järelevalve alane koostöö kolmandate riikide järelevalveasutustega

1. Liit võib sõlmida ühe või mitme kolmanda riigiga kokkuleppeid järgmiste üksuste konsolideeritud järelevalve kohta:

- (a) finantsinstitutsioonid, mille emaettevõtjate peakontorid on kolmandas riigis;
- (b) kolmandas riigis asuvad finantsinstitutsioonid, mille emaettevõtjate (olgu need siis finantsinstitutsioonid, finantsvaldusettevõtjad või segafinantsvaldusettevõtjad) peakontorid on liidus.

2. Lõikes 1 osutatud kokkulepetega püütakse eelkõige tagada, et:

- (a) liikmesriikide pädevatele asutustele on kättesaadav vajalik teave, et teha konsolideeritud finantsseisundil põhinevat järelevalvet liidus asuvate finantsinstitutsioonide, finantsvaldusettevõtjate ja segafinantsvaldusettevõtjate üle, mille tütarettevõtjad on kolmandas riigis asuvad finantsinstitutsioonid või finantseerimisasutused või millele kuulub osalus neis;
- (b) kolmandate riikide järelevalveasutustele on kättesaadav vajalik teave, et teha järelevalvet emaettevõtjate üle, mille peakontorid on nende territooriumil ja mille tütarettevõtjatest finantsinstitutsioonid on ühes või mitmes liikmesriigis asuvad finantsinstitutsioonid või finantseerimisasutused või millele kuulub osalus neis, ning
- (c) EBA saab liikmesriikide pädevatelt asutustelt kolmandate riikide ametiasutustelt saadud teavet määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 35 kohaselt.

3. Ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artikli 218 kohaldamist, kontrollib komisjon Euroopa panganduskomitee abiga lõikes 1 osutatud läbirääkimiste tulemusi ja nendest tulenevat olukorda.

4. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 33 alusel abistab EBA komisjoni käesoleva artikli kohaldamisel.“

- (9) Artiklid 65 ja 66 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 65

Halduskaristused, sunniraha ja muud haldusmeetmed

1. Ilma et see piiraks pädevate asutuste järelevalvevolitusi, millele on osutatud artiklis 64, ja liikmesriikide õigust näha ette ja määrata kriminaalkaristusi, sätestavad liikmesriigid käesoleva direktiivi üle võtmiseks vastu võetud siseriiklike õigusnormide ja määruse (EL) nr 575/2013 rikkumise eest kohaldatavad halduskaristused, sunniraha ja muud haldusmeetmed ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Halduskaristused, sunniraha ja muud haldusmeetmed peavad olema toimivad, proportsionaalsed ja heidutavad.

2. Liikmesriigid tagavad, et kui finantsinstitutsioonide, finantsvaldusettevõtjate ja segafinantsvaldusettevõtjate suhtes kohaldatakse lõikes 1 osutatud kohustusi, võib käesoleva direktiivi üle võtmiseks vastu võetud siseriiklike õigusnormide või määruse (EL) nr 575/2013 rikkumise korral kohaldada siseriiklikus õiguses sätestatud tingimustel halduskaristusi, sunniraha ja muid haldusmeetmeid juhtorgani liikmete suhtes ning teiste füüsiliste isikute suhtes, kes on siseriikliku õiguse kohaselt rikkumise eest vastutavad.

3. Sunniraha kohaldamine ei tohi takistada pädevatel asutustel määrata sama rikkumise eest halduskaristusi.

4. Pädevatele asutustele tuleb anda kõik nende ülesannete täitmiseks vajalikud teabe kogumise ja uurimisvolitused. Need peavad sisaldama järgmist:

- (a) volitused nõuda, et järgmised füüsilised või juriidilised isikud esitaksid kogu teabe, mis on vajalik pädevate asutuste ülesannete täitmiseks (sh korrapärase

ajavahemike tagant ja kindlaksmääratud kujul esitatav teave järelevalve või sellega seotud statistilistel eesmärkidel):

- (i) asjaomases liikmesriigis asutatud finantsinstitutsioonid;
 - ii) asjaomases liikmesriigis asutatud finantsvaldusettevõtjad;
 - iii) asjaomases liikmesriigis asutatud segafinantsvaldusettevõtjad;
 - iv) asjaomases liikmesriigis asutatud segavaldusettevõtjad;
 - (v) alapunktides i–iv osutatud üksustesse kuuluvad isikud;
 - vi) isikud, kellele alapunktides i–iv osutatud üksused on edasi andnud tegevusfunktsioonid või tegevused;
- (b) volitused teha kõiki vajalikke uurimistoiminguid iga asjaomases liikmesriigis asutatud või asuva punkti a alapunktides i–vi osutatud isiku suhtes, kui on vaja täita pädevate asutuste ülesandeid, sealhulgas:
- (i) nõuda dokumentide esitamist;
 - ii) uurida punkti a alapunktides i–vi osutatud isikute raamatupidamis- ja muid dokumente ning teha neist koopiaid ja väljavõtteid;
 - iii) saada punkti a alapunktides i–vi osutatud isikutelt, nende esindajatelt või personalilt kirjalikke või suulisi selgitusi;
 - iv) küsitleda uurimise esemega seotud teabe saamiseks kõiki teisi isikuid, kes annavad selleks nõusoleku, ning
 - (v) volitused teha vastavalt liidu õiguses sätestatud muudele tingimustele punkti a alapunktides i–vi osutatud juriidiliste isikute tööruumides ja muude konsolideeritud järelevalvega hõlmatud ettevõtjate ruumides vajalikke inspekteerimisi, kui pädev asutus teeb konsolideeritud järelevalvet, tingimusel et asjaomaseid pädevaid asutusi teavitatakse sellest ette. Kui inspekteerimiseks on riikliku õiguse kohaselt vaja õigusasutuse luba, siis esitatakse taotlus sellise loa saamiseks.

5. Kui liikmesriigi õigussüsteemis ei ole haldustrahve ette nähtud, võib käesolevat artiklit kohaldada erandina lõikest 1 sellisel viisil, et trahvimise algatab pädev järelevalveasutus ning selle määravad õigusasutused, tagades seejuures, et need õiguskaitsevahendid on tulemuslikud ja pädevate asutuste määratud halduskaristustega samaväärse mõjuga. Igal juhul peavad määratavad karistused olema toimivad, proportsionaalsed ja heidutavad. Need liikmesriigid teavitavad komisjoni oma käesoleva lõike kohaselt vastuvõetavatest õigusnormidest [Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: käesoleva muutmisdirektiivi ülevõtmise kuupäevaks] ning viivitamata kõigist hilisematest nende muutmise seadustest või muudatustest.

Artikkel 66

Halduskaristused, sunniraha ja muud haldusmeetmed tegevusloa saamise, olulise

osaluse omandamise või võõrandamise, oluliste varade ja kohustuste üleandmise, ühinemise või jagunemise nõuete rikkumise eest

1. Liikmesriigid tagavad, et nende õigus- ja haldusnormidega oleks ette nähtud halduskaristused, sunniraha ja muud haldusmeetmed vähemalt seoses järgnevaga:

- (a) avalikkuselt hoiuste või muude tagasimakstavate vahendite kaasamine krediidasutuse tegevusloata, rikkudes nii artiklit 9;
- (b) krediidasutusena tegutsemise alustamine selleks tegevusluba saamata, rikkudes nii artiklit 9;
- (c) krediidasutuses olulise osaluse otsene või kaudne omandamine või suurendamine, mille tulemusena hääleõiguste või kapitali osakaal ulatub artikli 22 lõikes 1 osutatud künniseni või ületab neid, või nii, et krediidasutusest saab omandaja tütarettevõtja, jättes sellest kirjalikult teavitamata selle krediidasutuse pädevaid asutusi, milles kavatakse olulist osalust omandada või suurendada, ja tehes seda hindamisperioodi jooksul või hoolimata pädevate asutuste vastuseisust, rikkudes nii eelnimetatud artikli t;
- (d) krediidasutuses olulise osaluse otsene või kaudne võõrandamine või vähendamine, mille tulemusena hääleõiguste või kapitali osakaal väheneb alla artiklis 25 osutatud künniste, või nii, et krediidasutus ei ole enam omandaja tütarettevõtja, jättes pädevad asutused sellest kirjalikult teavitamata, rikkudes nii eelnimetatud artiklit;
- (e) artikli 21a lõikes 1 määratletud finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja jätab heakskiidu taotlemata, rikkudes nii eelnimetatud artiklit, või rikub kõnealuse artikli muud nõuet;
- (f) artikli 27a lõikes 1 määratletud omandaja omandab finantsinstitutsioonis otsese või kaudse olulise osaluse või suurendab seda, nii et selle tulemusena ületab hääleõiguste või kapitali osakaal 15 % finantsinstitutsiooni aktsepteeritud kapitalist, jättes sellest pädevaid asutusi kirjalikult teavitamata, rikkudes nii eelnimetatud artiklit;
- (g) mõni käesoleva direktiivi artiklis 27d mainitud pool võõrandab otseselt või kaudselt sellise olulise osaluse, mis ületab määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 89 sätestatud läve, jättes sellest pädevad asutused teavitama ja rikkudes nii käesoleva direktiivi artiklit 27d;
- (h) mõni artikli 27f lõikes 1 mainitud pool annab üle olulise osa varadest ja kohustustest, jättes sellest pädevad asutused teavitama ja rikkudes nii eelnimetatud artiklit;
- (i) mõni artikli 27k lõikes 1 mainitud pool osaleb ühinemises või jagunemises, jättes sellest pädevad asutused teavitama ja rikkudes nii eelnimetatud artiklit.

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud juhtudel hõlmavad meetmed, mida kohaldada võib, järgnevat:

- (a) halduskaristused:

- (i) (juriidilise isiku puhul) rahaline halduskaristus kuni 10 % ettevõtja aastastest netokäibest;
 - ii) (füüsilise isiku puhul) rahaline halduskaristus kuni 5 000 000 eurot, või liikmesriigis, mille rahaühik ei ole euro, samaväärne summa omavääringus 17. juuli 2013. aasta kursi alusel;
 - iii) rikkumisest saadud kasust või rikkumisega ärahoitud kahjust (kui neid on võimalik kindlaks teha) kuni kaks korda suurem rahaline halduskaristus;
- (b) sunniraha:
- (i) (juriidilise isiku puhul) keskmisest päevakäibest kuni 5 % moodustav sunniraha, mida tuleb kestva rikkumise korral tasuda iga rikkumispäeva eest, kuni kohustus on taas täidetud, ja mida võib määrata kuni rikkumise kõrvaldamist nõudvas ja sunniraha määravas otsuses nimetatud tähtpäevale järgnevas kuueks kuuks;
 - ii) (füüsilise isiku puhul) kuni 500 000 euro suurune sunniraha, mida tuleb kestva rikkumise korral tasuda iga rikkumispäeva eest, kuni kohustus on taas täidetud, ja mida võib määrata kuni rikkumise kõrvaldamist nõudvas ja sunniraha määravas otsuses nimetatud tähtpäevale järgnevas kuueks kuuks;
- (c) muud haldusmeetmed:
- (i) avalik teadaanne, milles on rikkumise laad ja selle eest vastutav füüsiline isik, finantsinstitutsioon, finantsvaldusettevõtja, segafinantsvaldusettevõtja või vahe-emaettevõtja;
 - ii) korraldus, millega nõutakse, et rikkumise eest vastutav füüsiline või juriidiline isik lõpetaks sellise tegevuse ja hoiduks selle tegevuse kordamisest;
 - iii) lõikes 1 mainitud rikkumiste eest vastutava(te) aktsionäri(de) või osaniku (osanike) hääleõiguse peatamine;
 - iv) artikli 65 lõike 2 kohane ajutine finantsinstitutsioonis funktsioonide täitmise keeld rikkumise eest vastutavale finantsinstitutsiooni juhtorgani liikmele või mõnele teisele rikkumise eest vastutavale füüsilisele isikule.

3. Käesoleva artikli lõike 2 punktide a ja b alapunktides i mainitud aastase netokäibena käsitatakse määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 314 sätestatud majandusnäitajat. Käesoleva artikli kohaldamisel arvutatakse see majandusnäitaja kõige värskemal aastase finantsteabe alusel (v.a juhul kui tulem on null või miinusmärgiga). Kui tulem on null või miinusmärgiga, võetakse arvutamise aluseks selline kõige värskem aastane finantsteave, mille alusel saadakse positiivne tulemus. Kui asjaomane juriidiline isik kuulub konsolideerimisgruppi, on asjaomane aastane netokäive selline käive, mis tuleneb kõrgeima tasandi emaettevõtja konsolideeritud finantsaruandest.

4. Lõike 2 punktide a ja b alapunktides i mainitud aastase keskmise netokäibena käsitatakse lõikes 3 mainitud aastast netokäivet, mis on jagatud 365ga.“

(10) Artiklit 67 muudetakse järgmiselt:

(a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

(i) punktid d ja e asendatakse järgmistega:

„(d) finantsinstitutsioonil puudub pädevate asutuste nõutav artikli 74 kohane juhtimiskord ja sooneutraalne tasustamispoliitika;

(e) finantsinstitutsioon ei esita pädevatele asutustele määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 92 sätestatud omavahendinõuete täitmise kohustuse kohta teavet kas üldse, täielikult või paikapidavana, rikkudes nii kõnealuse määruse artikli 430 lõiget 1;“

ii) punkt j asendatakse järgmisega:

„(j) finantsinstitutsioon ei järgi nõutud stabiilse netorahastamise kordaja nõuet, rikkudes sellega määruse (EL) nr 575/2013 artiklit 413 või 428b, või ei ole tal kas korduvalt või alaliselt piisavalt palju likviidset vara, rikkudes nii mainitud määruse artiklit 412;“

iii) lisatakse punktid r–ab järgmises sõnastuses:

„(r) finantsinstitutsioon ei täida määruse (EL) nr 575/2013 artikli 92 lõikes 1 sätestatud omavahendinõudeid;

(s) finantsinstitutsioon või füüsiline isik ei täida kohustust, mis tuleneb pädeva asutuse välja antud otsusest, riiklikest direktiivi 2013/36/EL ülevõtmise sätetest või määrusest (EL) nr 575/2013;

(t) finantsinstitutsioon ei täida käesoleva direktiivi artiklite 92, 94 ja 95 kohaseid tasustamisnõudeid;

(u) finantsinstitutsioon tegutseb pädeva asutuse eelneva loata, kui riiklike direktiivi 2013/36/EL ülevõtmise sätete või määruse (EL) nr 575/2013 kohaselt peaks ta sellise loa hankima, kui ta hankis loa valeütluste andmisega või ei vasta saadud loa tingimustele;

(v) finantsinstitutsioon ei täida määruse (EL) nr 575/2013 II osas sätestatud nõudeid omavahendite koostise, tingimuste, korrigeerimise ja mahaarvamiste jaoks;

(w) finantsinstitutsioon ei täida määruse (EL) nr 575/2013 IV osas sätestatud nõudeid, mis on seotud riskide kontsentreerumisega mõne kliendi või omavahel seotud klientide rühma suhtes;

(x) finantsinstitutsioon ei täida finantsvõimenduse määra arvutamise seotud nõudeid (sh määruse (EL) nr 575/2013 VII osa kohaste erandite kohaldamine);

- (y) finantsinstitutsioon ei esita pädevatele asutustele määruse (EL) nr 575/2013 artikli 430 lõigetes 1, 2 ja 3 ning artiklites 430a ja 430b osutatud andmeid kas üldse, täielikult või paikapidavalt;
- (z) finantsinstitutsioon ei täida määruse (EL) nr 575/2013 III osa III jaotise 2. peatükis sätestatud andmekogumis- ja juhtimisnõudeid.
- (aa) finantsinstitutsioon ei täida riskiga kaalutud varade või omavahendinõuete arvutamise seotud nõudeid või ei ole tal määruse (EL) nr 575/2013 III osa II–VI jaotise kohast juhtimiskorda;
- (ab) finantsinstitutsioon ei täida määruse (EL) nr 575/2013 VI osa I ja IV jaotise ning artikli 460 lõike 1 kohase delegeeritud õigusakti kohaseid likviidsuskattekindlustamise või stabiilse netorahastamise kordade arvutamise seotud nõudeid.“;

(b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud juhtudel hõlmavad meetmed, mida kohaldada võib, vähemalt järgnevat:

(a) halduskaristused:

- (i) (juriidilise isiku puhul) rahaline halduskaristus kuni 10 % ettevõtja aastast netokäibest;
- ii) (füüsilise isiku puhul) rahaline halduskaristus kuni 5 000 000 eurot, või liikmesriigis, mille rahaühik ei ole euro, samaväärne summa omavääringus 17. juuli 2013. aasta kursi alusel;
- iii) rikkumisest saadud kasust või rikkumisega ärahoitud kahjust (kui neid on võimalik kindlaks teha) kuni kaks korda suurem rahaline halduskaristus;

(b) sunniraha:

- (i) (juriidilise isiku puhul) keskmisest päevakäibest kuni 5 % moodustav sunniraha, mida tuleb kestva rikkumise korral tasuda iga rikkumispäeva eest, kuni kohustus on taas täidetud, ja mida võib määrata kuni rikkumise kõrvaldamist nõudvas ja sunniraha määravas otsuses nimetatud tähtpäevale järgnevas kuueks kuuks; Käesolevas lõikes mainitud aastase keskmise netokäibena käsitatakse aastast netokäivet, mis on jagatud 365ga.
- ii) (füüsilise isiku puhul) kuni 500 000 euro suurune sunniraha, mida tuleb kestva rikkumise korral tasuda iga rikkumispäeva eest, kuni kohustus on taas täidetud, ja mida võib määrata kuni rikkumise kõrvaldamist nõudvas ja sunniraha määravas otsuses nimetatud tähtpäevale järgnevas kuueks kuuks;

(c) muud haldusmeetmed:

- (i) avalik teadaanne, milles on rikkumise laad ja selle eest vastutav füüsiline isik, finantsinstitutsioon, finantsvaldusettevõtja, segafinantsvaldusettevõtja või vahe-emaettevõtja;
- ii) korraldus, millega nõutakse, et rikkumise eest vastutav füüsiline või juriidiline isik lõpetaks sellise tegevuse ja hoiduks selle tegevuse kordamisest;
- iii) (finantsinstitutsiooni puhul) tegevusloa kehtetuks tunnistamine vastavalt artiklile 18;
- iv) artikli 65 lõike 2 kohane ajutine finantsinstitutsioonis funktsioonide täitmise keeld rikkumise eest vastutavale finantsinstitutsiooni juhtorgani liikmele või mõnele teisele rikkumise eest vastutavale füüsilisele isikule;
- (v) lõikes 1 mainitud rikkumiste eest vastutava(te) aktsionäri(de) või osaniku (osanike) hääleõiguse peatamine.“;

(c) lisatakse lõiked 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„3. Käesoleva artikli lõike 2 punktide a ja b alapunktides i mainitud aastase netokäibena käsitatakse määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 314 sätestatud majandusnäitajat. Käesoleva artikli kohaldamisel arvutatakse see majandusnäitaja kõige värskema aastase finantsteabe alusel (v.a juhul kui tulem on null või miinusmärgiga). Kui tulem on null või miinusmärgiga, võetakse arvutamise aluseks selline kõige värskem aastane finantsteave, mille alusel saadakse positiivne tulemus. Kui asjaomane juriidiline isik kuulub konsolideerimisgruppi, on asjaomane aastane netokäive selline käive, mis tuleneb kõrgeima tasandi emaettevõtja konsolideeritud finantsaruandest.

4. Lõike 2 punktide a ja b alapunktides i mainitud aastase keskmise netokäibena käsitatakse lõikes 3 mainitud aastast netokäivet, mis on jagatud 365ga.“

(11) Artikkel 70 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 70

Pädevate asutuste halduskaristuste tulemuslik kohaldamine ja karistuste määramise volituste kasutamine

1. Liikmesriigid tagavad, et halduskaristuse või -meetme liigi ja suuruse üle otsustamisel võtavad pädevad asutused arvesse kõiki olulisi asjaolusid, sealhulgas (asjakohasel juhul) järgnevat:

- (a) rikkumise raskusaste ja kestus;
- (b) rikkumise eest vastutava füüsilise või juriidilise isiku vastutuse ulatus;

- (c) rikkumise eest vastutava füüsilise või juriidilise isiku rahaline olukord, millele osutab näiteks juriidilise isiku kogukäive või füüsilise isiku aastane sissetulek;
- (d) rikkumise eest vastutava füüsilise või juriidilise isiku teenitud kasumi või välditud kahju suurus, kui seda saab kindlaks teha;
- (e) rikkumisega kolmandatele isikutele tekitatud kahju, kui seda on võimalik kindlaks teha;
- (f) kuivõrd rikkumise eest vastutav füüsiline või juriidiline isik teeb pädeva asutusega koostööd;
- (g) rikkumise eest vastutava füüsilise või juriidilise isiku varasemad rikkumised;
- (h) rikkumise võimalikud süsteemse tähtsusega tagajärjed;
- (i) varasemad kriminaalkaristused samale füüsilisele või juriidilisele isikule sama rikkumise eest.

2. Pädevad asutused teevad karistuste määramise õigust kasutades tihedat koostööd selle nimel, et karistused annaksid käesoleva direktiiviga taotletud tulemusi. Samuti kooskõlastavad nad oma tegevust, et hoida piiriülestel juhtudel ära karistuste ja haldusmeetmete kattumine ja kuhjumine. Pädevad asutused teevad samade asjade puhul tihedat koostööd õigusasutustega.

3. Pädevad asutused võivad haldus- ja kriminaalmenetluste kuhjumise korral kohaldada karistusi sama füüsilise või juriidilise isiku suhtes, kes vastutab samade tegude või tegematajätmistest eest, ning karistusi sama rikkumise eest. Selline menetluste ja karistuste kuhjumine peab olema siiski rangelt proportsionaalne sellega, mida on vaja erinevate üksteist täiendavate avalike huvide eesmärkide saavutamiseks. Haldus- ja kriminaalmenetluses määratud karistuste ja teiste haldusmeetmete rangusaste peab piirduma asjaomase rikkumise raskust arvestades vajalikuga. Liikmesriigid sätestavad selged ja täpsed reeglid asjaolude kohta, mille korral võib tegusid ja tegematajätmissi haldus- ja kriminaalkorras menetleda ja karistada.

4. Liikmesriigid sätestavad reeglid, mis tagavad pädevate ja õigusasutuste täieliku koostöö, et haldus- ja kriminaalmenetlus oleks piisavalt tihedalt seotud nii sisuliselt kui ka ajaliselt.

5. EBA esitab komisjonile 2029. aasta 18. juuliks aruande pädevate ja õigusasutuste koostöö kohta halduskaristuste kohaldamisel. Peale selle hindab EBA selles aruandes pädevate asutuste karistuste kohaldamise lahknevusi. Eelkõige hindab EBA järgnevat:

- (a) pädevate ja õigusasutuste koostöö tase halduskaristuste kohaldamisel;
- (b) pädevate asutuste koostöö tase piiriülestest või haldus- ja kriminaalkaristuste kohaldamisel;
- (c) topeltkaristamise keelu kohaldamine ja kaitsetase liikmesriikides haldus- ja kriminaalkaristuste puhul;

- (d) proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamine haldus- ja kriminaalmenetluses määratud karistuste (st kuhjumise) korral;
 - (e) piiriülestel juhtudel teabe vahetamine pädevate asutuste vahel.“
- (12) Artikli 73 esimene lõik asendatakse järgmisega:
- „Finantsinstitutsioonid peavad kehtestama usaldusväärsed, tulemuslikud ja kõikehõlmavad strateegiad ja protsessid, et hinnata pidevalt sisemise kapitali summat, liike ja koosseisu ning säilitada neid määral, mida nad peavad piisavaks, et katta nende tulevaste lühikese, keskmise ja pika perioodi riskide (sh keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid) laadi ja taset.“
- (13) Artikli 74 lõige 1 asendatakse järgmisega:
- „1. Finantsinstitutsioonil peab olema usaldusväärne juhtimiskord, mis sisaldab järgnevat:
- (a) selge organisatsiooniline struktuur, milles on selgepiirilised, läbipaistvad ja põhimõtteühised vastutusala;
 - (b) tõhus kord riskide tuvastamiseks lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis (sh keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid);
 - (c) piisavad sisekontrollimehhanismid (sh usaldusväärne juhtimis- ja raamatupidamiskord);
 - (d) tasustamispoliitika ja -tavad, mis on kooskõlas usaldusväärse ja tulemusliku riskijuhtimisega ja edendavad seda.
- Esimeses lõigus osutatud poliitika ja tavad peavad olema sooneutraalsed.“
- (14) Artiklit 76 muudetakse järgmiselt:
- (a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid tagavad, et juhtorgan kinnitab ja vaatab vähemalt iga kahe aasta tagant läbi finantsinstitutsiooni riskide või võimalike riskide, sh makromajanduslikust tegevuskeskkonnast tulenevate majandustsükli faasiga seotud riskide ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide lühikeset, keskmisest ja pikaajalisest mõjust tingitud riskide võtmise, juhtimise, jälgimise ja maandamise strateegiad ja põhimõtted.“;
 - (b) lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Liikmesriigid tagavad, et juhtorgan koostab konkreetsed kavad ja kvantifitseeritavad eesmärgid selliste riskide jälgimiseks ja maandamiseks, mis tekivad lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis finantsinstitutsiooni ärimudeli ja -strateegia kokkusobimatusest liidu asjaomase poliitika eesmärkidega või keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisteguritega seoses kestlikule majandusele ülemineku suundumustega.“;
 - (c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Liikmesriigid tagavad kooskõlas komisjoni direktiivi 2006/73/EÜ^{*11} artikli 7 lõikes 2 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega, et finantsinstitutsioonide sisekontrollifunktsiooni täitja on sõltumatu operatiivfunktsioonidest ning et sellel on piisavalt võimu, kaalu ja vahendeid ning juurdepääs juhtorganile.

Liikmesriigid tagavad, et sisekontrollifunktsiooni täitja tagab kõigi oluliste riskide kindlakstegemise, mõõtmise ja nendest nõuetekohaselt teatamise. Nad tagavad, et sisekontrollifunktsiooni täitjad oleks aktiivselt kaasatud finantsinstitutsiooni riskistrateegia väljatöötamisse ja riskijuhtimist käsitlevate oluliste otsuste tegemisse ning et nad on võimelised andma täieliku ülevaate finantsinstitutsiooni kõikidest riskidest.

Liikmesriigid tagavad, et sisekontrollifunktsiooni täitja saab anda juhtimisfunktsiooni täitvast juhtorganist või kõrgemast juhtkonnast olenemata aru otse järelevalvefunktsiooni täitvale juhtorganile ning anda talle teada probleemkohtadest ja hoiatama, kui ilmnevad konkreetse finantsinstitutsiooni seisukohast olulised riskisuundumused (ilma et see piiraks juhtorgani käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 575/2013 kohaseid kohustusi).

Sisekontrollifunktsioonide juhid peavad olema sõltumatud kõrgema astme juhid, kelle vastutusalas on sõnaselgelt riskijuhtimise, vastavuse ja siseauditi funktsioonid. Kui finantsinstitutsiooni tegevuse laad, ulatus ja keerukus ei õigusta iga sisekontrollifunktsiooni jaoks eraldi isiku määramist, võib üks kõrgema astme juht finantsinstitutsiooni sees täita neid funktsioone üksinda, eeldusel et puudub huvide konflikt.

Sisekontrollifunktsioonide juhte ei eemaldata ametist ilma järelevalvefunktsiooni täitva juhtorgani eelneva heakskiiduta ning nad saavad järelevalvefunktsiooni täitva juhtorganiga vajaduse korral otse ühendust võtta.

^{*11} Komisjoni 10. augusti 2006. aasta direktiiv 2006/73/EÜ, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ seoses investimisühingute suhtes kohaldatavate organisatsiooniliste nõuete ja tegutsemistingimustega ning nimetatud direktiivi jaoks määratletud mõistetega (ELT L 241, 2.9.2006, lk 26).“

(15) Artiklit 78 muudetakse järgmiselt:

(a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Omavahendite nõuete arvutamiseks mõeldud meetodite järelevalvealane võrdlemine“;

(b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Pädevad asutused tagavad, et:

(a) finantsinstitutsioonid, kellel on lubatud kasutada riskiga kaalutud varade või omavahendinõuete arvutamiseks sisemeetodeid, annavad aru nende

arvutuste tulemustest võrdlusportfellides sisalduvate riskipositsioonide või positsioonide puhul;

- (b) finantsinstitutsioonid, kes kasutavad määruse (EL) nr 575/2013 III osa IV jaotise 1a. peatükis sätestatud alternatiivset standardmeetodit, annavad aru nende võrdlusmallides sisalduvate riskipositsioonide või positsioonidega seotud arvutuste tulemustest;
- (c) finantsinstitutsioonid, kellel on lubatud kasutada määruse (EL) nr 575/2013 III osa II jaotise 3. peatüki kohaseid sisemeetodeid, ja olulised krediidasutused, kes kasutavad eelnimetatud määruse III osa II jaotise 2. peatüki kohast standardmeetodit, annavad aru nende meetodite kohaste arvutuste tulemustest eeldatava krediidikahju summa väljaselgitamisel või võrdlusmallides sisalduvate riskipositsioonide või positsioonide puhul, kui on täidetud mõni järgmistest tingimustest:
 - (i) finantsinstitutsioonid koostavad oma aruandeid kooskõlas määruse (EÜ) nr 1606/2002 artikli 6 lõikes 2 sätestatud korras vastu võetud rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega;
 - ii) finantsinstitutsioonid hindavad oma vara ja bilansiväliseid kirjeid ning määravad omavahendeid kindlaks kooskõlas määruse (EÜ) nr 575/2013 artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras vastu võetud rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega;
 - iii) finantsinstitutsioonid hindavad oma vara ja bilansiväliseid kirjeid kooskõlas direktiivi 86/635/EMÜ^{*12} kohaste raamatupidamisstandarditega ning kasutavad määruse (EÜ) nr 1606/2002 artikli 6 lõikes 2 sätestatud korras vastu võetud rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohast eeldatava krediidikahju mudelit.

Vähemalt korra aastas esitavad finantsinstitutsioonid pädevatele asutustele esimese lõigu kohaste arvutuste tulemused koos kasutatud meetodite selgituse ja EBA nõutava kvalitatiivse infoga, mis selgitab arvutuste mõju omavahendinõuetele, aga pärast viit aruannet võib EBA nõuda seda ka kord kahe aasta tagant.“;

- (c) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

- (i) sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„Pädevad asutused jälgivad finantsinstitutsioonilt lõike 1 kohaselt saadud teabe alusel riskiga kaalutud varade või omavahendinõuete suurusvahemikke selliste võrdlusportfelli riskipositsioonide või tehingute puhul, mis tulenevad nende finantsinstitutsioonide kasutatud meetoditest. Pädevad asutused hindavad vähemalt nende meetodite kvaliteeti lõike 1 teises lõigus mainitud sagedusega, pöörates erilist tähelepanu järgnevale:“;

- ii) teine lõik asendatakse järgmisega:

„EBA koostab aruande, et abistada pädevaid asutusi meetodite kvaliteedi hindamisel lõikes 2 osutatud teabe põhjal.“;

(d) lõike 5 sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Pädevad asutused tagavad, et nende otsused lõikes 4 osutatud parandusmeetmete sobivuse kohta vastavad põhimõttele, et selliste meetmete puhul tuleb säilitada käesoleva artikli kohaldamisalas olevate meetodite eesmärgid, ja seega:“;

(e) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. EBA võib vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklile 16 avaldada suuniseid ja soovitusi, kui ta peab neid käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 osutatud teabe ja hinnangute alusel vajalikuks, et parandada järelevalvetavasid või järelevalvealase võrdlemise kohaldamisalas olevate meetoditega seotud tavaid finantsinstitutsioonides.“;

(f) lõiget 8 muudetakse järgmiselt:

(i) esimesse lõiku lisatakse punkt c järgmises sõnastuses:

„(c) lõike 1 punktis c osutatud oluliste krediidasutuste loetelu;“

ii) lisatakse teine lõik järgmises sõnastuses:

„Punkti c jaoks arvestab EBA oluliste krediidasutuste loetelu koostamisel proportsionaalsuse kaalutlustega.“

^{*12} Nõukogu 8. detsembri 1986. aasta direktiiv 86/635/EMÜ pankade ja muude rahaasutuste raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta (EÜT L 372, 31.12.1986, lk 1).

(16) Artikli 85 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

„1. Pädevad asutused tagavad, et finantsinstitutsioonid rakendavad põhimõtteid ja protsesse, millega hinnata ja juhtida operatsiooniriskiga seotud positsioone (sh edasiantud tegevusest tulenevad riskid) ning hõlmata harvaesinevaid olulise mõjuga kahjujuhtumeid. Finantsinstitutsioonid selgitavad, mis on eelnimetatud põhimõtete ja protsesside seisukohast operatsioonirisk.“

(17) Lisatakse artikkel 87a:

„Artikkel 87a

Keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid

1. Pädevad asutused tagavad, et finantsinstitutsioonidel on usaldusväärses juhtimiskorras (sh artikli 74 lõike 1 kohases riskijuhtimisraamistikus) sobivateks ajavahemikeks ettenähtud keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide väljaselgitamise, mõõtmise, juhtimise ja jälgimise jaoks usaldusväärsed strateegiad, põhimõtted, protsessid ja süsteemid.

2. Lõikes 1 osutatud strateegiad, põhimõtted, protsessid ja süsteemid peavad vastama finantsinstitutsiooni ärimudeli keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide ulatusele, laadile ja keerukusele, finantsinstitutsiooni tegevuse ulatusele ning hõlmama lühikest, keskmist ja vähemalt 10aastast pikka perspektiivi.

3. Pädevad asutused peavad tagama, et finantsinstitutsioonid testiksid oma vastupanuvõimet keskkonna-, sotsiaalsetest ja juhtimisriskidest tingitud pikaajalistele kahjulikele mõjudele konkreetsetes ajavahemikus nii lähtestsenaariumi kui ka negatiivsete stsenaariumide alusel, alustades kliimaga seotud teguritega. Testimise puhul peavad pädevad asutused tagama selle, et finantsinstitutsioonid kasutaksid mitut keskkonna-, sotsiaalset ja juhtimisstsenaariumit, kus on keskkonna ja sotsiaalsete muutuste ning asjaomase avaliku poliitika võimalikud mõjud pikaajalisele ärikeskkonnale.

4. Pädevad asutused hindavad ja jälgivad finantsinstitutsioonide tavade muutumist keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisstrateegia ning riskijuhtimise valdkonnas (sh artikli 76 kohased kavad), edusamme ja riske seoses ärimudelite liidu asjaomaste poliitikaeesmärkidega või laiemate kestlikule majandusele ülemineku suundumustega kooskõlla viimisega, võttes arvesse kestlikkusega seotud toodete pakkumist, ülemineku rahastamise põhimõtteid, asjaomaseid laenude väljastamise põhimõtteid ning keskkonna, sotsiaalsete küsimuste ja juhtimisega seotud eesmärgi ja piiranguid.

5. EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, kus on:

- (a) keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide väljaselgitamise, mõõtmise, juhtimise ja jälgimise miinimumnõuded ja metoodika;
- (b) artikli 76 kohaste kavade sisu, sh konkreetsete ajakavad, kvantifitseeritavad eesmärgid ja vahe-eesmärgid selliste riskidega tegelemiseks, mis tekivad finantsinstitutsiooni ärimudeli ja -strateegia kokkusobimatusest liidu asjaomase poliitika eesmärkidega või keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisteguritega seoses kestlikule majandusele ülemineku laiemate suundumustega;
- (c) kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed kriteeriumid, mille abil hinnata keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide mõju finantsinstitutsioonide finantsstabiilsusele lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis;
- (d) lõikes 3 osutatud stsenaariumide ja meetodite kriteeriumid (sh igas stsenaariumis kasutatavad parameetrid ja eeldused ning spetsiifilised riskid).

EBA annab kõnealused suunised välja hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist]. EBA ajakohastab neid suuniseid regulaarselt, et neis kajastuksid keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide mõõtmises ja juhtimises toimunud areng ning liidu kestlikkuspoliitika eesmärkide muutumine.“

(18) Artiklit 88 muudetakse järgmiselt:

- (a) lõike 1 punkt e asendatakse järgmisega:

„(e) finantsinstitutsiooni järelevalvefunktsiooni täitva juhtorgani eesistuja ei tohi täita samas finantsinstitutsioonis ühtlasi ka tegevjuhi funktsiooni.“;

(b) artiklisse 88 lisatakse lõige 3 järgmises sõnastuses:

„3. Liikmesriigid tagavad, et finantsinstitutsioonid koostavad individuaalsed avaldused (ning säilitavad ja ajakohastavad neid), kus on kirjas juhtorgani ja kõrgema juhtkonna iga liikme ning iga võtmeisiku rollid ja töökohustused ning esitatud juhtorgani heakskiidetud töökohustuste kaart, kus on aruandlus- ja vastutusahelate andmed, ning isikud, keda hõlmab artikli 74 lõikes 1 mainitud juhtimiskord, koos nende töökohustustega.

Liikmesriigid tagavad, et töökohustuste avaldused ja kaart tehakse pädevatele asutustele kättesaadavaks ja edastatakse neile küsimise peale õigel ajal.

EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, mis tagavad käesoleva lõike rakendamise ja põhimõtteühtse kohaldamise. EBA annab kõnealused suunised välja hiljemalt [Väljaannete Talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].“

(19) Artikkel 91 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 91

Üksuste juhtorgani liikmete sobivuse kriteeriumid

1. Finantsinstitutsioonidel, finantsvaldusettevõtjatel ja segafinantsvaldusettevõtjatel, kes on saanud artikli 21a lõike 1 kohase heakskiidu (edaspidi „üksused“) lasub esmane vastutus selle eest, et nende juhtorgani liikmetel oleks alati hea maine ning oma töökohustuste ja käesoleva artikli lõigete 2–8 kohaste nõuete täitmiseks piisavad teadmised, oskused ja kogemused.

Eelkõige kontrollivad pädevad asutused, kas käesoleva artikli esimeses lõigus sätestatud nõuded ja kriteeriumid on endiselt täidetud, kui neil on mõistlikku alust kahtlustada, et finantsinstitutsioonis toimub või on toimunud rahapesu või terrorismi rahastamine (direktiivi (EL) 2015/849 artikli 1 mõistes) või nende katse või on selle risk suurenenud.

2. Kõik juhtorgani liikmed pühendavad neile üksuses antud funktsioonide täitmisele piisavalt aega.

3. Kõik juhtorgani liikmed peavad tegutsema ausalt, usaldusväärselt ja sõltumatult, et kõrgema juhtkonna otsuseid reaalselt hinnata ja vajaduse korral vaidlustada ning teha juhtkonna otsustusprotsessi üle tulemuslikku järelevalvet. Keskasutusega alaliselt seotud krediidiastutuse juhtorgani liikmeks olemine kui selline ei takista sõltumatut tegutsemist.

4. Juhtorganil peavad olema kollektiivselt piisavad teadmised, oskused ja kogemus, et suuta finantsinstitutsiooni tegevusest (sh sellega seotud riskidest lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis ning keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske arvestades) piisavalt aru saada. Juhtorgani liikmete kogemused tervikuna peavad olema piisavalt ulatuslikud.

5. See, kui paljudel kohtadel juhtorgani liige juhtkonnas korraga olla võib, tuleb otsustada konkreetse juhu asjaolusid ning finantsinstitutsiooni tegevuse laadi, ulatust ja keerukust arvesse võttes. Kui juhtorgani liikmed ei esinda liikmesriigi huve, ei tohi oma suuruse, sisemise korralduse ning tegevuse laadi, ulatuse ja keerukuse poolest olulise krediidiasutuse juhtorgani liikmel alates 1. juulist 2014 olla samal ajal üle ühe järgmistest ametikohtade kombinatsioonidest:

- (a) üks koht tegevjuhtkonnas koos kahe kohaga mitte-tegevjuhtkonnas;
- (b) neli kohta mitte-tegevjuhtkonnas.

6. Lõike 5 kohaldamisel lähevad järgmised kombinatsioonid arvesse ainult ühe juhtkonnakohana:

- (a) tegevjuhtkonna või mitte-tegevjuhtkonna kohad samas konsolideerimisgrupis;
- (b) tegevjuhtkonna või mitte-tegevjuhtkonna kohad:
 - (i) kas finantsinstitutsioonides, mis on sama kaitseskeemi liikmed, kui on täidetud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõikes 7 sätestatud tingimused, või
 - ii) ettevõtjates (sh finantssektorivälistes üksustes), milles finantsinstitutsioonil on oluline osalus.

Käesoleva lõike punkti a mõistes on konsolideerimisgrupp rühm ettevõtjaid, kes on omavahel seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL^{*13} artiklis 22 sätestatud viisil.

7. Juhtkonnakohti organisatsioonides, mis ei taotle valdavalt ärilisi eesmärgi, ei võeta lõike 5 kohaldamisel arvesse.

8. Pädevad asutused võivad lubada, et juhtorgani liikmel on lõike 5 punktides a ja b mainitule lisaks veel üks mitte-tegevjuhtkonna koht.

9. Üksused peavad eraldama juhtorgani liikmete esmaseks instrueerimiseks ja koolitamiseks piisavalt personali ja rahalisi vahendeid.

10. Liikmesriigid või pädevad asutused nõuavad, et üksused ning nende ametisse nimetamise komisjonid (kui olemas) pööraksid oma juhtorganite liikmete valikul tähelepanu suurele hulgale omadustele ja pädevustele ning kehtestaksid selleks põhimõtted, millega edendataks juhtorganis mitmekesisust.

11. Pädevad asutused koguvad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 435 lõike 2 punkti c kohaselt avaldatavat teave ja kasutavad seda mitmekesistamistavade võrdlemiseks. Pädevad asutused edastavad kõnealuse teabe EBA-le. EBA kasutab seda teavet mitmekesistamistavade võrdlemiseks liidu tasandil.

12. EBA annab välja suunised alljärgneva kohta:

- (a) mis on juhtorgani liikme funktsioonide täitmiseks piisav aeg, võttes arvesse konkreetseid asjaolusid ning finantsinstitutsiooni tegevuse laadi, ulatust ja keerukust;
- (b) mida tähendab juhtorgani liikme puhul ausus, usaldusväärsus ja sõltumatus, millele on osutatud lõikes 3;
- (c) mis on juhtorgani jaoks piisavad kollektiivsed teadmised, oskused ja kogemused, millele on osutatud lõikes 4;
- (d) mis on juhtorgani liikmete esmaseks instrueerimiseks ja koolitamiseks piisavad personal ja rahalised vahendid, millele on osutatud lõikes 9;
- (e) mida tähendab mitmekesisus, mida tuleb juhtorgani liikmete valikul arvesse võtta ning millele on osutatud lõikes 10.

EBA annab kõnealused suunised välja hiljemalt [Väljaannete Talitusele: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

13. Käesoleva artikli ja artiklite 91a ja 91d kohaldamine ei piira selliste riiklike sätete kohaldamist, milles käsitletakse töötajate esindatust ettevõtte juhtorganis.“

^{*13} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ (ELT L 182, 29.6.2013).

- (20) Lisatakse artiklid 91a–91d järgmises sõnastuses:

„Artikkel 91 a

Juhtorgani liikmete sobivuse hindamine üksustes

1. Artikli 91 lõikes 1 nimetatud üksused peavad tagama, et nende juhtorgani liikmed vastavad alati sama artikli lõigetes 1–8 sätestatud kriteeriumidele ja nõuetele.

2. Üksused peavad hindama oma juhtorgani liikmete sobivust enne nende ametisse asumist. Kui üksus jõuab sobivushindamise tulemusena järeldusele, et asjaomane liige ei vasta lõikes 1 mainitud kriteeriumidele ja nõuetele, ei lasta tal ametisse asuda.

Ent kui juhtorgani liige on vaja välja vahetada kohe, võib üksus hinnata uue liikme sobivust pärast ametisse asumist. Üksused peavad suutma sellise kiire asendamise õigustatust korrektselt tõendada.

3. Üksused peavad hoidma juhtorgani liikmete sobivuse kohta käiva teabe ajakohase. Üksused peavad küsimise peale esitama selle teabe pädevatele asutustele.

4. Kui üksus pikendab juhtorgani liikme mandaati, teavitab ta sellest pädevat asutust 15 tööpäeva jooksul.

„Artikkel 91b

Üksuse juhtorgani liikmete sobivuse hindamine pädevas asutuses

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused hindavad, kas artikli 91 lõikes 1 nimetatud üksuste juhtorgani liikmed vastavad alati sama artikli lõigetes 1–8 sätestatud kriteeriumidele ja nõuetele.

2. Lõikes 1 nimetatud hindamiseks esitavad üksused pädevatele asutustele asjaomase juhtorganiliikme esialgse taotluse kohe pärast organisatsioonisisest sobivushindamist. Taotlusega peab kaasas olema kogu teave ja dokumentatsioon, mida pädevatel asutustel on tulemuslikuks sobivushindamiseks vaja.

3. Pädevad asutused annavad taotluse ja lõikes 2 nõutud dokumentatsiooni kättesaamisest teada kahe tööpäeva jooksul.

Pädevad asutused teevad lõikes 1 osutatud hindamise käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud kirjaliku teate kuupäevale järgneva 80 tööpäeva jooksul (hindamisperiood).

4. Pädevad asutused, kes küsivad üksustelt lisateavet või -dokumente (sh vestlused või ärakuulamised), võivad hindamisperioodi pikendada kuni 40 tööpäeva võrra. Ent hindamisperiood ei tohi kesta üle 120 tööpäeva. Lisateabe või -dokumentatsiooni esitamise nõue esitatakse kirjalikult ja selles täpsustatakse, mida on vaja. Üksused annavad lisateabe või -dokumentatsiooni esitamise nõude kättesaamisest teada kahe tööpäeva jooksul ning esitavad küsitud kättesaamiseteadele järgneva 10 päeva jooksul.

5. Kui üksus või asjaomane juhtorgani liige saab teadlikuks uutest asjaoludest või muust liikme sobivust mõjutada võivast asjaolust, teavitab üksus sellest kohe asjaomast pädevat asutust.

6. Pädevad asutused ei hinda juhtorgani liikmete sobivust uuesti, kui nende mandaati pikendatakse (v.a juhul, kui pädevale asutusele teada olev teave on muutunud ja see võib mõjutada asjaomase liikme sobivust).

7. Liikmesriigid peavad tagama, et kui juhtorgani liikmed ei vasta pidevalt artikli 91 lõigetes 1–8 sätestatud nõuetele või üksus ei täida käesoleva artikli lõikes 2 või 4 sätestatud kohustusi või tähtaegu, oleks pädevatel asutustel vajalikud volitused, et:

- (a) takistada selliste isikute saamist juhtorganisse;
- (b) kõrvaldada sellised liikmed juhtorganist;
- (c) nõuda asjaomastelt üksustelt selliste meetmete võtmist, mis tagaksid liikme sobivuse kõnealusesse ametisse.

8. Pädevad asutused peavad lõigete 1–7 kohaselt hindama juhtorgani liikmete sobivust enne nende ametisse asumist järgmiste üksuste puhul:

- (a) ELis emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon, mis liigitub suureks finantsinstitutsiooniks;
- (b) liikmesriigis emaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon, mis liigitub suureks finantsinstitutsiooniks;

- (c) keskasutus, mis liigitub suureks finantsinstitutsiooniks või teeb järelevalvet oma sidusettevõtjate üle, kes on suured finantsinstitutsioonid;
- (d) ELis eraldiseisev finantsinstitutsioon, mis liigitub suureks finantsinstitutsiooniks;
- (e) tähtis tütaretevõtja;
- (f) liikmesriigis või ELis emajäsevõtjana tegutsev finantsvaldusettevõtja ja liikmesriigis või ELis emajäsevõtjana tegutsev segafinantsvaldusettevõtja, kelle konsolideerimisgruppi kuulub suur finantsinstitutsioon või tähtis tütaretevõtja.

Ent kui juhtorgani liige on vaja välja vahetada kindlasti kohe, võib pädev asutus hinnata uue liikme sobivust pärast ametisse asumist. Üksused peavad suutma sellise kiire asendamise õigustatust korrektselt tõendada.

9. Lõike 2 kohaldamise jaoks töötab EBA välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse, millist teavet või dokumente tuleb pädevatele asutustele sobivushindamise jaoks esitada.

EBA esitab selle regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitusele: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

10. EBA koostab rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, millega määratakse kindlaks lõikes 2 osutatud teabe esitamise standardvormid, -mallid ja -kord.

EBA esitab selle rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitusele: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

Artikkel 91c

Võtmeisikute sobivuskriteeriumid ja sobivushindamine üksustes

1. Artikli 91 lõikes 1 nimetatud üksustel lasub peamine vastutus selle eest, et nende võtmeisikute maine oleks igal ajal piisavalt hea, nad oleks ausad ja usaldusväärsed ning neil oleksid oma töökohustuste täitmiseks piisavad teadmised, oskused ja kogemused.

2. Kui üksus jõuab lõike 1 kohase sobivushindamise tulemusena järeldusele, et asjaomane isik ei vasta nimetatud lõikes mainitud kriteeriumidele, ei määrata teda võtmeisikuks. Üksused teevad kõik selleks, et võtmeisiku funktsioon toimiks nagu vaja.

3. Üksused peavad hoidma võtmeisikute sobivuse kohta käiva teabe ajakohase. Üksused peavad küsimise peale esitama selle teabe pädevatele asutustele.

Artikkel 91d

Üksuste sisekontrollifunktsioonide juhtide ja finantsjuhi sobivuse hindamine pädevas asutuses

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused hindavad sisekontrollifunktsioonide juhtide ja finantsjuhi vastavust artikli 91c lõikes 1 sätestatud sobivuskriteeriumidele enne nende ametisse asumist, kui tegu on järgmiste üksustega:

- (a) ELis emaaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon, mis liigitub suureks finantsinstitutsiooniks;
- (b) liikmesriigis emaaettevõtjana tegutsev finantsinstitutsioon, mis liigitub suureks finantsinstitutsiooniks;
- (c) keskasutus, mis liigitub suureks finantsinstitutsiooniks või teeb järelevalvet oma sidusettevõtjate üle, kes on suured finantsinstitutsioonid;
- (d) ELis eraldiseisev finantsinstitutsioon, mis liigitub suureks finantsinstitutsiooniks;
- (e) tähtis tütarettevõtja.

2. Lõike 1 kohaseks sisekontrollifunktsioonide juhtide ja finantsjuhi sobivuse hindamiseks esitavad seal mainitud üksused pädevatele asutustele asjaomase isiku esialgse taotluse kohe pärast üksusesisest sobivushindamist. Taotlusega peab kaasas olema kogu teave ja dokumentatsioon, mida pädevatel asutustel on tulemuslikuks sobivushindamiseks vaja.

3. Pädevad asutused annavad taotluse ja lõikes 2 nõutud dokumentatsiooni kättesaamisest teada kahe tööpäeva jooksul.

Pädevad asutused hindavad sisekontrollifunktsioonide juhtide ja finantsjuhi sobivust esimeses lõigus osutatud kirjaliku teate kuupäevale järgneva 80 tööpäeva jooksul (hindamisperiood).

4. Pädevad asutused, kes küsivad lõikes 1 mainitud üksustelt lisateavet või -dokumente (sh vestlused või ärakuulamised), võivad hindamisperioodi pikendada kuni 40 tööpäeva võrra. Ent hindamisperiood ei tohi kesta üle 120 tööpäeva. Lisateabe või -dokumentatsiooni esitamise nõue esitatakse kirjalikult ja selles täpsustatakse, mida on vaja. Lõikes 1 mainitud üksused annavad lisateabe või -dokumentatsiooni esitamise nõude kättesaamisest teada kahe tööpäeva jooksul ning esitavad pädevate asutuste küsitud kättesaamiseteadele järgneva 10 päeva jooksul.

5. Kui lõikes 1 nimetatud üksus või asjaomane juhtorgani liige saab teadlikuks uutest asjaoludest või muust juhtorgani liikme sobivust mõjutada võivast asjaolust, teavitab mainitud lõikes nimetatud üksus sellest kohe asjaomast pädevat asutust.

6. Liikmesriigid peavad tagama, et kui sisekontrollifunktsioonide juhid ja finantsjuht ei vasta artikli 91c lõikes 1 sätestatud nõuetele või käesoleva artikli lõikes 1

nimetatud üksus ei täida lõikes 2 või 4 sätestatud kohustusi või tähtaegu, oleks pädevatel asutustel vajalikud volitused, et:

- (a) takistada sellise juhi ametisse asumist;
- (b) kõrvaldada selline juht ametist;
- (c) nõuda lõikes 1 osutatud üksuselt selliste meetmete võtmist, mis tagaksid juhi sobivuse asjaomasesse ametisse.

7. Käesoleva artikli kohaldamise jaoks töötab EBA välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse, millist teavet või dokumente tuleb pädevatele asutustele sobivushindamise jaoks esitada.

EBA esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitusele: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonil on õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid vastavalt määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitele 10–14.

8. EBA koostab rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, millega määratakse kindlaks lõikes 2 osutatud teabe esitamise standardvormid, -mallid ja -kord.

EBA esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [Väljaannete Talitusele: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

9. EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, mis lihtsustavad käesoleva direktiivi artiklites 91a–91d sätestatud menetlusnõuete rakendamist ja põhimõtteühtset kohaldamist ning pädevatel asutustel käesoleva direktiivi artikli 91b lõikes 7 ja artikli 91d lõikes 6 mainitud volituste ja toimingute tegemist. EBA annab kõnealused suunised välja hiljemalt [Väljaannete Talitusele: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva direktiivi jõustumist].“

(22) Artiklit 92 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 2 punktid e ja f asendatakse järgmistega:

„(e) sisekontrollifunktsiooni täitev personal on tema järelevalve all olevatest äriüksustest sõltumatu ja sobivate volitustega ning saab tasu vastavalt sellele, kuidas saavutab oma funktsiooniga seotud eesmärged, mitte kontrollitavate tegevusvaldkondade tulemuslikkusest olenevalt;

(f) sisekontrollifunktsiooni täitvate kõrgema taseme töötajate töötasu on artiklis 95 osutatud töötasukomisjoni otsese järelevalve all või kui sellist komisjoni ei ole loodud, järelevalvefunktsiooni täitva juhtorgani otsese järelevalve all;“

(b) lõike 3 punkt b asendatakse järgmisega:

„(b) personal, kellel on finantsinstitutsiooni sisekontrollifunktsioonide või oluliste äriüksustega seotud juhtimisvastutus;“.

(23) Artiklit 94 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 1 punkti g alapunkti ii viies taane asendatakse järgmisega:

„– finantsinstitutsioon teavitab pädevat asutust viivitamata oma aktsionäride, osanike või muude omanike otsustest (sh kõigist käesoleva punkti esimese lõigu kohaselt heakskiidetud suurematest maksimaalsetest suhtarvudest) ning pädevad asutused kasutavad saadud teavet selleks, et võrrelda finantsinstitutsioonide asjaomaseid tavasid. Pädevad asutused edastavad selle teabe EBA-le, kes avalikustab selle kokkuvõtlikult tegevusloaliikmesriikide kaupa ühtses aruandevormis. EBA võib koostada suunised, et lihtsustada käesoleva taande rakendamist ning tagada kogutud teabe põhimõtteühtsus;“

(b) lõike 2 kolmanda lõigu punkt a asendatakse järgmisega:

„(a) juhtimisvastutus ja sisekontrollifunktsioonid;“

(c) lõike 3 punkt a asendatakse järgmisega:

„(a) finantsinstitutsioon, mis ei ole suur finantsinstitutsioon ning mille varade väärtus on keskmisel ja individuaalsel alusel kooskõlas käesoleva direktiivi ja määrusega (EL) nr 575/2013 jooksvale majandusaastale eelnenud nelja aasta jooksul 5 miljardit eurot või vähem;“.

(24) Artiklisse 98 lisatakse lõige 9 järgmises sõnastuses:

„9. Pädevate asutuste korraldatav läbivaatamine ja hindamine peab hõlmama finantsinstitutsioonide keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud juhtimist, riskijuhtimist ja riskipositsioone. Finantsinstitutsiooni protsesside ja riskipositsioonide piisavuse hindamisel võtavad pädevad asutused arvesse asjaomase finantsinstitutsiooni ärimudeleid.“

(25) Artiklisse 100 lisatakse lõiked 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„3. Finantsinstitutsioonid ja neid konsulteerivad kolmandad isikud peavad hoiduma tegevustest, mis võivad kahjustada stressitesti (nt võrdlusaluste kasutamine, omavaheline teabevahetus, ühise käitumise kokkulepped või stressitestide sisendite optimeerimine) ilma et see mõjutaks teiste käesolevas direktiivis ja määruses (EL) nr 575/2013 kehtestatud asjaomaste sätete kohaldamist, peavad pädevatel asutustel olema sellise tegevuse avastamiseks vajalikud teabekogumis- ja uurimisvõimused.

4. EBA, EIOPA ja ESMA töötavad määruste (EL) nr 1093/2010, 1094/2010 ja 1095/2010 artiklis 54 osutatud ühiskomitee kaudu välja suunised, millega tagada keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud stressitestimise hindamismetoodika põhimõtteühtsus, pikaajalised kaalutlused ja ühised normid. Pädevad asutused peaksid alustama keskkonna-, sotsiaalsete ja

juhtimisriskide stressitestimist kliimaga seotud teguritest. EBA, EIOPA ja ESMA uurivad määruste (EL) nr 1093/2010, 1094/2010 ja 1095/2010 artiklis 54 osutatud ühiskomitee kaudu, kuidas on sotsiaalseid ja juhtimisriske võimalik stressitestimisse kaasata.“

(26) Artiklit 104 muudetakse järgmiselt:

(a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

(i) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Käesoleva direktiivi artikli 97, artikli 98 lõigete 4, 5 ja 9, artikli 101 lõike 4 ja artikli 102 ning määruse (EL) nr 575/2013 kohaldamisel peavad pädevatel asutustel olema vähemalt järgmised volitused:“

ii) lisatakse punkt m järgmises sõnastuses:

„(m) nõuda finantsinstitutsioonidelt liidu keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisteguritega seotud poliitikaeesmärkide ning laiemate üleminekusuundumustega vastuolus tegutsemisest tingitud riskide vähendamist lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis (sh oma ärimudeli, juhtimisstrateegia ja riskijuhtimise kohandamist).“;

(b) lisatakse lõige 3 järgmises sõnastuses:

„3. EBA annab kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 16 välja suunised, kus on täpsustatud, kuidas pädevad asutused võivad kindlaks teha, et määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 381 mainitud krediitiväärtuse korrigeerimise riskid on finantsinstitutsioonil tema usaldusväärsuse seisukohalt liiga suured.“

(27) Artiklit 104a muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 3 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kui määruse (EL) nr 575/2013 artikli 92 lõike 1 punktiga d piisavalt hõlmamata ülemäärase finantsvõimenduse riski katteks on vaja täiendavaid omavahendeid, määravad pädevad asutused kindlaks käesoleva artikli lõike 1 punkti a kohaselt vajalike täiendavate omavahendite taseme, milleks on käesoleva artikli lõike 2 (v.a selle viies lõik) kohaselt piisavaks loetava kapitali ning määruse (EL) nr 575/2013 III ja VII osas sätestatud asjaomase omavahendinõuete vahe.“;

(b) lisatakse lõiked 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

„6. Kui finantsinstitutsioon peab hakkama järgima minimaalset väljundmäära, kohaldatakse järgmist:

- (a) selle tulemusena ei tohiks suurenda finantsinstitutsiooni täiendavate omavahendite nõude nominaalsumma, mille pädev asutus on määranud artikli 104 lõike 1 punkti a kohaselt, et käsitleda muid riske kui ülemäärase finantsvõimenduse risk;

- (b) finantsinstitutsiooni pädev asutus peab viivitamata (hiljemalt järgmise läbivaatamise ja hindamise lõppkuupäevaks) vaatama läbi täiendavate omavahendite nõude, mille ta kehtestas finantsinstitutsioonile artikli 104 lõike 1 punkti a kohaselt, ning kõrvaldama sellest osa, mis on tingitud selliste riskide kahekordsest arvesse võtmisest, mida minimaalse väljundmäära rakendumine juba täielikult hõlmab.

Käesoleva artikli ning artiklite 131 ja 133 kohaldamiseks käsitatakse finantsinstitutsiooni minimaalse väljundmäära kohaldamisalas olevaks siis, kui institutsiooni koguriskipositsioon, mis on arvutatud vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 92 lõike 3 punktile a, ületab alampiirita koguriskipositsiooni, mis on arvutatud vastavalt nimetatud määruse artikli 92 lõikele 4.

7. Lõike 2 kohaldamiseks (kui finantsinstitutsioonile kohaldatakse minimaalset väljundmäära) ei tohi finantsinstitutsiooni pädev asutus kehtestada täiendavat omavahendite nõuet, mis tuleneb selliste riskide kahekordsest arvesse võtmisest, mida minimaalse väljundmäära rakendumine juba täielikult hõlmab.“

- (28) Artikli 106 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid annavad pädevatele asutustele volitused nõuda finantsinstitutsioonidelt alljärgnevat:

- (a) määruse (EL) nr 575/2013 VIII osas osutatud teabe avaldamist rohkem kui korra aastas ning kehtestada finantsinstitutsioonidele selle teabe EBA-le avaldamise tähtajad, et too saaks selle avaldada oma kesksel veebisaidil;
- (b) teabe avaldamist konkreetsel meedial ja kohtades (peale EBA veebisaidi või finantsaruannete).“

- (29) Artikkel 121 asendatakse järgmisega:

„Ilma et see piiraks artikli 21a lõike 1 kohaselt heakskiidetud finantsvaldusettevõtjate või segafinantsvaldusettevõtjate kohta käivate sätete kohaldamist, nõuavad liikmesriigid, et finantsvaldusettevõtja või segafinantsvaldusettevõtja juhtorgani liikmetel oleks nende ülesannete täitmiseks finantsvaldusettevõtjale või segafinantsvaldusettevõtjale eriomast rolli arvestades piisavalt hea maine ning piisavad teadmised, oskused ja kogemused, nagu on osutatud artikli 91 lõikes 1.“

- (30) VII jaotise 3. peatükki lisatakse 0. jagu:

„0. JAGU

KÄESOLEVA PEATÜKI KOHALDAMINE INVESTEERIMISÜHINGUTE KONSOLIDEERIMISGRUPPIDELE

Artikkel 110a

Investeeringisühingute konsolideerimisgrupiga seotud kohaldamisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2019/2033^{*14} artikli 4 lõike 1 punktis 25 määratletud investeeringisühingute konsolideerimisgruppidele, mille vähemalt ühele investeeringisühingule kohaldatakse määruse (EL) 2019/2033 artikli 1 lõike 2 alusel määrust (EL) nr 575/2013.

Käesolevat peatükki ei kohaldata investeeringisühingute konsolideerimisgruppidele, mille ühelegi investeeringisühingule ei kohaldata määruse (EL) 2019/2033 artikli 1 lõike 2 kohaselt määrust (EL) nr 575/2013.“

^{*14} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2033, mis käsitleb investeeringisühingute suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1093/2010, (EL) nr 575/2013, (EL) nr 600/2014 ja (EL) nr 806/2014 (ELT L 314, 5.12.2019, lk 1).“

(31) Artiklit 131 muudetakse järgmiselt:

(a) lõikesse 5 lisatakse järgmine lõik:

„Kui muule süsteemselt olulisele ettevõtjale hakatakse kohaldama minimaalset väljundmäära, peab tema pädev või (asjakohasel juhul) määratud asutus vaatama läbi selle finantsinstitutsiooni muu süsteemselt olulise ettevõtja puhvri nõude, et selle kalibreering oleks jätkuvalt sobiv.“;

(b) lõikes 5a asendatakse teine lõik järgmisega:

„Kuue nädala jooksul pärast käesoleva artikli lõikes 7 osutatud teate saamist esitab Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu komisjonile arvamuse selle kohta, kas muu süsteemselt olulise ettevõtja puhver on sobiv. Ka EBA võib esitada komisjonile puhvri kohta määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16a lõike 1 kohase arvamuse.“;

(c) lõike 15 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Kui artikli 133 lõike 10, 11 või 12 kohaldamiseks arvutatud süsteemse riski puhvri määra ja sama finantsinstitutsiooni suhtes kohaldatava muu või globaalse süsteemselt olulise ettevõtja puhvri määra summa on üle 5 %, kohaldatakse käesoleva artikli lõikes 5a sätestatud korda. Kui süsteemse riski puhvri ja muu või globaalse süsteemselt olulise ettevõtja puhvri määra määramise otsuse tulemusena mõni varem määratud määr kas väheneb või jääb

samaks, siis käesoleva artikli lõikes 5a sätestatud korda käesoleva lõike kohaldamisel ei kohaldata.“

(32) Artiklit 133 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Iga liikmesriik peab tagama, et finantssektori või selle ühe või mitme osa käesoleva artikli lõikes 5 nimetatud kõikidele riskipositsioonidele või riskipositsioonide alamrühmale oleks võimalik kehtestada esimese taseme põhiomavahendite süsteemse riski puhver, et ennetada ja maandada makrotasandi usaldatavusriske või süsteemseid riske, mis on määrusega (EL) nr 575/2013 ja käesoleva direktiivi artiklitega 130 ja 131 hõlmamata (st finantssüsteemi häire riski, millel võivad olla tõsised negatiivsed tagajärjed finantssüsteemile ja konkreetse liikmesriigi reaalmajandusele).“;

(b) lisatakse lõige 2a järgmises sõnastuses:

„2a. Kui finantsinstitutsioon peab hakkama järgima minimaalset väljundmäära, kohaldatakse mõlemat alljärgnevat:

(a) esimese lõigu kohasele esimese taseme põhiomavahendite nõudele kohaldatakse järgmist ülemmäära:

$$r_T \cdot E_T^* + \sum_i r_i \cdot E_i^*$$

kus:

E_T = finantsinstitutsiooni alammäärata koguriskipositsioon, mis on arvatud kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 92 lõikega 4;

E_i = finantsinstitutsiooni alammäärata riskipositsiooni summa riskipositsioonide alamrühma i puhul, mis on arvatud kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 92 lõikega 4;

$r_T, r_i = r_T$ ja r_i (määratlused esimeses lõigus).

(b) pädev või (asjakohasel juhul) määratud asutus peab vaatama viivitamata läbi süsteemse riski puhvri määra(de) kalibreeringu ning tagama nende jätkuva sobivuse, et need ei võtaks teist korda arvesse riske, mida hõlmab juba minimaalse väljundmäära rakendumine finantsinstitutsioonile.

Punkti a kohast arvutamist kohaldatakse seni, kuni määratud asutus on punktis b sätestatud hindamisega valmis saanud ning avaldanud süsteemse riski puhvri määra(de) kalibreeringu kohta käesoleva artikli kohase korra alusel uue otsuse. Sellest hetkest alates ei kohaldata enam punkti a kohast ülemmäära.“;

(c) lõike 8 punkt c asendatakse järgmisega:

„(c) süsteemse riski puhvrit ei kasutata alljärgneva katteks:

- (i) artiklitega 130 ja 131 hõlmatud riskid;
 - ii) määruse (EL) nr 575/2013 artikli 92 lõikes 3 sätestatud arvutusega täielikult kaetud riskid.“;
- (d) lõikesse 9 lisatakse punkt g järgmises sõnastuses:
- „(g) kuidas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 92 lõikes 3 sätestatud arvutus mõjutab selliste süsteemse riski puhvri määra(de) kalibreerimist, mida vastavalt kas pädev või määratud asutus kohaldada kavatseb.“;
- (e) lõiked 11 ja 12 asendatakse järgmistega:

„11. Kui lõikes 5 osutatud riskipositsioonide (alam)rühmale, mille suhtes kohaldatakse ühte või mitut süsteemse riski puhvrit, süsteemse riski puhvri määra(de) (uuesti)kehtestamise tulemuseks on süsteemse riski puhvri koondmäär mõne riskipositsiooniga võrreldes üle 3 % ja kuni 5 %, taotleb kõnealuse puhvri kehtestanud liikmesriigi pädev või määratud asutus lõike 9 kohaselt esitatud teatega komisjoni ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu arvamust.

Ühe kuu jooksul pärast lõikes 9 osutatud teate kättesaamist esitab Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu komisjonile arvamuse selle kohta, kas süsteemse riski puhver või puhvrid on sobivad. Kahe kuu jooksul pärast teate saamist esitab komisjon Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu hinnangut arvestades oma arvamuse selle kohta, kas süsteemse riski puhvril ei ole tema arvates ebaproportsionaalselt negatiivset mõju teiste liikmesriikide finantssüsteemidele ei tervikuna ega osaliselt ega liidu finantssüsteemile kui tervikule ja see ei kujuta endast ega tekita takistust liidu siseturu korrektsele toimimisele.

Kui komisjoni arvamus on negatiivne, järgib kõnealuse süsteemse riski puhvri kehtestanud liikmesriigi vastavalt kas pädev asutus või määratud asutus nimetatud arvamust või põhjendab selle eiramist.

Kui finantsinstitutsioon, millele kohaldatakse üht või mitut süsteemse riski puhvri määra, on tütarettevõtja, kelle emaettevõtja on asutatud teises liikmesriigis, käsitlevad Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja komisjon oma arvamustes ka seda, kas süsteemse riski puhvri määra(de) kohaldamine neile finantsinstitutsioonidele on sobiv.

Kui tütarettevõtja ja emaettevõtja asutused ei jõua asjaomase finantsinstitutsiooni suhtes kohaldatava süsteemse riski puhvri määra(de) suhtes kokkuleppele ning kui nii komisjon kui ka Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu on esitanud negatiivse arvamuse, võib vastavalt kas pädev asutus või määratud asutus küsida määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 19 kohaselt abi EBA-lt. Otsus asjaomaste riskipositsioonide suhtes süsteemse riski puhvri määra(de) kehtestamise kohta peatatakse, kuni EBA on otsuse teinud.

Käesoleva lõike esimeses lõigus mainitud lävede kohaldamiseks ei võeta arvesse artikli 134 kohaselt tunnustatud süsteemse riski puhvri määra teises liikmesriigis.

12. Kui lõikes 5 osutatud riskipositsioonide (alam)rühmale, mille suhtes kohaldatakse ühte või mitut süsteemse riski puhvrit, süsteemse riski puhvri määra(de) (uuesti)kehtestamise tulemuseks on süsteemse riski puhvri koondmäär mõne riskipositsiooniga võrreldes üle 5 %, küsib vastavalt kas pädev või määratud asutus enne süsteemse riski puhvri rakendamist komisjonilt luba.

Kuue nädala jooksul pärast käesoleva artikli lõikes 9 osutatud teate saamist esitab Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu komisjonile arvamuse selle kohta, kas asjaomane süsteemse riski puhver on sobiv. Ka EBA võib kuue kuu jooksul pärast teate saamist esitada komisjonile süsteemse riski puhvri kohta määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16a lõike 1 kohase arvamuse.

Kui komisjon leiab Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja (asjakohasel juhul) EBA hinnangut arvestades, et süsteemse riski puhvri määra(de)l ei ole ebaproportsionaalselt negatiivset mõju teiste liikmesriikide finantssüsteemidele ei tervikuna ega osaliselt ega liidu finantssüsteemile kui tervikule ning see/need ei kujuta endast ega tekita takistust liidu siseturu nõuetekohasele toimimisele, võtab ta kolme kuu jooksul pärast lõikes 9 osutatud teate saamist vastu õigusakti, millega antakse vastavalt kas pädevale või määratud asutusele luba kavandatud meede vastu võtta.

Käesoleva lõike esimeses lõigus mainitud läve kohaldamiseks ei võeta arvesse artikli 134 kohaselt tunnustatud süsteemse riski puhvri määra teises liikmesriigis.“

(33) Artiklit 142 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 2 punkt c asendatakse järgmisega:

„(c) kava ja ajakava omavahendite suurendamiseks, et täita kombineeritud puhvri või (asjakohasel juhul) finantsvõimenduse määra puhvri nõue täiel määral;“

(b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Pädev asutus hindab kapitali säilitamise kava ja kinnitab selle üksnes siis, kui ta leiab, et kava aitaks rakendamise korral mõistliku tõenäosusega säilitada või saada piisav kapital, mis võimaldaks asjaomasel finantsinstitutsioonil täita kombineeritud puhvri või (asjakohasel juhul) finantsvõimenduse määra puhvri nõue pädeva asutuse arvates sobiva ajavahemiku jooksul.“;

(c) lõike 4 punkt b asendatakse järgmisega:

„(b) kasutab oma volitusi artikli 102 kohaselt, et kehtestada väljamaksetele vastavalt kas artikli 141 või artikli 141b kohastest piirangutest rangemad piirangud.“

(34) Artikli 161 lõige 3 jäetakse välja.

Direktiivi 2014/59/EL muutmine

Direktiivi 2014/59/EL^{*15} muudetakse järgmiselt.

- (1) Artiklisse 27 lisatakse lõiked 6, 7 ja 8 järgmises sõnastuses:

„6. Liikmesriigid tagavad, et kui käesoleva artikli ja artikli 28 kohaselt määratakse ametisse uued juhtorgani või kõrgema juhtkonna liikmed, hindavad pädevad asutused juhtorgani liikmeid direktiivi 2013/36/EL artikli 91b lõike 1 kohaselt ja võtmeisikuid nimetatud direktiivi artikli 91d lõike 1 kohaselt alles pärast nende ametisse asumist.

Direktiivi 2013/36/EL artiklite 91a ja 91c lõiget 2 esimese lõigu kohasele uute juhtorgani ega kõrgema juhtkonna liikmete ametisse nimetamisele ei kohaldata.

7. Pädevad asutused kannavad hoolt selle eest, et nad teeksid lõikes 6 osutatud hindamise viivitamata. Hindamine peab olema tehtud ametisse nimetamise teate saamisest hiljemalt 20 tööpäeva möödumisel.

8. Pädevad asutused annavad lõikes 6 osutatud hindamise tulemustest viivitamata teada kriisilahendusasutusele.“

- (2) Artiklisse 34 lisatakse lõiked 7, 8 ja 9 järgmises sõnastuses:

„7. Liikmesriigid tagavad, et kui käesoleva artikli ja artikli 63 kohaselt määratakse ametisse uued juhtorgani või kõrgema juhtkonna liikmed, hindavad pädevad asutused juhtorgani liikmeid direktiivi 2013/36/EL artikli 91b lõike 1 kohaselt ja võtmeisikuid nimetatud direktiivi artikli 91d lõike 1 kohaselt alles pärast nende ametisse asumist.

Direktiivi 2013/36/EL artiklite 91a ja 91c lõiget 2 esimese lõigu kohasele uute juhtorgani ega kõrgema juhtkonna liikmete ametisse nimetamisele ei kohaldata.

Esimest ja teist lõiku kohaldatakse ka selliste sildasutuse juhtorgani liikmete hindamisele, kes määratakse ametisse artikli 41 alusel kohe pärast kriisilahenduse meedet.

8. Pädevad asutused kannavad hoolt selle eest, et nad teeksid lõikes 7 osutatud hindamise viivitamata. Hindamine peab olema tehtud ametisse nimetamise teate saamisest hiljemalt 20 tööpäeva möödumisel.

9. Pädevad asutused annavad lõikes 7 osutatud hindamise tulemustest viivitamata teada kriisilahendusasutusele.“

^{*15} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ,

2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

Artikkel 3

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt [Väljaannete Talitusele: lisada kuupäev: 18 kuud käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist]. Liikmesriigid edastavad selliste normide teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid hakkavad neid norme kohaldama [Väljaannete Talitusele: palun lisada kuupäev: 1 päev pärast käesoleva muutmisdirektiivi ülevõtmist].

Ent artikli 1 lõikes 8 sätestatud muudatuste järgimiseks vajalikke norme (kolmanda riigi ettevõtja filiaalide usaldatavusjärelevalve) hakatakse kohaldama [Väljaannete Talitusele: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi kohaldamise algust].

Erandina eelmisest lõigust hakkavad liikmesriigid käesoleva direktiiviga direktiivi 2013/36/EL VI jaotise 1. peatüki II jao 4. alajakku lisatud sätteid kolmanda riigi ettevõtja filiaalide aruandluse kohta kohaldama käesoleva artikli teises lõigus sätestatud kohaldamispäeval.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad ametliku avaldamise korral neisse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi üle otsustavad liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastuvõetud põhiliste riiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 4

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 5

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*